

XXI

A

HUOLTOTILASTO

II

KÖYHÄINHOITO, LASTENSUOJELU, IRTOLAIS- JA
ALKOHOLISTI- SEKÄ RAITTIUSHUOLTO
VUONNA 1954

A

VÅRDSTATISTIK

II

FATTIGVÅRDEN, BARNSKYDDET, LÖSDRIVAR- OCH ALKO-
HOLIST- SAMT NYKTERHETSVÅRDEN ÅR 1954

SOCIAL WELFARE OF COMMUNES IN 1954

XXI

A

HUOLTOTILASTO

II

KÖYHÄINHOITO, LASTENSUOJELU, IRTOLAIS- JA
ALKOHOLISTI- SEKÄ RAITTIUSHUOLTO
VUONNA 1954

A

VÅRDSTATISTIK

II

FATTIGVÅRDEN, BARNSKYDDET, LÖSDRIVAR- OCH ALKO-
HOLIST- SAMT NYKTERHETSVÅRDEN ÅR 1954

SOCIAL WELFARE OF COMMUNES IN 1954

Täten Sosiaaliministeriön sosiaalinen tutkimustoimisto saattaa julkisuuteen Suomen Virallisen Tilaston sarjaan XXI sisältyvän tilastollisen selonteon maan huoltotoiminnasta vuonna 1954.

Julkaisun toimitustyötä on lähinnä hoitanut toimiston aktuaari Margit Jalo.

Helsingissä maaliskuun 15 päivänä 1956.

Härmed bringar Socialministeriets byrå för social forskning till offentligheten en statistisk redogörelse för värdverksamheten i landet under år 1954, vilken ingår i serien XXI av Finlands Officiella Statistik.

Redigeringen av publikationen har närmast omhändertagits av aktuarien vid byrån Margit Jalo.

Helsingfors den 15 mars 1956.

G. Modeen.

Maija Tuodeer.

SISÄLLYS

<i>Teksti</i>	<i>Sivu</i>
Johdanto	5
I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolaitokset	6
II. Köyhäinhoito	8
III. Lastensuojelu	16
IV. Irtolaishuolto sekä alkoholisti- ja raittiushuolto ..	26
V. Huollonalaisten henkilöiden luku vv. 1945—1954	34
VI. Huoltotoiminnan kustannukset	35
VII. Työlaitokset	43
Englanninkielinen katsaus ja selityksiä	45

Tauluja

I. Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset	2
II. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet, ryhmitettyinä laitosten mukaan	3
III. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun eri huoltomuodot	4
IV. Huoltotoiminnan menot	6
V. Huoltotoiminnan tulot	10
VI. Kunnalliskotien menot ja tulot	12
VII. Lastenkotien menot ja tulot	14

INNEHÅLL

<i>Text</i>	<i>Sid.</i>
Inledning	5
I. Vårdverksamhetens organisation och vårdanstalterna	6
II. Fattigvården	8
III. Barnskyddet	16
IV. Lösdrivarvården samt alkoholist- och nykterhetsvården	26
V. Antalet vårdade personer åren 1945—1954	34
VI. Kostnaderna för vårdverksamheten	35
VII. Arbetsinrättningarna	43
Engelsk resumé och förklaringar	45

Tabeller

I. Vårdverksamhetens organisation och socialnämnder underlydande anstalter	2
II. I socialnämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter	3
III. Olika vårdformer av fattigvård och barnskydd ..	4
IV. Vårdverksamhetens utgifter	6
V. Vårdverksamhetens inkomster	10
VI. Kommunalhemmens utgifter och inkomster	12
VII. Barnhemmens utgifter och inkomster	14

CONTENTS

<i>Text</i>	<i>Page</i>
Introduction	5
I. Organization of social welfare and institutes under social welfare boards	6
II. Poor aid	8
III. Child welfare	16
IV. Treatment of vagrants, care of chronic drunkards and temperance supervision	26
V. The number of persons under social welfare	34
VI. The costs of social welfare work	35
VII. Workhouses	43
Summaries and explications in English	45

<i>Tables</i>	<i>Page</i>
I. Organization of social welfare work and institutes under social welfare boards	2
II. Persons in institutes under social welfare boards, classified according to institutes	3
III. Different forms of poor aid and child welfare ..	4
IV. Expenditure on social welfare work	6
V. Social welfare work income	10
VI. Income and expenditure of communal homes	12
VII. Income and expenditure of children's homes	14

Johdanto.

Vuosien 1937—1953 lastensuojelutilaston piiriin ovat kuuluneet vain ne sosiaalilautakuntien huostaanottamat lapset, joista kunnilla on ollut suoranaisia menoja lasten yksityiskotihoidon tai laitoshoidon kustannusten muodossa. Tilaston ulkopuolelle ovat jääneet kaikki ne huostaanotetut lapset, joista kunnilla ei ole ollut menoja, samoin kuin myös kaikki lastensuojelulain nojalla varoitettut tai valvontaan asetetut lapset. Jotta lastensuojelutilasto saataisiin käsittämään mahdollisimman laajasti kaikki lastensuojelulain alaiset lapset, on v. 1954 tilastoa täydennetty käsittämään myös edellä mainitut tähän asti tilaston ulkopuolelle jääneet ryhmät. Tosin näitä lapsia koskevat tilastotiedot ovat vielä v. 1954 osittain puutteellisia ja on todennäköistä, että osasta kuntia vielä puuttuu näitä lapsia koskevat ilmoitukset.

Tämän lisäksi on tilastoa vielä täydennetty pyytämällä huostaanotetuista lapsista tietoja huostaanoton samoin kuin toimenpiteen perustelusta lastensuojelulain eri pykälien nojalla. Vielä on lomakkeille lisätty kysymys, minä vuonna lapsi on huostaanotettu.

Näin laajentamalla kysymyslomaketta on pyritty saamaan lastensuojelutilasto mahdollisimman ajanmukaiseksi ja tarkoitustaan vastaavaksi.

Inledning.

Barnskyddsstatistiken för åren 1937—1953 har innefattat endast de av socialnämnderna omhändertagna barn, för vilka kommunerna har åsamkats direkta utgifter i form av kostnader för utackordering i hem eller anstalter. Alla omhändertagna barn, för vilka kommunerna icke haft utgifter, har stannat utanför statistiken, ävensom samtliga barn, vilka med stöd av barnskyddslagen erhållit varning eller ställts under skyddsövervakning. För att barnskyddsstatistiken måtte fås att omfatta en så stor del som möjligt av de barn, på vilka barnskyddslagen är tillämplig, har statistiken år 1954 kompletterats att innefatta även ovannämnda, hittills utanför densamma stående grupper. Det statistiska materialet för 1954 är visserligen vad dessa barn angår, delvis ofullständigt, och sannolikt fattas dessa barn helt och hållet från en del kommuners redovisningar.

Dessutom har statistiken kompletterats sålunda, att uppgifter inbegärts om orsaken till omhändertagandet och om grunden för åtgärden enligt de olika paragraferna i barnskyddslagen. Likaledes har i blanketten tillagts en fråga om året för omhändertagandet.

Denna utvidgning av frågeblanketten har haft till syfte att öka barnskyddsstatistikens ändamålsenlighet och anpassa den till tidens krav.

I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolaitokset.

Sosiaalilautakunnat. Lakimääräistä huoltotoimintaa varten maa oli v. 1954 jaettuna 547 huoltoyhdyshuonokuntaan, joista 35 oli kaupunki- ja 29 kauppalakuntia. V:n 1951 alusta voimaan tulleen sosiaalihuollon hallintoa koskevan lain johdosta entiset huoltolautakunnat muutettiin sosiaalilautakunniksi, jotka toimivat joko jakamattomina tai osastoihin jaettuina. V:n 1954 päättyessä sosiaaliministeriö oli vähistanut eri kuntien sosiaalilautakunnat toimimaan seuraavan laajuisina.

Sosiaalilautakunnat — Socialnämnder

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet
jakamattomia — odelade	9	4	340	353
2-osastoisia — med 2 avdelningar	17	23	125	165
useampiosastoisia — med flere avdelningar	7	2	2	11

16 maalaiskunnassa kunnan hallitus hoiti sosiaalilautakunnan tehtäviä. Ainoastaan Helsingissä ja Turussa oli 2 erillistä lautakuntaa, nim. huolto- ja lastensuojelulautakunnat.

Kunnalliskodit. Kunnalliskoteja oli v. 1954 kaikkiaan koko maassa 368. Yhden kunnan omistamia kunnalliskoteja oli 324 sekä kahden tai useamman kunnan omistamia yhteisiä 43. Näihin yhteisiin kunnalliskoteihin oli 125 kunnalla osuus. Lisäksi oli vielä Rovaniemen kauppalassa kuntainliiton omistama Kolpeneen huoltolaitos, johon 21 Lapin läänin kunnalla oli osuus. Sopimuksen mukainen oikeus saada sijoittaa hoidokkeja toisen kunnan kunnalliskotiin oli 38 kunnalla, minkä lisäksi vielä 5 kunnalla oli tällainen sopimus, vaikka niillä oli oma kunnalliskoti.

Koko maan kunnista oli selontekovuonna 465:llä eli 85 %:lla joko oma kunnalliskoti tai osuus sellaiseen. Kun lisäksi 38 kunnalla oli sopimukseenmukainen oikeus sijoittaa hoidokkejaan toisen kunnan kunnalliskotiin, oli maan 547 kunnasta 503 kuntaa eli 92 % huolehtinut lain edellyttämän kunnalliskotihoidon järjestämisestä sitä tarvitseville.

Missä määrin kunnalliskodeissa oli erityinen osasto mielisairaita ja muita sairaita varten, selviää seuraavasta asetelmasta.

Kunnalliskoteja, joissa oli — Kommunalhem med

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa
mielisairasosasto — sinnessjukavdelning	12	4	131	147
sairasosasto — sjukavdelning	24	16	167	207
tuberkuloosiosasto — tuberkulosavdelning	5	4	19	28

I. Vårdverksamhetens organisation och vårdanstalter.

Socialnämnderna. För den lagstadgade vårdverksamheten var landet under år 1954 indelat i 547 vårdsamhällen; av vilka 35 voro stadskommuner och 29 köpingar. Till följd av lagen om socialnämnderna, som trädde i kraft från början av år 1951, blevo de tidigare vårdnämnderna ändrade till socialnämnder, vilka funktionera endera odelade eller uppdelade i avdelningar. I slutet av år 1954 hade socialministeriet fastställt för socialnämnderna följande arbetsuppdelning i de olika kommunerna.

I 16 landskommuner omhänderhade kommunalstyrelsen socialnämndens åligganden. Endast i Helsingfors och Åbo fanns det 2 särskilda nämnder, näml. både vård- och barnskyddsnämnder.

Kommunalhemmen. Antalet kommunalhem var år 1954 i hela landet inalles 368. Av kommunalhemmen var 324 sådana, som tillhörde en kommun och 43 sådana, som tillhörde två eller flere kommuner. I de sistnämnda hade 125 kommuner andel. Därtill fanns det ännu i Rovaniemi köping Kolpene vårdanstalt ägd av kommunalsammanslutning; 21 kommuner i Lapplands län hade där andel. 38 kommuner ägde rätt enligt överenskommelse att placera sina interner i en annan kommuns kommunalhem, vartill ännu 5 kommuner hade en sådan överenskommelse det oaktat, att de dessutom hade eget kommunalhem.

Av alla landets kommuner hade under redogörelseåret 465 eller 85 % antingen ett eget kommunalhem eller andel i sådant. Då därtill 38 kommuner hade rätt att enligt överenskommelse placera sina interner i en annan kommuns kommunalhem, hade 503 av landets 547 kommuner eller 92 % dragit försorg om ordnandet av i lagen förutsatt kommunalhemsvård för dem, som voro i behov därav.

I vilken utsträckning det i kommunalhemmen fanns särskilda avdelningar för sinnessjuka och andra sjuka, framgår av följande sammanställning.

Työlaitokset. V. 1954 toimi maassa kaikkiaan 9 työlaitosta, joista Helsingin kaupunki omisti 1, valtio yhden Ilmajoella irtolaisia varten ja loput 7 kuuluivat kuntayhtymille. Yhteisiin työlaitoksiin osallistui 506 kuntaa eli 93 % maan kaikista kunnista. Työlaitoksista tehdään tarkemmin selkoa sivulla 43.

Muut köyhäinhoidolliset laitokset. Helsingissä, Tampereella ja Kotkassa oli sosiaalilautakunnan alaisia köyhäinhoidollisia työtupia ja Sievissä sairaskoti. — Osuuksia piiri- ja mielisairaaloihin omisti 533 kuntaa eli 97 % maan kunnista.

Lastenkodit. Sosiaali- tai lastensuojelulautakuntien alaisia lastenkoteja oli selontekovuonna kaikkiaan 20 kaupungissa, 14 kauppalassa ja 58 maalaiskunnassa yhteensä 116. Näistä oli tavallisia lastenkoteja 104, pientenlastenkoteja 6, vastaanottokoteja 1, erityislasternkoteja 3 sekä äiti- ja lapsikoteja 2. Näistä lastenkodeista oli 2 kolmen kunnan yhteisiä. Sitä paitsi 4 kunnalla oli sopimus toisen kunnan kanssa saada sijoittaa lapsiaan niiden lastenkoteihin. 26 kunnalla oli tällainen sopimus yksityisen lastenkodin kanssa.

Kunnallisia koulukoteja oli kaikkiaan 4, nim. Helsingissä 2 sekä Turussa ja Porissa, kummassakin 1. Lisäksi oli vielä Helsingissä vastaanottokoti sekä Kotkassa epäsosiaalisten lasten eristyslaitos.

Muut lastensuojelulaitokset. Seuraavasta yhdistelmästä selviää niiden kuntien luku, joissa oli joko kunnan omia tai avustamia tai yksityisten ilman kunnan apua toimivia erilaatuisia lastensuojelulaitoksia. Viimeksi mainittujen laitosten lukumäärästä ei ole tietoa.

Arbetsinrättningarna. Under år 1954 verkade i landet 9 arbetsinrättningar, av vilka 1 ägdes av Helsingfors stad, en inrättning i Ilmajoki för lösdrivare av staten och de återstående 7 tillhörde kommunsammanslutningar. 506 kommuner eller 93 % av landets alla kommuner voro delägare i de gemensamma arbetsinrättningarna. För arbetsinrättningarna redogöres närmare å sid. 43.

Fattigvårdens övriga vårdanstalter. I Helsingfors, Tammerfors och Kotka fanns det under socialnämnden lydande arbetsstugor, som upprätthölls av fattigvården och i Sievi ett sjukhem. — Andelar i distriktssinnessjukhus hade 533 kommuner eller 97 % av landets kommuner.

Barnhemmen. Under social- eller barnskyddsnämnderna lydande barnhem fanns det under redogörelseåret i 20 städer, 14 köpingar och 58 landskommuner inalles 116. Av dessa voro 104 vanliga barnhem, 6 småbarnshem, 1 mottagningshem, 3 specialbarnhem och 2 barn- och mödrahem. Av dessa barnhem ägdes 2 av tre kommuner gemensamt. Dessutom hade 4 kommuner rätt enligt överenskommelse att placera sina barn i en annan kommuns barnhem. 26 kommuner hade en sådan överenskommelse med något privat barnhem.

Antalet kommunala skolhem var 4, näml. i Helsingfors 2 samt i Åbo och Björneborg, 1 i var och en. Dessutom fanns ännu i Helsingfors ett mottagningshem och i Kotka en isoleringsanstalt för asociala barn.

Övriga barnskyddsanstalter. Av följande sammanställning framgår antalet kommuner, i vilka fanns speciella barnskyddsanstalter. Dessa voro antingen kommunens egna, understödda av kommunen eller privata utan kommunalt understöd. Uppgifter om de sistnämndas antal saknas.

	Kunnan omia Kommunens egna		Kunnan avustamia Av kommunen understödda		Yksityisiä ilman kunnan apua Privata utan kommunens understöd
	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Kuntien luku Antal kommuner
Lastenseimiä — Barnkrubbor	25	75	14	28	14
Lastentarhoja — Barnträdgårdar	33	149	31	56	24
Koululaisten päiväkoteja — Daghem för skolbarn	4	12	3	4	—
Lasten päiväkoteja — Daghem för barn	18	24	23	26	12
Kesäsiirtoloita kouluikäisille — Sommarkolonier för skolbarn	27	32	18	46	16
Kesäsiirtoloita nuoremmille — Sommarkolonier för yngre	7	30	13	103	11
Kerhokeskuksia — Klubbcentraler	10		49		19

Kesäsiirtoloiden kohdalla kuntien ilmoitukset ovat olleet niin epäselviä, että niitä koskevat luvut näyttävät vuodesta toiseen vaihtelevan varsin huomattavasti. Yhdistelmässä mainitut lastensuojelulaitokset sijaitsivat pääasiassa kaupunkikunnissa sekä muutamissa kauppaloissa. Vain yhdessä maalaiskunnassa oli kunnan omistama lastenseimi, kolmessa lastentarha, yhdessä lasten päiväkoti ja 4:ssä kesäsiirtola kouluikäisille. 21 kuntaa oli itse järjestänyt kasvitarihatoimintaa, 106 kuntaa avusti sellaista ja 25 kunnassa oli yksityisten ylläpitämää ilman kunnan apua.

Kunnallisia kodinhoitajia oli v. 1954 kaikkiaan 374 kunnassa yhteensä 793. Näistä oli 63 kaupungissa ja kauppalassa yhteensä 276 sekä 311 maalaiskunnassa 517.

Kommunernas uppgifter angående sommarkolonierna voro så oklara, att siffrorna synas variera från år till år i betydande grad. De i sammanställningen anförda barnskyddsanstalterna voro för det mesta belägna i städerna och i några köpingar. Endast i en landskommun fanns en barnkrubba ägd av kommunen, i 3 fanns barnträdgård, i 1 daghem för barn och i 4 sommarkolonier för skolbarn. 21 kommuner hade själv anordnat trädgårdsverksamhet, 106 kommuner understödde sådan och i 25 kommuner uppehöll privata sammanslutningar sådan verksamhet utan kommunens understöd.

Kommunala hemsystrar fanns det år 1954 inalles i 374 kommuner sammanlagt 793. Av dessa voro 276 i 63 städer och köpingar och 517 i 311 landskommuner.

II. Köyhäinhoito.

Avunsaajain luku.

Köyhäinhoitoavustusta saaneet henkilöt on tilastossa jaettu kahteen ryhmään: varsinaisiin ja tilapäisiin avunsaajiin. Edellisiin kuuluvat kaikki ne henkilöt, jotka ovat saaneet laitoshoitoa tai ovat olleet sijoitettuna yksityisiin perheisiin (yksityishoitoon) tai ovat saaneet kotiaavustusta vuoden aikana vähintään 2 500 mk. Tilapäisiin avunsaajiin taas on luettu ainoastaan ne henkilöt, jotka ovat saaneet vain kotiaavustusta 2 500 mk pienemmän määrän. Jaotuksessa varsinaisiin ja tilapäisiin avunsaajiin ei näin ollen ole otettu huomioon avustuksen jatkuvaisuutta. Vakinaisen ja tilapäisen kotiaavustuksen rajana oli ennen v. 1947 500 mk, mutta rahanarvon alennuttua se v:n 1947 alusta korotettiin 2 500 mk:aan.

Köyhäinhoiton varsinaisia avunsaajia oli v. 1954. seuraavasti.

Kaupungeissa — I städer	13 679	37.9	20 986	58.1	1 459	4.0	36 124	100.0
Kauppaloissa — I köpingar	3 336	37.5	4 968	55.9	588	6.6	8 892	100.0
Maalaiskunnissa — I landskommuner	32 685	40.2	43 097	53.1	5 472	6.7	81 254	100.0
Koko maassa — I hela landet	49 700	39.4	69 051	54.7	7 519	5.9	126 270	100.0

Köyhäinhoiton avunsaajain luku, joka sodan johdosta aleni huomattavasti v:sta 1940 v:een 1944, on siitä lähtien säännöllisesti noussut; v:sta 1953 v:een 1954 4.8 %, asutuskeskuksissa 5.4 % ja maaseudulla 4.5 %. Kaikista avunsaajista 28.6 % oli kaupungeissa, 7.0 % kauppaloissa ja 64.4 % maalaiskunnissa.

Eri läänien kesken köyhäinhoiton varsinaisten avunsaajain luku jakaantui seuraavalla tavalla.

1. Köyhäinhoiton avunsaajain luku lääneittäin. — Antal fattigvårdens understödstagare länsvis.

	Lääni — Län										Koko maa Hela landet
	Unden- maan Nylands	Turun- Porin Åbo - Björne- borgs	Ahve- nanmaa Åland	Hämeen Ta- vaste- hus	Kymen Kym- mene	Mikke- lin St Michels	Kuo- pion Kuopio	Vaasan Vasa	Oulun Uleå- borgs	Lapin Lapp- lands	
Kaupungit — Städer	13 001	5 575	94	5 447	1 805	1 152	2 032	3 561	2 075	1 382	36 124
Kauppalat — Köpingar	1 523	670	—	2 208	2 136	192	1 108	672	—	383	8 892
Maalaiskunnat — Landskommuner	7 539	11 745	290	10 164	4 872	6 546	13 642	12 613	9 833	4 010	81 254
Yhteensä — Summa	22 063	17 990	384	17 819	8 813	7 890	16 782	16 846	11 908	5 775	126 270
	% väestöstä — % av befolkningen										
Kaupungit — Städer	3.1	3.1	2.6	3.1	3.3	3.0	3.1	3.4	3.5	4.8	3.2
Kauppalat — Köpingar	2.9	2.9	—	3.2	3.0	2.2	4.6	3.4	—	2.6	3.1
Maalaiskunnat — Landskommuner	3.1	2.7	1.6	3.1	2.5	3.3	3.4	2.5	3.0	3.0	2.9
Yhteensä — Summa	3.1	2.8	1.7	3.1	2.7	3.2	3.4	2.7	3.1	3.2	3.0

II. Fattigvården.

Understödstagarnas antal.

De personer, som åtnjutit fattigvårdsunderstöd, ha i statistiken indelats i två grupper: egentliga och tillfälliga understödstagare. Till de förra höra alla de personer, som åtnjutit anstaltsvård eller varit utackorderade i enskilda familjer eller för vilka det under året erhållna hemunderstödet varit minst 2 500 mk. Såsom tillfälliga understödstagare ha åter räknats de personer, vilka icke åtnjutit annat än understöd i hemmet till ett belopp, som understeg 2 500 mk. Vid indelningen i egentliga och tillfälliga understödstagare har således understödets kontinuitet icke beaktats. Gränsen mellan det egentliga och tillfälliga hemunderstödet var före år 1947 500 mk, men till följd av penningvärdets nedgång höjdes den från början av år 1947 till 2 500 mk.

Antalet fattigvårdens egentliga understödstagare var år 1954 följande.

Miehiä — Män	abs.	%	Naisia — Kvinnor	abs.	%	Lapsia — Barn	abs.	%	Yhteensä	abs.	%
13 679	37.9	20 986	58.1	1 459	4.0	36 124	100.0				
3 336	37.5	4 968	55.9	588	6.6	8 892	100.0				
32 685	40.2	43 097	53.1	5 472	6.7	81 254	100.0				
49 700	39.4	69 051	54.7	7 519	5.9	126 270	100.0				

Antalet understödstagare, som till följd av kriget märkbart minskades från år 1940 till 1944, har därefter regelbundet ökat, från år 1953 till 1954 med 4.8 %, i bosättningscentra med 5.4 % och på landsbygden med 4.5 %. Av alla understödstagare var 28.6 % i städerna, 7.0 % i köpingarna och 64.4 % på landsbygden.

På de olika länen fördelade sig antalet fattigvårdens egentliga understödstagare på följande sätt.

Köyhäinhoidon tilapäiset avunsaajat. Niiden suoranaisesti avustettujen henkilöiden luku, joiden kotiaavustuksen arvo oli 2 500 mk pienempi, oli seuraava.

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Miehiä — Män	1 740	435	3 694	5 869
Naisia — Kvinnor	1 354	324	3 961	5 639
Lapsia — Barn	591	48	1 075	1 714
Yhteensä — Summa	3 685	807	8 730	13 222

Köyhäinhoidon suoranaisesti avustamia, t. s. varsinaisia avunsaajia ja tilapäisesti avustettuja, oli siten v. 1954 139 492 eli 3.3 % väestöstä.

Köyhäinhoidon välillisesti avustamat henkilöt. Usein köyhäinhuoltoavustus tuottaa hyötyä myös avunsaajain perheille, etenkin sellaisissa tapauksissa, jolloin avustus on annettu kotiin elatusavustukseksi. Sellaisten henkilöiden lukumäärä, jotka ovat välillisesti tulleet osallisiksi vähintään 2 500 mk:n suuruudesta kotiaavustuksesta, oli seuraava.

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Aviomiehiä — Äkta män	144	93	620	857
Aviovaimoja — Hustrur	3 734	1 083	7 228	12 045
Lapsia — Barn	14 549	4 495	38 220	57 264
Yhteensä — Summa	18 427	5 671	46 068	70 166

Varsinaisia avunsaajia sekä tilapäisesti ja välillisesti avustettuja oli siten koko maassa v. 1954 209 658 eli 5.0 % väestöstä. Jos lisäksi otetaan huomioon ne välillisesti avustetut henkilöt, jotka ovat olleet osallisia laitos- ja yksityishoidon ohella myönnetystä vähintään 2 500 mk:n kotiaavustuksesta, oli köyhäinhuoltoavustuksesta osallisten luku koko maassa mainittuna vuonna 224 240.

Köyhäinhoidon 16 vuotta nuorempia avunsaajia oli 7 519 ja tilapäisesti avustettuja 1 714. Kun näiden lisäksi 57 264 lapsen on ilmoitettu välillisesti tulleen osalliseksi heidän vanhemmilleen annetusta kotiaavustuksesta, on siten kaikkiaan 66 497 lasta tavalla tai toisella saanut köyhäinhuoltoavustusta.

Avustusmuoto.

Avustuksen muotoon nähden varsinaiset avunsaajat jaetaan köyhäinhuolto-tilastossa kolmeen ryhmään, nimittäin laitoksissa hoidettuihin, yksityishoidossa olleisiin ja vähintään 2 500 mk:n suuruisen kotiaavustuksen saaneisiin. Tällöin henkilöt, jotka ovat olleet paitsi laitoksessa myös yksityishoidossa ja mahdollisesti vielä ovat saaneet kotiaavustusta, on laskettu ensimmäiseen ryhmään, yksityishoidon lisäksi kotiaavustusta saaneet toiseen ryhmään, joten kolmanteen kuuluvat ainoastaan ne, jotka ovat saaneet yksinomaan kotiaavustusta.

Eri avustusmuotoihin näiden köyhäinhoidon varsinaiset avunsaajat jakaantuivat seuraavasti.

Fattigvårdens tillfälligt understödda. Antalet direkt understödda personer, vilkas hemunderstöd i värde understeg 2 500 mk, var följande.

De av fattigvården direkt understödda, d. v. s. de egentliga understödstagarna och de tillfälligt understödda, utgjorde sålunda år 1954 139 492 eller 3.3 % av befolkningen.

De av fattigvården indirekt understödda. Fattigvårdsunderstödet bringar ofta nytta även åt understödstagarnas familjer, i synnerhet i sådana fall, då understödet har givits i hemmet i form av försörjningsbidrag. Antalet personer, vilka indirekt blivit delaktiga av hemunderstöd till ett värde av minst 2 500 mk, var följande.

Antalet egentliga understödstagare samt tillfälligt och indirekt understödda utgjorde sålunda i hela landet år 1954 209 658 eller 5.0 % av befolkningen. Om även de indirekt understödda personer tagas i betraktande, vilka blivit delaktiga av hemunderstöd till ett värde av minst 2 500 mk, som beviljats jämsides med anstaltsvärd och utackordering, stiger antalet personer, som blivit delaktiga av fattigvårdsunderstöd, i hela landet under nämnda år till 224 240.

Antalet *fattigvårdens egentliga understödstagare under 16 år* var 7 519 och antalet tillfälligt understödda 1 714. Då därtill 57 264 barn uppgivits ha blivit indirekt delaktiga av föräldrarna tilldelat understöd i hemmet, hava sålunda inalles 66 497 barn på ett eller annat sätt erhållit understöd av fattigvården.

Understödsformen.

Med hänsyn till understödets form indelas de egentliga understödstagarna i fattigvårdsstatistiken i tre grupper: i anstalter intagna, utackorderade och personer, vilka erhållit understöd i hemmet till ett värde av minst 2 500 mk. Härvid ha personer, som utom att de fått anstaltsvärd, även varit utackorderade och möjligen ännu erhållit hemunderstöd, hänförts till den första och de som varit utackorderade och därtill fått hemunderstöd, till den andra gruppen; den tredje gruppen omfattar således endast de personer, som erhållit enbart hemunderstöd.

Med avseende på de olika understödsformerna fördelade sig fattigvårdens egentliga understödstagare på följande sätt.

2. Avustusmuoto. — Understödsformen.

Avustus- ja huoltomuoto Understöds- och vårdformen	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Laitoksissa hoidetut — I anstalter vårdade	20 061	55.5	4 660	52.4	50 464	62.1	75 185	59.6
Yksityishoidossa olleet — Utackorderade	30	0.1	13	0.1	1 503	1.9	1 546	1.2
Kotiaivustusta saaneet — I sina hem understödda ...	16 033	44.4	4 219	47.5	29 287	36.0	49 539	39.2
Yhteensä — Summa	36 124	100.0	8 892	100.0	81 254	100.0	126 270	100.0

Yleisin avustusmuoto on jatkuvasti ollut laitoshoido; lähes $\frac{3}{5}$ köyhäinhoidon avunsaajista on ollut hoidettavana laitoksissa. Yksityiskotiin sijoitettujen luku on vuosi vuodelta yhä vain pienentynyt, edellisestä vuodesta jopa 8 %. Laitoshoidon saaneiden luku on noussut 4.3 % ja kotiaivustusta nauttineiden 6.2 %.

Jotta saataisiin selville, kuinka suuri on 2 500 mk suurempaa kotiaivustusta saaneiden ja yksityishoidossa olleiden köyhäinhoidon avunsaajain kokonaishuku maassa, on laskettu erikseen, kuinka moni on laitoshoidon ohella ollut yksityishoidossa ja kuinka moni laitos- ja yksityishoidon lisäksi saanut kotiaivustusta. Edellisiä oli 357 ja jälkimmäisiä 16 050, joten yksityishoidossa v. 1954 olleiden kokonaishuku oli 1 903 ja kotiaivustusta saaneiden 65 589.

Seuraava taulukko osoittaa, kuinka köyhäinhoidon avunsaajat jakaantuivat eri lääneissä avustusmuodon mukaan, prosenttein laskettuna.

3. Avustusmuoto eri lääneissä. — Understödsformen i olika län.

	Lääni — Län										
	Uudenmaan Nylands	Turun- Porin Åbo- Björne- borgs	Ahvenan- maa Åland	Hämeen- Ta- vaste- hus	Kymen- Kym- mene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Vaasan Vasa	Oulun Uleå- borgs	Lapin Lapp- lands	Koko maa Hela landet
	%na avunsaajain koko luvusta — I % av hela antalet understödstagare										
Laitoksissa hoidetut — I anstalter vårdade ..	56.9	56.9	59.1	60.0	63.7	66.2	61.2	59.6	59.8	55.1	59.6
Yksityishoidossa olleet — Utackorderade	0.5	1.5	3.4	0.9	0.7	0.6	1.0	1.9	2.5	1.9	1.2
Kotiaivustusta saaneet — I sina hem understödda	42.6	41.6	37.5	39.1	35.6	33.2	37.8	38.5	37.7	43.0	39.2

Laitoksissa olleiden ryhmään on edellä luettu, paitsi kunnalliskodeissa ja niiden osastoissa, kuntien lastenkodeissa ja työlaitoksissa olleita, myös muissa laitoksissa, kuten sairaaloissa, parantoloissa, aistivalliskouluissa yms. köyhäinhoidon kustannuksella olleet avunsaajat. *Kunnalliskodeissa* oli v:n 1954 kuluessa kaikkiaan 32 008 hoidettavaa, joista 220 oli lastensuojelun piiriin kuuluvaa lasta.

Till gruppen „i anstalter vårdade” har i det föregående hänförs, utom personer, som varit intagna i kommunalhem och avdelningar av dem, i kommunala barnhem och arbetsinrättningar, jämväl personer, som på fattigvårdens bekostnad vårdats i andra anstalter, såsom i sjukhus, sanatorier, abnormskolor m. fl. dyl. I *kommunalhemmen* funnos under år 1954 inalles 32 008 vårdade, av vilka 220 var barnskydds barn.

Kaupungit — Städer	Kunnalliskodit — Kommunalhemmen					
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	%	Hoitopäiviä vård dagar
Kaupungit — Städer	2 322	4 415	38	6 775	21.2	1 595 001
Kauppalat — Köpingar	674	1 075	36	1 785	5.6	413 018
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 378	13 548	522	23 448	73.2	5 590 032
Yhteensä — Summa	12 374	19 038	596	32 008	100.0	7 598 051
	%	38.6	59.5	1.9	100.0	

Kunnalliskodeissa hoidettujen 220 lastensuojelulapsen hoitopäiviä oli yhteensä 33 003. 248 köyhäinhoitoon kuuluvaa lasta oli vuorostaan hoidettu kunnallisissa lastenkodeissa hoitopäivien luvun noustessa 14 566:een. Kaikista köyhäinhoidon laitoksissa hoidetuista avunsaajista 42.3 % oli

Antalet vård dagar för de ovannämnda 220 barnskydds barn i kommunalhemmen steg till 33 003. I kommunala barnhem vårdades åter 248 fattigvårdsbarn och deras vård dagar steg till 14 566. Av alla fattigvårdens understödstagare, som vårdats i anstalt, var 42.3 % intagna på kom-

sijoitettu kunnalliskoteihin, vastaavasti kaupungeissa 33.7 %, kauppaloissa 38.0 % ja maalaiskunnissa 46.1 %.

V. 1953 oli kunnalliskotihoidokkien luku 31 042, joten heidän lukumääränsä nousi 3.1 %. Kutakin kunnalliskotia kohden tuli v. 1954 koko maassa 87 hoidokkia, kaupungeissa 199, kauppaloissa 89 ja maalaiskunnissa 75.

Hoitopäivien luku nousi selontekovuonna yhteensä 7 598 051:een, joista 7 565 048 oli köyhäinhuoltohoidokkien ja 33 003 lastensuojelulasten. Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden tuli 237, kaupunkien kunnalliskodeissa 235, kauppaloiden 231 ja maalaiskuntien 238.

Köyhäinhuolto saaneita *mielisairaita* oli kaikkiaan 8 476 miestä, 9 822 naista, 42 poikaa ja 31 tyttöä eli yhteensä 18 371. Minkä laatuista hoitoa edellä mainitut mielisairaat ovat saaneet, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa
Kunnalliskodeissa hoidettuja. — I kommunalhem värdade ..	1 100	5 675	6 775
Muissa laitoksissa hoidettuja — I andra anstalter värdade	5 009	5 775	10 784
Yksityishoidossa olleita — Utackorderade	4	239	243
Kotivastusta saaneita — I sina hem understödda	177	392	569
Yhteensä — Summa	6 290	12 081	18 371

Köyhäinhuollon avunsaajain ikä.

Köyhäinhuollon varsinaiset avunsaajat jaetaan ikäänsä nähden kahteen pääryhmään, nim. 16 vuotta nuorempiin ja sitä vanhempiin. Jälkimmäisiä oli v. 1954 118 751 eli 94.0 % ja edellisiä 7 519 eli 6.0 %. Seuraava taulukko osoittaa avunsaajain ryhmittymistä iän ja huoltomuodon mukaan.

4. Köyhäinhuollon avunsaajain ikä. — Fattigvårdens understödstagares ålder.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Laitoksissahoidetut I anstalter värdade		Yksityishoidossa olleet Utackorderade		Kotivastusta saaneet I sina hem understödda		Yhteensä Summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
— 2	2 034	2.7	—	—	40	0.1	2 074	1.6
2—6	2 047	2.7	—	—	155	0.3	2 202	1.8
7—12	1 842	2.5	—	—	275	0.6	2 117	1.7
13—15	919	1.2	—	—	200	0.4	1 119	0.9
16—19	2 013	2.7	55	3.6	992	2.0	3 060	2.4
20—29	8 610	11.5	91	5.9	6 123	12.4	14 824	11.7
30—39	10 172	13.5	146	9.5	8 646	17.5	18 964	15.0
40—49	11 272	15.0	197	12.7	9 824	19.8	21 293	16.9
50—54	5 216	6.9	119	7.7	3 933	7.9	9 268	7.3
55—64	9 211	12.3	231	14.9	7 267	14.7	16 709	13.2
65—	21 814	29.0	705	45.6	12 059	24.3	34 578	27.4
Tuntematon — Okänd	35	0.0	2	0.1	25	0.0	62	0.1
Yhteensä — Summa	75 185	100.0	1 546	100.0	49 539	100.0	126 270	100.0

Köyhäinhuollon avunsaajain ikää tarkastettaessa havaitaan, että suhteellisesti suurimman ryhmän muodostavat yhä edelleen 65 vuotta täyttäneet, heitä kun oli selontekovuonna 27.4 % kaikista. Heidän lukumääränsä aleni tosin huomattavasti, 7.7 %, v. 1953 sen jälkeen, kun v:n 1952 lopulla alettiin valtion toimesta jakaa vanhuusavustuksia v. 1883 ja sitä ennen syntyneille, mutta nousi jälleen v. 1954 hieman, 3.5 %. V. 1883 tai sitä ennen syntyneitä oli selontekovuonna kaikkiaan 23 611 eli 3.9 % vähemmän kuin v. 1953. Näistä 15 699 hoidettiin laitoksissa, 532 oli sijoitettu yksityishuoltoon ja 7 380 sai kotivastusta.

munalhem, i städerna motsvarande 33.7 %, i köpingarna 38.0 % och i landskommunerna 46.1 %.

År 1953 var antalet kommunalhemsinterner 31 042, varigenom deras antal steg med 3.1 %. I medeltal kom på varje kommunalhem i hela landet år 1954 87 interner, i städerna 199, i köpingarna 89 och i landskommunerna 75.

Antalet vård dagar steg under redogörelseåret inalles till 7 598 051, av vilka 7 565 048 tillhörde fattigvårdens och 33 003 barnskyddets vårdtagare. Antalet vård dagar i medeltal per intern steg till 237, i städernas kommunalhem till 235, i köpingarnas till 231 och i landskommunernas till 238.

Sinnessjuka understödstagare fanns inalles 8 476 män, 9 822 kvinnor, 42 gossar och 31 flickor eller tillsammans 18 371. Av följande sammanställning framgår arten av det understöd de åtnjutit.

Fattigvårdens understödstagares ålder.

Fattigvårdens egentliga understödstagare indelas med hänsyn till åldern i tvenne huvudgrupper, nämligen understödstagare under 16 år och över 16 år. De senare utgjorde under år 1954 118 751 eller 94.0 % och de förra 7 519 eller 6.0 %. Följande tabell utvisar understödstagares fördelning efter ålder och vårdformen.

Vid granskning av fattigvårdens understödstagares ålder framgår, att de 65 år fyllda utgöra fortfarande den relativt taget största gruppen, i det de under redogörelseåret utgjorde 27.4 %. Deras antal minskades avsevärt, med 7.7 %, år 1953 till följd av att sedan slutet av år 1952 utdelas ålderdomsunderstöd ur statsmedel åt åldringar födda år 1883 eller tidigare, men steg åter något år 1954, med 3.5 %. Antalet år 1883 eller tidigare födda var under redogörelseåret 23 611 eller 3.9 % mindre än år 1953. Av dessa värdades 15 699 på anstalter, 532 var utackorderade och 7 380 erhöi hemunderstöd.

Avuntarpeen syy.

Köyhäinhoidon avuntarpeen syyt voidaan jakaa neljään pääryhmään, nimittäin avunsaajasta itsestään, hänen aviopuolisostaan ja perheestään johtuvat sekä muut syyt.

Avunsaajasta itsestään johtuvien syiden tähden 84.2 % kaikista on v. 1954 joutunut turvautumaan köyhänapuun. Aviopuolisosta johtuvien syiden takia vain 6.6 % on saanut avustusta, mutta jos tähän lisätään vielä muut perhesuhteista riippuvat syyt, kuten perheen suurilukuisuus, lasten sairaus ja aviottomien lasten elättäminen sekä lapsen synnytys, mikä syy aikaisemmin on sisällynyt osittain avunsaajan sairauteen tai muuhun syyhyn, olivat perhesekit 11.5 %:ssa tapauksista pakottaneet asianomaisia anomaan köyhäinhoidolta avustusta. Muiden avunsaajasta itsestään tai hänen perheestään riippumattomien syiden osalle jäi näin ollen vain 4.3 %.

Orsaken till understödsbehovet.

Orsakerna till fattigvårdens understödsbehov kunna indelas i fyra huvudgrupper, nämligen de fall, då understödsbehovet förorsakats av understödstagaren själv, av vederbörandes make eller maka, av vederbörandes familj samt av andra orsaker.

För 84.2 % av alla fall har under år 1954 orsaken till understödsbehovet härrört av understödstagaren själv. Endast 6.6 % av understödsbehovet har förorsakats av endera maken, men om man därtill ännu lägger andra orsaker, som bero på familjeförhållanden, såsom familjens talrikhet, barnens sjukdom och försörjning av illegitima barn samt barnsbörd, vilken orsak tidigare delvis upptagits bland understödstagarens sjukdom eller annan orsak, hade dessa i 11.5 % av fallen tvungit vederbörande att söka fattigunderstöd. På andra än av understödstagaren själv eller hans familj beroende orsaker kom sålunda endast 4.3 %.

6. 16 vuotta vanhempien avuntarpeen syy. — Orsaken till understödsbehovet för personer över 16 år.

Avuntarpeen syy Orsaken till understödsbehovet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Prosentteina — I procent						
Avunsaajan — Understödstagarens						
vanhudenheikkous — ålderdomssvagheth	17.9	18.0	16.9	17.3	10.7	22.0
sairaus — sjukdom	43.1	45.9	44.9	44.4	51.2	39.5
mielisairaus — sinnessjukdom	15.3	11.5	15.8	15.4	17.0	14.2
vajaamielisyyt — sinnesslöhet	1.8	2.1	5.3	4.1	4.5	3.7
sokeus — blindhet	0.3	0.2	0.4	0.4	0.4	0.4
kuurous — dövhet	0.2	0.3	0.2	0.2	0.3	0.2
raajarikkoisuus — vanförhet	0.7	1.1	1.4	1.2	1.5	0.9
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, värdslöshet	2.0	1.6	0.8	1.2	2.5	0.3
Aviopuolison — Makens (Makans)						
vähentynyt työkyky — minskade arbetsduglighet	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0
sairaus — sjukdom	0.8	1.1	1.0	0.9	1.2	0.8
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, värdslöshet	0.9	0.5	0.4	0.5	0.3	0.7
juoppous — dryckenskap	0.4	0.6	0.2	0.3	0.0	0.5
perheensä jättäminen — övergivande av familjen	1.2	2.8	2.2	1.9	0.1	3.3
vapausrangaistus — frihetsstraff	0.7	0.7	0.6	0.6	0.0	1.1
kuolema — död	0.9	2.7	3.0	2.3	0.2	3.9
Perheen suurilukuisuus — Familjens talrikhet	1.4	1.4	1.4	1.4	1.9	1.0
Lasten sairaus — Barnens sjukdom	0.4	0.4	0.6	0.6	0.8	0.4
Huolehtiminen aviottomista lapsista — Försörjning av oäkta barn	1.1	1.7	1.4	1.4	0.1	2.3
Lapsen synnytys — Barnsbörd	1.3	1.4	1.6	1.5	—	2.6
Työn puute — Arbetsbrist	6.5	5.1	0.8	2.8	5.5	0.8
Työriita — Arbetstvist	0.0	0.1	—	0.0	0.0	0.0
Muu syy — Annan orsak	3.0	0.8	1.0	1.5	1.7	1.4
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Yleisimmän esiintyvää syytä avustuksen saamiseen olivat avunsaajan oma vanhudenheikkous, sairaus, mielisairaus ja vajaamielisyyt; yksistään näiden syiden tähden on 81.2 % kaikista 16 vuotta vanhemmista avunsaajista nauttinut avustusta kunnalta. Vanhudenheikkouden vuoksi avustettujen luku on jatkuvasti pienentynyt, kuten ikäryhmittäytyksen yhteydessä jo mainittiin; v. 1952 heitä oli 24.4 % kaikista avunsaajista, v. 1953 19.3 ja v. 1954 17.3 %. 4.9 %:lla lapset ovat olleet pääasiallisena syynä avustuksen saamiseen. Työhaluttomuuden ja huolimattomuuden tähden on 2.5 % miehistä, mutta vain 0.3 % naisista turvautunut köyhäinhoitoon. Kaikista avustustapauk-

Vanligaste orsaker till erhållandet av understöd voro understödstagarens ålderdomssvagheth, sjukdom, sinnessjukdom och sinnesslöhet; enbart på grund av dessa orsaker ha 81.2 % av alla understödstagare över 16 år åtnjutit understöd av kommunen. Antalet personer, som till följd av ålderdomssvagheth erhållit understöd, har fortfarande minskats, såsom vid åldersgrupperingen redan nämnts; år 1952 utgjorde deras antal 24.4 % av alla understödstagare, år 1953 19.3 och år 1954 17.3 %. Beträffande 4.9 % ha barnen varit den huvudsakliga orsaken till erhållandet av understöd. På grund av arbetsovillighet och värdslösheth ha 2.5 % av männen, men endast 0.3 % av kvinnorna tryggt

sista 4.5 % on johtunut omasta tai aviopuolison työhaluttomuudesta ja huolimattomuudesta tai aviopuolison juoppoudesta, perheensä jättämisestä ja vankilassaolosta.

Työn puutteen vuoksi avustettujen luku on kymmenen vuotta pysynyt melko mitättömänä; kaikista avustustapauksista koko maassa sen suhdeluku on noussut tuskin 1 %:iin. V. 1952 työttömyyden tähden avustettuja oli 1.3 % maan kaikista avunsaajista, v. 1953 3.4 % ja v. 1954 se aleni 2.8 %:iin.

Miten köyhäinhoidon 16 vuotta nuoremmat avunsaajat ryhmittäytyivät avuntarpeen syyn mukaan, osoittaa seuraava taulukko.

sig till fattigvården. Av alla understödsfall ha 4.5 % berott på understödstagarnas eller makens (makans) arbetsvillighet och vårdslöshet eller på makens (makans) dryckenskap, övergivande av sin familj och fängelsevistelse.

Antalet understödstagare, som på grund av arbetsbrist erhållit hjälp, har under de senaste tio åren varit ganska obetydligt, dess relativa antal har stigit till knäppast 1 % av alla understödstagare i landet. År 1952 utgjorde antalet på grund av arbetsbrist understödda 1.3 % av alla understödsfall i landet, år 1953 3.4 % och år 1954 nedgick antalet till 2.8 %.

Huru fattigvårdens understödstagare under 16 år grupperade sig enligt orsaken till understödsbehovet utvisar följande tabell.

7. 16 vuotta nuorempien avuntarpeen syy. — Orsaken till understödsbehovet för barn under 16 år.

Syy — Orsak	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Prosentteina — I procent				
Lapsen — Barnets				
sairaus — sjukdom	65.5	69.7	77.4	74.5
mielisairaus — sinnessjukdom	2.4	0.7	0.4	0.8
vajaamielisyys — sinnesslöhet	2.4	5.7	4.3	4.0
sokeus — blindhet	—	0.2	0.3	0.2
kuurous — dövhet	—	0.2	0.3	0.2
raajarikkoisuus — vanförhet	0.1	0.7	0.8	0.7
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas				
kuolema — död	0.1	0.7	0.9	0.8
sairaus, vähentynyt työkyky — sjukdom, minskade arbetsduglighet	9.4	12.6	7.4	8.2
lapsen hylkääminen — barnets övergivande	1.0	1.2	0.5	0.7
elatusvelvollisuuden laiminlyönti — underlåtenhet av försörjningsplikt	1.9	2.9	2.0	2.0
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsvillighet, vårdslöshet	1.2	0.8	0.8	0.9
juoppous — dryckenskap	1.8	2.0	0.5	0.9
irtolaisuus — lösdriveri	0.2	0.2	0.1	0.1
vapausrangaistus — frihetsstraff	1.2	—	0.5	0.6
työnpuute — arbetsbrist	2.1	0.3	1.1	1.2
asuntovaikeudet — bostadssvårigheter	1.4	0.7	1.5	1.4
Perheen suurilukuisuus — Familjens talrikhet	5.8	0.2	0.3	1.3
Muu syy — Annan orsak	3.5	1.2	0.9	1.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0

III. Lastensuojelu.

Lastensuojelulain 8 §:n mukaan sosiaalilautakunnan tulee ryhtyä toimenpiteisiin, jos lapsi on yhteiskunnan huollon tarpeessa sen takia,

a) että hänen vanhempansa ovat kuolleet tai hänet hyljänneet;

b) että hän ruumiillisen sairauden, tylsämielisyyden, mielisairauden, aistivallisuuden, raajarikkoisuuden tai muun sellaisen vajavaisuuden tähden tarvitsee erityistä kodin ulkopuolella annettavaa hoitoa ja kasvatusta, jota hän ei vanhempain toimenpiteestä voi saada ja jota ei muutenkaan hänelle hankita;

c) etteivät vanhemmat sairauden, ymmärtämättömyyden, juoppouden tai muiden sellaisten syiden tai olosuhteiden takia anna hänelle tarpeellista hoitoa ja kasvatusta eikä siitä muutenkaan ole huolta pidetty;

d) että häntä kodissa pahoinpidellään tai häntä siellä uhkaa muu vaara hengen, terveyden tai siveyden puolesta; tai

e) että hän omasta tai vanhempainsa syystä rikkoo tämän lain 7 luvun säännöksiä vastaan (lasten suojeleminen heille sopimattomilta ansiotoimilta) tai laiminlyö oppivelvollisuuslain mukaisen koulunkäynnin taikka käytöksellään rikkoo koulun järjestystä vastaan eikä ole koulun kurinpitokeinoin ojennettavissa.

Lautakunnan tulee myös ryhtyä toimenpiteisiin, jos lapsi tai nuori henkilö on tehnyt rangaistavan teon, mikä hänen ikänsä tähden tai muusta syystä on jätetty syytteen panematta tai rankaisematta, tahi jos hän kerjää tai havaitaan muuten irtolaiseksi taikka hänet on tavattu juopuneena eikä häneen nähden ole ryhdyttävä alkoholista laissa säädettyihin toimenpiteisiin.

Lain 9 §:n mukaan lapsi, jonka vanhemmat ovat kuolleet tai hänet hyljänneet ja joka varattomuuden takia on vaarassa jäädä huoltoon ja kasvatusta vaille, on otettava sosiaalilautakunnan huostaan.

Muissa 8 §:ssä mainituissa tapauksissa on lautakunnan asiainhaarain mukaan ryhdyttävä yhteen tai useampaan seuraavista toimenpiteistä:

a) käsiteltävä, kun kodin varattomuus näyttää olevan syynä lapsen tai nuoren henkilön epätydyttävään hoitoon tai muihin häntä koskeviin epäkohtiin, asiata köyhäinhoitoasiana;

b) annettava lapselle, nuorelle henkilölle tai hänen vanhemmilleen lautakunnan edessä tai muulla sopivalla tavalla varoitus;

c) otettava vanhempien suostumuksella lapsi tai nuori henkilö toistaiseksi lautakunnan huostaan;

e) määrättävä lapselle tai nuorelle henkilölle suojeluvälvoja.

Lapset, joihin nähden on lastensuojelulain nojalla ryhdytty toimenpiteisiin, jaetaan yleensä kahteen ryhmään: turvattomiin, jos toimenpiteen syynä on jokin lastensuoje-

III. Barnskyddet.

Enligt barnskyddslagens 8 § bör socialnämnden vidtaga åtgärder, om barnet är i behov av samhällsvård av orsak,

a) att barnets föräldrar äro döda eller hava övergivit detsamma;

b) att barnet i följd av kroppslig sjukdom, andesvaghet, sinnessjukdom, abnormitet, vanförhet eller annat dylikt lyte erfordrar sådan särskild vård och uppfostran utom hemmet, som det ej genom föräldrarnas försorg eller annorledes kan erhålla;

c) att föräldrarna på grund av sjukdom, oförstånd, dryckenskap eller av andra sådana orsaker eller förhållanden ej bereda barnet nödig vård och uppfostran och detsamma icke heller annars ägnats omvårdnad;

d) att barnet misshandlas i sitt hem eller där hotas av annan fara till liv, hälsa eller sedlighet; eller

e) att barnet genom eget eller föräldrarnas förvällande bryter mot stadgandena i 7 kapitlet av denna lag (barns skyddande mot olämplig förvärvsverksamhet) eller försummar skolgång jämlikt lagen om läroplikt eller genom sitt uppförande bryter mot skolans ordning och icke genom skolans disciplinära medel låter sig rätta.

Nämnden skall likaså vidtaga åtgärder beträffande barn eller ung person, som begått straffbar handling, varå åtal eller straff ej i anseende till barnets ålder eller av annan orsak följt, eller som bettlar eller i övrigt befinnes vara lösdrivare eller anträffas berusad utan att gentemot barnet eller den unga personen i lagen om alkoholister stadgade åtgärder böra vidtagas.

Enligt § 9 bör barn, vars föräldrar dött eller som av dem övergivits samt vars vård och uppfostran på grund av medellöshet äventyras, omhändertagas av socialnämnden.

I andra i 8 § nämnda fall skall nämnden, efter omständigheterna, vidtaga någon eller några av följande åtgärder:

a) där orsaken till barnets eller den unga personens otillfredsställande vård eller andra missförhållanden befinnes vara hemmets medellöshet, handlägga saken såsom fattigvårdsärende;

b) tilldela barnet, den unga personen eller föräldrarna varning inför nämnden eller på annat lämpligt sätt;

c) med föräldrarnas begivande i sin vård tillsvidare omhändertaga barnet eller den unga personen;

e) för barnet eller den unga personen förordna skyddsövervakare.

De barn, vilka med stöd av lagen om barnskydd blivt föremål för åtgärder, indelas i allmänhet i två grupper: värnlösa barn, om orsaken till åtgärden är någon av de

lulain 8 §:n a—d kohdissa mainituista sekoista, ja suojelukasvatusta tarvitseviin, jos syynä on jokin saman pykälän e-kohdassa tai 2. momentissa mainituista sekoista. Aikaisempien vuosien lastensuojelutilastossa ei ole tehty eroa näiden kahden ryhmän välillä, vaan kaikki lapset on käsitelty yhtenä kokonaisuutena. V:sta 1954 lähtien on tilastossa molemmat mainitut ryhmät pidetty erillään.

Lastensuojelulain 9 §:n mukaan sosiaalilautakunta joko antaa varoituksen lapselle tai vanhemmille, asettaa lapsen suojeluvalvontaan tai ottaa lapsen huostaansa. Tähän asti vain huostaanotetut lapset ovat kuuluneet tilaston piiriin, jota vastoin varoitetuista ja suojeluvalvontaan asetetuista ei ole mitään tietoja kerätty. V. 1954 on näistäkin lapsista ensi kertaa pyydetty tietoja. Varoituksen antaminen ja suojeluvalvonta ovat oikeastaan n. s. ehkäiseviä toimenpiteitä ja pitäisi näin ollen tilastossa esittää ensimmäiseksi. Siihen nähden, että näitä lapsia koskevat tiedot vielä ovat jossain määrin puutteellisia ja kaikista näistä lapsista ei ole edes tietoja saatukaan, esitetään seuraavassa ensin kaikki huostaanotettuja lapsia koskevat tiedot ja sen jälkeen vasta lyhyt yhteenveto muista lapsista.

Huostaanotettujen lasten luku.

Sosiaalilautakuntien huostaanottamia lapsia oli v. 1954 koko maassa yhteensä 15 844. Näistä oli turvattomia 14 376 eli 90.7 % ja suojelukasvatusta tarvitsevia 1 468 eli 9.3. Kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken ne jakaantuivat seuraavasti.

	Turvattomia Värnlösa	Suojelukasvatusta tarvitsevia För skyddsuffostran omhändertagna	Yhteensä Summa
	abs. %	abs. %	abs. %
Kaupungit — Städer	5 440 37.8	800 54.5	6 240 39.4
Kauppalat — Köpingar	864 6.0	130 8.9	994 6.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	8 072 56.2	538 36.6	8 610 54.3
Koko maa — Hela landet	14 376 100.0	1 468 100.0	15 844 100.0

Edelliseen vuoteen verrattuna huostaanotettujen lasten luku on pysynyt jotakuinkin ennallaan, vain 22 lasta vähemmän kuin v. 1953. Kaupungeissa ja kauppaloissa lasten luku on noussut 260:llä eli 3.7 %:lla, mutta maaseudulla vähentynyt 282:lla eli 3.2 %:lla. Seuraava taulukko osoittaa lastensuojelulasten lukumäärää eri lääneissä.

8. Huostaanotettujen lasten luku lääneittäin. — Antalet omhändertagna barn länsvis.

Lääni — Län	Turvattomat — Värnlösa			Suojelukasvatusta tarvitsevat Skyddsuffostrade			Yhteensä — Summa			
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	% väestöstä av befolk- ningen
Uudenmaan — Nylands	2 660	833	3 493	343	46	389	3 003	879	3 882	0.54
Turun ja Porin — Åbo o.										
Björneborgs	810	1 076	1 886	147	111	258	957	1 187	2 144	0.33
Ahvenanmaa — Åland .	15	19	34	—	—	—	15	19	34	0.15
Hämeen — Tavastehus .	1 121	1 091	2 212	146	58	204	1 267	1 149	2 416	0.42
Kymen — Kymmene ..	450	484	934	94	35	129	544	519	1 063	0.33
Mikkelin — St. Michels	171	692	863	38	45	83	209	737	946	0.38
Kuopion — Kuopio	252	1 431	1 683	60	105	165	312	1 536	1 848	0.38
Vaasan — Vasa	459	942	1 401	51	60	111	510	1 002	1 512	0.24
Oulun — Uleåborgs	231	968	1 199	24	54	78	255	1 022	1 277	0.33
Lapin — Lapplands	135	536	671	27	24	51	162	560	722	0.40
Koko maa—Hela landet	6 304	8 072	14 376	930	538	1 468	7 234	8 610	15 844	0.38

i lagens 8 § punkterna a—d nämnda omständigheterna, och barn i behov av skyddsuffostran, om orsaken är någon av de i punkt e eller i 2 momentet av samma paragraf nämnda omständigheterna. I barnskyddsstatistiken för tidigare år har ingen åtskillnad gjorts mellan dessa två grupper, utan alla barn har behandlats som en helhet. Från och med år 1954 har de två nämnda grupperna hållits isär.

Enligt 9 § i lagen om barnskydd kan socialnämnden antingen tilldela barnet eller föräldrarna varning, ställa barnet under skyddsövervakning eller omhändertaga barnet i sin vård. Hittills har statistiken omfattat endast de omhändertagna barnen, medan inga uppgifter insamlats om dem som tilldelats varning eller ställts under skyddsövervakning. År 1954 har för första gången inbegärts uppgifter även om dessa barn. Varning och skyddsövervakning är egentligen s. k. förebyggande åtgärder och borde därför i statistiken redovisas först. Emedan uppgifterna om dessa barn ännu är i någon mån bristfälliga och rent av saknas för en del, redovisas i det följande först alla uppgifter om de omhändertagna barnen och därefter ett kort sammandrag om de övriga barnen.

Antalet omhändertagna barn.

År 1954 fanns i hela landet sammanlagt 15 844 av socialnämnderna omhändertagna barn. Av dessa var 14 376 eller 90.7 % värnlösa och 1 468 eller 9.3 % i behov av skyddsuffostran. Fördelningen på städer, köpingar och landskommuner var följande.

	Turvattomia Värnlösa	Suojelukasvatusta tarvitsevia För skyddsuffostran omhändertagna	Yhteensä Summa
	abs. %	abs. %	abs. %
Kaupungit — Städer	5 440 37.8	800 54.5	6 240 39.4
Kauppalat — Köpingar	864 6.0	130 8.9	994 6.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	8 072 56.2	538 36.6	8 610 54.3
Koko maa — Hela landet	14 376 100.0	1 468 100.0	15 844 100.0

Jämfört med föregående år har antalet omhändertagna barn förblivit i det närmaste konstant med en obetydlig minskning på 22 barn. I städerna och köpingarna har antalet barn stigit med 260 eller 3.7 %, men på landsbygden nedgått med 282 eller 3.2 %. I nedanstående tabell redovisas antalet barnskydds barn i de olika länen.

Suojelukasvatusta tarvitsevista lapsista tai nuorista henkilöistä oli suurin osa, lähes $\frac{2}{3}$, kaupungeissa ja kaupaloissa. Jo yksistään Helsingissä oli 322 eli 21.9 % kaikista ja Tampereella, Turussa sekä Porissa yhteensä 210 eli 14.3 %. Turvattomista lapsista oli samoin suuri osa Helsingissä, 2 437 eli 17.0 % kaikista, ja mainituissa kolmessa muussa kaupungissa 1 275 eli 8.9 %.

Jotta saataisiin selville, paljonko vuosittain otetaan huostaan lapsia tai nuoria henkilöitä, pyydettiin v. 1954 ensi kerran tietoa lasten huostaanottovuodesta. Tämän nojalla lapset on jaettu kahteen ryhmään: n. s. uusiin tapauksiin, jolloin lapset on otettu huostaan kertomusvuoden kuluessa, ja vanhoihin tapauksiin eli sitä ennen huostaanotettuihin. Seuraavassa yhdistelmässä on tästä tehty selkoa erikseen turvattomiin ja suojelukasvatusta tarvitseviin nähden kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa.

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Lands- kommuner		Yhteensä Summa	
	poikia gossar	tyttöjä flickor	poikia gossar	tyttöjä flickor	poikia gossar	tyttöjä flickor	poikia gossar	tyttöjä flickor
Turvattomia — Värnlösa	2 980	2 460	481	383	4 389	3 683	7 850	6 526
niistä uusia tapauksia — därav ny- tillkomna	1 029	920	131	106	887	791	2 047	1 817
niistä aikaisemmin huostaanotettuja — därav tidigare omhändertagna	1 951	1 540	350	277	3 502	2 892	5 803	4 709
Suojelukasvatusta tarvitsevia — Skydds- uppfostrade	629	171	108	22	413	125	1 150	318
niistä uusia tapauksia — därav ny- tillkomna	138	63	16	7	51	20	205	90
niistä aikaisemmin huostaanotettuja — därav tidigare omhändertagna	491	108	92	15	362	105	945	228

Turvattomista lapsista 54.6 % oli poikia ja 45.4 % tyttöjä. Suojelukasvatusta tarvitsevista sen sijaan oli valtaosa, 78.3 %, poikia ja vain 21.7 % tyttöjä. Kertomusvuoden kuluessa sosiaalilautakunnat ovat ottaneet huostaan 3 864 turvatonta lasta, mikä luku on 26.9 % kaikista turvattomista lapsista. Suojelukasvatusta tarvitsevista hieman vähemmän, 20.1 %, oli uusia tapauksia, poikien luvusta vain 17.8 %, mutta tyttöjen luvusta kokonaista 28.3 %. Kaupungeissa ja kaupaloissa oli paljon enemmän uusia tapauksia kuin maaseudulla; edellisissä 34.7 % turvattomista ja 24.1 % suojelukasvatusta tarvitsevista oli huostaanotettu kertomusvuoden kuluessa maalaiskunnissa vastaavien lukujen ollessa vain 20.8 ja 13.2 %.

Huoltomuoto.

Huostaanotettuihin lastensuojelulapsiin nähden sosiaali- tai lastensuojelulautakunnat ovat yleensä soveltaneet kahta huoltomuotoa: heidät on sijoitettu joko laitoksiin tai yksityisiin perheisiin n. s. yksityiskotihoitoon. Suurin osa lapsista on vuoden kuluessa ollut joko vain laitoksissa tai vain yksityiskodeissa, mutta osa on ollut kummassakin. Seuraavassa huoltomuotoa valaisevassa taulukossa nämä on pidetty erillisenä ryhmänä.

Asutuskeskuksissa turvattomien lasten sijoittaminen laitoksiin on huomattavasti yleisempää kuin maaseudulla. $\frac{2}{3}$ kaupunkien ja kauppalain huostaanotetuista lapsista hoidettiin laitoksissa, maalaiskuntien lapsista vain $\frac{1}{3}$. Tämä onkin luonnollista, sillä 54 % kaikista yksityisten ja

Största delen, inemot $\frac{2}{3}$, av de barn och unga personer, som var i behov av skyddsuppfostran, fanns i städer och köpingar. Enbart på Helsingfors kom 322 eller 21.9 % av samtliga, och på Tammerfors, Åbo och Björneborg kom sammanlagt 210 eller 14.3 %. Av de värnlösa barnen fanns likaledes en stor del i Helsingfors, 2 437 eller 17.0 % av samtliga, och i de övriga tre nämnda städerna 1 275 eller 8.9 %.

För att få fram, hur många barn och unga personer som årligen omhändertages, efterfrågades år 1954 för första gången året för omhändertagandet. På grundval av denna omständighet har barnen indelats i två grupper: de s. k. nytillkomna fallen, då omhändertagandet skett under redogörelseåret, och de gamla fallen, dvs. de därförinnan omhändertagna. I följande sammanställning redogöres därför med uppdelning på värnlösa barn och barn i behov av skyddsuppfostran, skilt för städer, köpingar och landskommuner.

Av de värnlösa barnen var 54.6 % gossar och 45.4 % flickor. Av de för skyddsuppfostran omhändertagna var däremot största delen, 78.3 %, gossar och blott 21.7 % flickor. Under redogörelseåret har socialnämnderna omhändertagit 3 864 värnlösa barn, vilket utgör 26.9 % av samtliga värnlösa. Av de skyddsuppfostrade var en något mindre del, 20.1 %, nya fall; för gossarna var procenten endast 17.8, men för flickorna hela 28.3. I städerna och köpingarna var de nya fallens andel mycket större än på landsbygden: i de förra var 34.7 % av de värnlösa och 24.1 % av de skyddsuppfostrade omhändertagna under redogörelseåret; för landskommunernas del var motsvarande tal endast 20.8 och 13.2 %.

Vårdform.

Social- eller barnskyddsnämnderna har i allmänhet tillämpat två vårdformer på de omhändertagna barnskydds-barnen: de har placerats antingen i anstalter eller hos enskilda familjer i deras hem. Största delen av barnen har under årets lopp varit endast i anstalt eller i enskilt hem, men en del har varit i bägge. De sistnämnda har hållits som en skild grupp i nedanstående tabell belysande vårdformen.

I befolkningscentra är det betydligt vanligare att placera barn i anstalt än på landsbygden. I städerna och köpingarna vårdades $\frac{2}{3}$ av de omhändertagna barnen i anstalt, i landskommunerna blott $\frac{1}{3}$. Detta är naturligt, ty 54 % av samtliga barnhem i kommunal och enskild ägo

9. Huoltomuoto. — Vårdform.

Huoltomuoto — Vårdform	Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvitsevat Skyddsuffpostrade					
	Kaupungeissa Kauppoissa I städer o. köpin- gar	Maa- lais- kun- nissa I lands- kom- muner	Yh- teensä Summa	Näistä — Därav		Uusia Nyttill- komna	Kaupungeissa Kauppoissa I städer o. köpin- gar	Maa- lais- kun- nissa I lands- kom- muner	Yh- teensä Summa	Näistä — Därav		Uusia Nyttill- komna
				poikia gossar	tyttöjä flickor					poikia gossar	tyttöjä flickor	
Laitoshoido — Anstaltsvård	3 833	2 345	6 178	3 614	2 564	2 389	886	494	1 380	1 085	295	276
Yksityiskotihoito — Vård i enskilt hem ..	2 045	5 375	7 420	3 808	3 612	1 295	23	29	52	35	17	10
Laitos- ja yksityiskotihoito — Vård i anstalt och enskilt hem	426	352	778	428	350	180	21	15	36	30	6	9
Yhteensä — Summa	6 304	8 072	14 376	7 850	6 526	3 864	930	538	1 468	1 150	318	295
							%					
Laitoshoido — Anstaltsvård	60.8	29.0	43.0	46.0	39.3	61.8	95.3	91.8	94.0	94.4	92.8	93.6
Yksityiskotihoito — Vård i enskilt hem ..	32.4	66.6	51.6	48.5	55.3	33.5	2.5	5.4	3.5	3.0	5.3	3.4
Laitos- ja yksityiskotihoito — Vård i anstalt och enskilt hem	6.8	4.4	5.4	5.5	5.4	4.7	2.2	2.8	2.5	2.6	1.9	3.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

kuntien omistamista lastenkodeista sijaitti asutuskeskuk-
sissa. Lapsia huostaanotettaessa sijoitetaan heidät usein
ensin laitoksiin, kunnes sopiva yksityiskoti on ilmaantunut.
Niinpä 66.5 % kertomusvuonna huostaanotetuista turvatto-
mista lapsista on hoidetta laitoksissa, mutta aikaisemmin
huostaanotetuista vain 41.7 %. Kaupungeissa jopa 85.2 %
uusista tapauksista sijoitettiin laitoksiin, maalaiskunnissa
45.1 %. Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset ja nuoret
henkilöt kasvatettiin pääasiallisesti laitoksissa, 94.0 %
heistä. Yksityiskoteihin sijoittaminen näyttää olevan aivan
poikkeuksellista.

Seuraavassa taulukossa esitetään, missä laitoksissa lapsia
on hoidettu. Tällöin sama lapsi voi esiintyä useamman
laitoksen kohdalla, riippuen siitä, monessako laitoksessa hän
vuoden kuluessa on ollut.

Suurin osa laitoshoidoa saaneista turvattomista lapsista,
runsaasti $\frac{3}{5}$, on ollut hoidettavana kuntien omista lasten-
kodeissa. Yksityisissä lastenkodeissa on ollut hieman
yli $\frac{1}{4}$. Koulukodeissa hoidetut turvattomat lapset olivat
pääasiassa sellaisia, joita syystä tai toisesta ei olekaan
voitu hoitaa lastenkodeissa, joihin heidät ensin on sijoit-
tettu, vaan on ollut pakko siirtää heidät koulukoteihin.
Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset tai nuoret henkilöt ovat

fanns i befolkningscentra. Omhändertagna barn placeras
ofta först i anstalt, tills ett lämpligt enskilt hem har up-
penbarat sig. Sålunda har 66.5 % av de under redogörelse-
året omhändertagna värnlösa barnen vårdats i anstalt men
blott 41.7 % av de tidigare omhändertagna. I städerna
placerades rent av 85.2 % av de nya fallen i anstalt, i
länskommunerna åter 45.1 %. Skyddsuffpostrade barn
och unga personer uppfostrades huvudsakligen i anstalter;
andelen var 94.0 %. Placering i enskilda hem synes höra
till undantagen.

I följande tabell redovisas, i vilka anstalter barnen
har vårdats. Härvid kan samma barn förekomma på mer
än ett ställe i tabellen, om de har vårdats i olika anstalter
under året.

Största delen, drygt $\frac{3}{5}$, av de på anstalt intagna bar-
nen har vårdats i kommunernas egna barnhem. Något över
 $\frac{1}{4}$ av barnen har varit i enskilda barnhem. De i skolhem
vårdade värnlösa barnen var huvudsakligen sådana, vilka
mäst flyttas över dit, emedan de av någon orsak ej kun-
nat vårdas på barnhem, där de först placerats. Barn och
unga personer omhändertagna för skyddsuffpostran har
för det mesta varit i skolhem. Flere av dem har först pla-

10. Laitoshoidon laatu. — Arten av anstaltsvården.

Laitoksen laatu Arten av anstalten	Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvitsevat Skyddsuffpostrade					
	Kaupungeissa Kauppoissa I städer o. köpin- gar	Maa- lais- kun- nissa I lands- kom- muner	Yh- teensä Summa	Näistä — Därav		Uusia Nyttill- komna	Kaupungeissa Kauppoissa I städer o. köpin- gar	Maa- lais- kun- nissa I lands- kom- muner	Yh- teensä Summa	Näistä — Därav		Uusia Nyttill- komna
				poikia gossar	tyttöjä flickor					poikia gossar	tyttöjä flickor	
Kunnalliset lastenkodit — Kommunala barnhem	2 784	1 480	4 264	2 489	1 775	1 845	185	13	198	169	29	100
Yksityiset lastenkodit — Privata barnhem	1 261	579	1 840	1 048	792	820	13	10	23	18	5	5
Koulukodit — Skolhem	87	7	94	69	25	11	799	483	1 282	1 001	281	267
Kunnalliskodit — Kommunahem	18	180	198	119	79	84	5	17	22	13	9	9
Vajaamielislaitokset ja mielisairaalat — Anstalter för abnorma och sinnessjuk- hus	389	311	700	414	286	115	15	7	22	17	5	6
Sokeain, kuurojen ja raajarikk. laitokset — Anstalter för blinda, döva och vanföra	8	13	21	15	6	1	—	—	—	—	—	—
Parantolat — Sanatorier	20	52	72	38	34	22	1	—	1	1	—	1
Sairaalat — Sjukhus	274	267	541	312	229	248	21	7	28	20	8	19
Muut laitokset — Övriga anstalter	78	42	120	68	52	30	41	—	41	35	6	18

pien kohdalla suojelutoimenpiteet lakkaavat henkilön täytettyä 18 vuotta. 19 vuotta ja sitä vanhempia nuoria henkilöitä oli v. 1954 kirjoissa enää vain 115 eli 7.8 % kaikista.

Lasten syntyperä ja vanhemmat.

Huostaanotettujen lasten syntyperää t. s., ovatko he syntyneet avioliitossa vai sen ulkopuolella, selvittää seuraava taulukko.

12. Lasten syntyperä. — Barnens börd.

Syntyperä — Börd	Turvattomat — Värnlösa					Suojelukasvatusta tarvitsevat Skyddsuffostrate				
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Niistä uusia Därav nyttikomna	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Niistä uusia Därav nyttikomna
Aviosyntyisiä —										
Legitima	3 543	555	4 756	8 854	2 763	649	101	388	1 138	248
Aviottomia — Illegitima	1 896	308	3 305	5 509	1 097	151	29	150	330	47
Tuntematon — Okänd	1	1	11	13	4	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	5 440	864	8 072	14 376	3 864	800	130	538	1 468	295
					%					
Aviosyntyisiä —										
Legitima	65.1	64.2	58.9	61.6	71.5	81.1	77.7	72.1	77.5	84.1
Aviottomia — Illegitima	34.9	35.7	41.0	38.3	28.4	18.9	22.3	27.9	22.5	15.9
Tuntematon — Okänd	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Sekä turvattomien että suojelukasvatusta tarvitsevien lasten ryhmissä oli maaseudun lapsista suhteellisesti enemmän aviottomia kuin asutuskeskuksien lapsista, edellisistä 41 ja 28 %, jälkimmäisistä 35 ja 19 %. Samoin oli turvattomien lasten joukossa enemmän aviottomia kuin suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmässä, edellisistä 38.3 ja jälkimmäisistä vain 22.5 %. Sen sijaan on merkille pantavaa, että v. 1954 huostaanotetuista suhteellisesti useammat ovat aviosyntyisiä kuin aikaisemmin huostaanotetuista. Niinpä turvattomien lasten ryhmässä 71.5 % uusista tapauksista oli aviosyntyisiä, kun aikaisemmista tapauksista oli vain 57.9 %. Suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmässä vastaavat luvut olivat 84.1 ja 75.9 %.

Missä määrin erikseen aviosyntyisten ja aviottomien lasten vanhemmat olivat elossa tai kuolleet, selviää seuraavalla sivulla olevasta taulukosta.

Sekä turvattomien että suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmässä on kertomusvuoden aikana huostaanotettujen lasten joukossa suhteellisesti katsoen paljon enemmän sellaisia lapsia, joiden vanhemmat elävät kuin aikaisemmin huostaanotettujen joukossa. Niinpä v. 1954 huostaanotetuista aviosyntyisistä lapsista 78.2 ja 68.1 %:lla molemmat vanhemmat olivat elossa, mutta aikaisemmin huostaanotetuista vain 52.2 ja 57.4 %:lla. Turvattomilla oli suunnilleen yhtä monella isä tai äiti kuollut, jota vastoin suojelukasvatuksen vuoksi huostaanotettujen joukossa on paljon enemmän sellaisia, joilla ei enää ollut isää. V. 1954 huostaanotetuista vain 10.5 %:lla oli isä elossa ja äiti kuollut, mutta 18.6 %:lla isä kuollut ja äiti elossa. Maalaiskunnissa noin puolella turvattomista lapsista oli jompikumpi tai molemmat vanhemmat kuolleet, kaupunkikunnissa vain 1/4:lla.

Aviottomilla lapsilla oli turvattomien ryhmässä 89.6 %:lla äiti elossa ja 70.3 %:lla isä tuntematon sekä suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmässä vastaavasti 87.6 ja 69.1 %. Maalaiskuntien lapsista runsaasti 4/5 oli sellaisia, joiden isästä ei ollut tietoa, kaupungeissa huostaanotetuista vain noin 1/2.

vårdätgårderna, när de fyllt 18 år. Antalet unga personer i 19 års ålder eller mera, var 1954 endast 115 eller 7.8 % av samtliga.

Barnens börd och föräldrar.

De omhändertagna barnens börd, dvs. huruvida de är legitima eller illegitima, framgår av följande tabell.

På landsbygden var de illegitima barnens relativa antal större än i befolkningscentra såväl bland de värnlösa som bland de skyddsuffostrate, på landsbygden 41 och 28 % och i befolkningscentra 35 och 19 %. Likaledes var andelen illegitima större bland de värnlösa än bland de skyddsuffostrate, i den förra gruppen 38.3 och i den senare endast 22.5 %. Däremot är att märka, att de år 1954 omhändertagna till större del än tidigare omhändertagna var legitima, medan procenten för de tidigare fallen var endast 57.9. Bland de skyddsuffostrate var motsvarande tal 84.1 och 75.9 %.

Av tabellen på följande sida framgår i hur många fall de legitima och illegitima barnens föräldrar levde eller var döda.

De under redogörelseåret omhändertagna, såväl de värnlösa som de skyddsuffostrate, bestod till mycket större del än de tidigare omhändertagna av sådana barn, vilkas föräldrar levde. Sålunda hade 78.2 och 68.1 % av de år 1954 omhändertagna legitima barnen bägge föräldrarna i livet, av de tidigare omhändertagna blott 52.2 och 57.4 %. Bland de värnlösa var fadern död i ungefär lika många fall som modern, medan de för skyddsuffostran omhändertagna mycket oftare är fader- än moderlösa. Av de 1954 omhändertagna var endast 10.5 % moderlösa med fadern i livet, medan 18.6 % var faderlösa med modern i livet. I landskommunerna var inemot hälften av de värnlösa barnen fader-, moder- eller helt föräldralösa, i stadskommunerna endast 1/4.

Av de illegitima värnlösa barnen hade 89.6 % modern i livet och 70.3 % fadern okänd; för de skyddsuffostrate var motsvarande tal 87.6 och 69.1 %. Uppgift om fadern saknades för drygt 4/5 av barnen i landskommunerna, men blott för omkring hälften av de i städerna omhändertagna.

13. Lasten vanhemmat. — Barnens föräldrar.

	Turvattomat — Värnlösa					Suojelukasvatusta tarvitsevat Skyddsufffostrade				
	Kaup- pungit Städer	Kaup- palat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Yhteensä Summa	1954 huostaan- otetut omhändert- tagna	Kaup- pungit Städer	Kaup- palat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Yhteensä Summa	1954 huostaan- otetut omhändert- tagna
<i>Aviosyntiset — Legitima</i>			abs.					%		
Vanhemmat elivät —										
Föräldrarna levde ...	74.6	64.0	49.2	60.3	78.2	64.6	51.5	53.9	59.8	68.1
Isä eli, äiti kuollut —										
Fadern levde, modern död	10.1	13.9	17.9	14.5	8.5	10.0	10.9	13.9	11.4	10.5
Äiti eli, isä kuollut —										
Modern levde, fadern död	9.7	12.6	19.7	15.3	8.2	21.4	32.7	25.8	23.9	18.6
Vanhemmat kuolleet —										
Föräldrarna döda ...	5.6	9.5	13.2	9.9	5.1	4.0	4.9	6.4	4.9	2.8
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kaikkiaan lapsia —										
Inalles barn	3 543	555	4 756	8 854	2 763	649	101	388	1 138	248
<i>Aviottomat — Illegitima</i>										
Vanhemmat elivät —										
Föräldrarna levde ...	43.1	22.1	15.1	25.1	34.2	37.7	13.7	5.3	20.9	25.5
Äiti eli, isä kuollut tai tuntematon — Modern levde, fadern död eller okänd	50.4	66.9	72.4	64.5	60.1	45.7	79.3	85.3	66.7	61.7
Isä eli, äiti kuollut —										
Fadern levde, modern död	2.2	1.9	2.1	2.1	1.2	4.0	3.5	2.0	3.0	4.3
Äiti kuollut, isä kuollut tai tuntematon —										
Modern död, fadern död eller okänd	4.0	8.1	8.9	7.2	4.2	6.0	3.5	6.7	6.1	—
Vanhemmat tuntematto- mat — Föräldrarna										
okända	0.3	1.0	1.5	1.1	0.3	6.6	—	0.7	3.3	8.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kaikkiaan lapsia —										
Inalles barn	1 896	308	3 305	5 509	1 097	151	29	150	330	47

Huostaanottamisen syy.

Lastensuojelulain mukaan lapsi tai nuori henkilö voidaan ottaa sosiaalilautakunnan huostaan syistä, jotka johtuvat joko lapsesta itsestään tai hänen vanhemmistaan. Lapsi voi olla henkisesti tai ruumiillisesti niin sairas ja vajaakykyinen, pahantapainen tai rikollinen, ettei häntä voi kotona hoitaa tai kasvatata. Vanhemmat taas voivat olla sairaita, huolimattomia tai niin vailla kasvatuskäytäntöä, ettei lasta voi jättää heidän huostaansa. Kun turvattomien ja suojelukasvatusta tarvitsevien huostaanottamisen syyt ovat aivan erilaisia, esitetään ne seuraavissa taulukoissa erikseen.

Suurin osa *turvattomista lapsista* on joutunut huoltoon menetettyään luonnollisen huoltajansa, joko isän tai äidin tai molemmat. Tällaisia lapsia oli kaikkiaan 29.2 %. 15.1 %:lla oli jompikumpi tai molemmat kuolleet sekä 14.1 % oli isän tai äidin, toisinaan molempien hylkäämä. Lapsen oman sairauden tai vajavaisuuden tähden oli vain 7.4 % otettu huostaan. Vanhempain sairaus tai muuten vähentynyt työkyky, ansiotyö tai työnpuute oli 23.1 %:ssa tapauksista estänyt vanhempia hoitamasta itse lapsiaan, mutta 27.8 % kaikista lapsista ei saanut asianmukaista hoitoa kotonaan sen vuoksi, että vanhemmat olivat huolimattomia, juoppoja, irtolaisia, pahoinpitelivät lapsiaan tai olivat muuten vailla kasvatuskäytäntöä. Kaupunki- ja kaup-

Orsaken till omhändertagandet.

Enligt lagen om barnskyddet kan ett barn eller en ung person omhändertagas av socialnämnden på grund av omständigheter, som beror antingen på barnet självt eller föräldrarna. Barnet kan vara själsligt eller kroppsligt så sjukt eller andesvagt, vanartigt eller brottsligt, att det icke kan vårdas eller uppfostras i hemmet. Föräldrarna åter kan vara sjuka, värdslösa eller så i avsaknad av uppfostringsförmåga, att barnet ej kan lämnas i deras vård. Emedan orsakerna till omhändertagandet är helt andra för de värnlösa än de skyddsufffostrade, framställs de i följande tabeller åtskilda.

Största delen av de *värnlösa barnen* har blivit omhändertagna efter att ha mist sin naturliga vårdare, antingen fadern eller modern eller bägge. 29.2 % av barnen hörde till denna kategori. För 15.1 % var någondera eller bägge föräldrarna döda och 14.1 % hade övergivits av fadern eller modern, stundom av bägge. Endast 7.4 % hade omhändertagits på grund av egen sjukdom eller efterblivenhet. Föräldrarnas sjukdom, minskade arbetsduglighet, yrkesarbete eller arbetslöshet hade i 23.1 % av fallen förhindrat föräldrarna att själva vårda sina barn, medan 27.8 % av samtliga barn icke erhöi tillbörlig skötsel därför, att föräldrarna var värdslösa, fyllerister, lösdrivare, misshandlade sina barn eller eljest saknade uppfostrings-

14. Turvattomien lasten huostaanottamisen syyt. — Orsaken till de värnlösa barnens omhändertagande.

Huostaanottamisen syy Orsaken till omhändertagande	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	1954 huostaan- otetut omhändert- tagna	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	1954 huostaan- otetut omhändert- tagna
Lapsen — Barnets	abs.			%				
sairaus — sjukdom	164	99	263	117	2.6	1.2	1.8	3.0
mielisairaus, vajaamielisyys — sinnes- sjukdom, -slöhet	360	309	669	118	5.7	3.8	4.7	3.1
muu sielullinen poikkeavuus — annan psykisk defekt	56	25	81	35	0.9	0.3	0.6	0.9
sokeus, kuurous — blindhet, dövhet ..	4	13	17	4	0.1	0.2	0.1	0.1
raajarikkoisuus — vanförhet	13	17	30	1	0.2	0.2	0.2	0.0
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas								
kuolema — död	628	1 547	2 175	338	10.0	19.2	15.1	8.7
sairaus, vähentynyt työkyky — sjuk- dom, minskade arbetsduglighet	1 388	1 307	2 695	1 134	22.0	16.2	18.8	29.3
ansiotyö — förvärsarbete	417	165	582	142	6.6	2.1	4.1	3.7
hoidon laiminlyönti — underlåtenhet av barnets vård	226	405	631	186	3.6	5.0	4.4	4.8
kasvatuskyvyn puute — oduglighet som uppfostrare	549	1 237	1 786	246	8.7	15.3	12.4	6.4
lapsen hylkääminen — barnets över- givande	543	1 477	2 020	300	8.6	18.3	14.1	7.8
elatusvelvollisuuden laiminlyönti — underlåtenhet av försörjningsplikt ..	72	277	349	104	1.1	3.4	2.4	2.7
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet värslöshet	121	186	307	74	1.9	2.3	2.1	1.9
juoppous — dryckenskap	271	150	421	124	4.3	1.9	2.9	3.2
irtolaisuus — lösdriveri	89	84	173	46	1.4	1.1	1.2	1.2
vapausrangaistus — frihetsstraff	130	147	277	96	2.1	1.8	1.9	2.5
lapsen pahoinpitely — misshandel av barnet	33	35	68	11	0.5	0.4	0.5	0.3
koulunkäynnin estäminen — förhin- drande av skolgång	—	6	6	3	—	0.1	0.0	0.1
työnpuute — arbetsbrist	17	14	31	15	0.3	0.2	0.2	0.4
asuntovaikeudet — bostadssvårigheter avio- tai asumusero — äktenskaps- eller boskillnad	1 000	148	1 148	552	15.9	1.8	8.0	14.3
Muu syy — Annan orsak	114	268	382	135	1.8	3.3	2.7	3.5
Yhteensä — Summa	109	156	265	83	1.7	1.9	1.8	2.1
	6 304	8 072	14 376	3 864	100.0	100.0	100.0	100.0

palakunnissa puutteelliset asunto-olot olivat huomattavana syynä lasten huostaanottamiseen; lähes 1/6 lapsista oli sen vuoksi pakko ottaa yhteiskunnan huostaan.

V:n 1954 uusien tapausten joukossa oli suhteellisesti katsoen paljon vähemmän kuin ennen sellaisia lapsia, joiden vanhemmat olivat kuolleet tai heidät hyljänneet, vain 8.7 ja 7.8 % kaikkien lasten vastaavien suhdelukujen ollessa 15.1 ja 14.1. Sensijaan kokonaista 29.3 % v. 1954 huostaanotetuista on vanhempien sairauden ja 14.3 % asunto-olojensa vuoksi joutunut huollettavaksi, kun aikaisempina vuosina huostaanotettujen joukossa oli vain 14.8 ja 5.7 % vastaavanlaatuisia tapauksia.

Lasten syntyperä näyttää suuresti vaikuttavan huollon syyn erilaisuuteen. Kun aviosyntyisistä turvattomista lapsista kokonaista 19.1 % oli joutunut yhteiskunnan huostaan vanhempain kuoleman takia, oli vain 8.8 % aviottomista lapsista saman syyn tähden huollettu. Sen sijaan 21.3 % aviottomista oli vanhempain hylkäämiä, kun taas vain 9.5 % aviosyntyisistä oli samassa asemassa. Vielä on huomattava, että 8.6 %:ssa aviottomien lasten tapauksissa äiti ansiotyönsä vuoksi oli estetty itse hoitamasta lastaan, kun vastaava suhdeluku aviosyntyisillä oli vain 1.2.

Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset tai nuoret henkilöt on ilmoitettu huostaanotetuiksi melkein kauttaaltaan huonojen taipumustensa vuoksi. Vain poikkeustapauksissa on

förmåga. I städerna och köpingarna var bristfälliga bostadsförhållanden ett ofta förekommande skäl till omhändertagandet; nära 1/6 av barnen måste av denna orsak tagas om hand av samhället.

Bland de 1954 nytillkomna fallen var det relativa antalet sådana barn, vilkas föräldrar avlidit eller övergivit dem, mycket mindre än tidigare, endast 8.7 och 7.8 %, då för samtliga barn motsvarande procenttal var 15.1 och 14.1. Däremot har hela 29.3 % av de år 1954 omhändertagna kommit under vård till följd av föräldrarnas sjukdom och 14.3 % till följd av bostadsförhållandena, medan bland de under tidigare år omhändertagna fanns blott 14.8 och 5.7 % fall av denna art.

Barnets börd synes i hög grad inverka på orsaken till vården. Medan hela 19.1 % av de legitima värnlösa barnen hade tagits om hand av samhället på grund av föräldrarnas död, vårdades endast 8.8 % av de illegitima barnen av samma orsak. Däremot var 21.3 % av de illegitima övergivna av föräldrarna, medan endast 9.5 % av de legitima var i samma ställning. Ännu bör observeras, att modern i 8.6 % av de fall, som gällde illegitima barn, på grund av yrkesarbete var förhindrad att själv sköta barnet, medan motsvarande procent bland de legitima var blott 1.2.

De skyddsuppfostrade barnen eller unga personerna har nästan undantagslöst uppgivits ha blivit omhändertagna till följd av vanartighet. Endast i undantagsfall har nä-

esitetty jokin vanhemmista johtuva syy. Vaikka seuraavassa taulukossa, jossa erilaatuiset syyt on tarkemmin eritelty, kullekin tapaukselle on määrätty vain yksi syy, on useissa tapauksissa ilmoitettu useampia seikkoja huostaanoton perustaksi.

15. Suojelukasvatusta tarvitsevien huostaanottamisen syy. — Orsaken till omhändertagandet av barn i behov av skyddsuffostran.

Huostaanottamisen syy Orsaken till omhändertagande	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	1954 huostaan- otetut omhänder- tagna	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	1954 huostaan- otetut omhänder- tagna
Lapsen tai nuoren henkilön — Barnets eller den unga personens sielullinen poikkeavuus — psykisk defekt sopimaton ansiotoimi — olämpliga för- tjänstarbete	20	39	59	7	2.1	7.2	4.0	2.4
koulunkäynnin laiminlyönti — för- summande av skolgång	1	1	2	—	0.1	0.2	0.1	—
koulun järjestyksen rikkominen — störande av skolordning	183	96	279	63	19.7	17.8	19.0	21.4
rangaistava teko — straffbara handling kerjääminen — tiggeri	46	90	136	19	4.9	16.7	9.3	6.4
irtolaisuus — lösdriveri	504	249	753	132	54.2	46.3	51.3	44.7
tapaaminen juopuneena — anträffad berusad	7	2	9	3	0.8	0.4	0.6	1.0
Vanhemmista johtuva syy — Orsak för- anledd av föräldrarna	126	39	165	45	13.5	7.2	11.2	15.3
Muu syy — Annan orsak	8	3	11	9	0.9	0.6	0.8	3.1
Yhteensä — Summa	10	18	28	3	1.1	3.4	1.9	1.0
	25	1	26	14	2.7	0.2	1.8	4.7
	930	538	1 468	295	100.0	100.0	100.0	100.0

Runsaasti puolet, 51.3 %, kaikista lapsista tai nuorista henkilöistä on joutunut huostaanotetuksi tehtyään jonkun rangaistavan teon. Usein on samasta lapsesta ilmoitettu, että hän rangaistavan teon lisäksi on laiminlyönyt koulunkäyntinsä tai että hän käytöksellään on rikkonut koulun järjestystä vastaan. Jos nämä kolme syytä käsitellään yhtenä kokonaisuutena, on lähes $\frac{4}{5}$ kaikista suojelukasvatusta tarvitsevista joutunut huostaanotetuksi näiden seikkojen vuoksi. V. 1954 näitä syitä esiintyi jonkun verran vähemmän kuin aikaisemmin. Mainittuna vuonna huostaanotetuista 72.5 %:lla oli jokin näistä syistä, kun aikaisemmin huostaanotettujen vastaava suhdeluku oli 81.3. Sen sijaan v:n 1954 tapausten joukossa oli 16.3 % sellaisia, jotka kerjäämisen tai irtolaisuuden vuoksi joutuivat huoltoon, aikaisempien vuosien tapauksista vain 10.7 %.

Huostaanottamisen syyt näyttävät tytöillä ja pojilla olleen jonkin verran erilaiset. Kun kokonaista 29.3 % tytöistä joutui huoltoon irtolaisuuden tähden, oli pojilla vastaava suhdeluku vain 6.3. Sen sijaan pojista 55.0 % otettiin huostaan rangaistavan teon vuoksi ja 31.0 % koulunkäynnin laiminlyömisestä tai koulun järjestyksen rikkomisen tähden, tytöistä vastaavasti vain 38.1 ja 18.2 %.

Ehkäisevät toimenpiteet.

Lastensuojelulaki edellyttää, että ennen kuin lapsi tai nuori henkilö otetaan lautakunnan huostaan, on laissa tarkemmin määrättyissä tapauksissa lapselle, nuorelle henkilölle tai hänen vanhemmilleen annettava lautakunnan edessä tai muulla sopivalla tavalla varoitus tai lapselle tai nuorelle henkilölle määrättävä suojeluvalvoja.

Jos turvattomat lapset ovat jääneet hoitoa tai kasvatusta vaille, on vanhempia siitä varoitettu ja ellei se ole auttanut, on asianomaiselle lapselle määrätty suojeluvalvoja. Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset ovat useimmiten itse saaneet varoituksen joko vanhempien läsnäollessa tai

gon av föräldrarna beroende orsak framförts. Trots att i följande tabell för varje fall har angivits blott en orsak, har ofta flere omständigheter uppgivits som motiv för omhändertagandet.

Drygt hälften, 51.3 %, av samtliga barn och unga personer har omhändertagits efter att ha begått någon straffbar handling. Ofta har uppgivits, att samma barn ej endast begått en straffbar handling utan även försummat sin skolgång eller med sitt uppförande stört skolordningen. Om dessa tre orsaker behandlas som en helhet, finner man, att inemot $\frac{4}{5}$ av samtliga skyddsuffostrade omhändertagits på grund av dem. År 1954 var dessa orsaker något mindre allmänna än tidigare. Av de under nämnda år omhändertagna hörde 72.5 % till denna grupp, medan procenttalet för de tidigare omhändertagna var 81.3. Där emot fanns bland fallen från 1954 16.3 % sådana, som kom under vård till följd av tiggeri eller lösdriveri, mot 10.7 % av fallen från tidigare år.

Orsakerna till omhändertagandet synes ha varit något olika för flickor och gossar. Medan hela 29.3 % av flickorna kom under vård till följd av lösdriveri, var motsvarande tal för gossarna endast 6.3. I stället omhändertogs 55.0 % av gossarna på grund av straffbar handling och 31 % till följd av försummad skolgång eller störande av skolordningen; för flickorna var motsvarande tal endast 38.1 och 18.2 %.

Förebyggande åtgärder.

Lagen om barnskyddet förutsätter, att innan ett barn eller en ung person i fall som närmare specificeras i lagen tags om hand av nämnden, skall honom eller föräldrarna tilldelas varning inför nämnden eller på annat lämpligt sätt, eller skall åt barnet eller den unga personen förordnas en skyddsövervakare.

Om ett värnlöst barn lämnats utan vård eller uppfostran, har föräldrarna varnats med anledning härav, och om ej detta hjälpt, har åt barnet förordnats en skyddsövervakare. Barn i behov av skyddsuffostran har oftast själva erhållit varning, i en del fall i föräldrarnas närvaro; blott

ei ja vain harvoissa tapauksissa varoitus on annettu yksinomaan vanhemmille. Ellei varoitus ole vienyt toivottuihin tuloksiin, on lapsi asetettu suojeluvalvontaan. Kun 1954 on vasta ensimmäinen vuosi, jolloin tietoja näistä tapauksista on kerätty, ei vielä varmuudella voida päätellä, onko näitä ehkäiseviä toimenpiteitä käytetty vain siinä laajuudessa, kuin mitä kertynyt aineisto osoittaa.

Saapuneiden tietojen mukaan on v. 1954 vain 159 tapauksessa annettu varoitus vanhemmille lapsensa hoidon laiminlyömisestä ja 77 tapauksessa turvattomalle lapselle määrätty suojeluvalvoja. Suojelukasvatuksen tarpeessa oleviin lapsiin nähden luvut ovat huomattavasti suuremmat; 1 188 lasta tai nuorta henkilöä on varoitettu, joko heitä itseään tai heidän vanhempiaan ja suojeluvalvoja on määrätty 361:lle. Näihin lukuihin eivät sisälly ne tapaukset, jolloin lapsi tai nuori henkilö v:n 1954 kuluessa on joutunut huostaanotetuksi, vaikka asianomainen alkuvuodesta olisikin ensin saanut varoituksen tai ollut valvonnan alaisena. Miten varoitus- ja valvontatapaukset jakaantuivat kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Turvattomat — Värnlösa

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	p.-g.	t.-fl.	p.-g.	t.-fl.	p.-g.	t.-fl.	p.-g.	t.-fl.
Varoitus — Varning	79	57	5	4	8	6	92	67
Suojeluvalvonta — Skyddsövervakning	14	21	5	6	15	16	34	43
Suojelukasvatusta tarvitsevat — I behov av skyddsuffostrar								
Varoitus — Varning	883	117	53	3	112	20	1 048	140
Suojeluvalvonta — Skyddsövervakning	212	53	24	—	63	9	299	62

Suurin osa, 72,5 %, turvattomien lasten tapauksista esiintyi kaupungeissa, pääasiallisesti Helsingissä, Turussa ja Tampereella. Samoin oli myös suojelukasvatustapauksia eniten kaupungeissa, 81,7 % kaikista, ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa vain 18,3 % tapauksista. Niin kuin huostaanotetuista suojelukasvatustapauksista enemmistö oli poikia, lähes $\frac{4}{5}$, ja tyttöjä vain $\frac{1}{5}$, oli samaan ryhmään kuuluvista varoitetuista ja valvonnanalaisista valtaosa poikia, 87 %, ja tyttöjä vain 13 %.

Ehkäisevien toimenpiteiden alaisista lapsista ja nuorista henkilöistä pyydettiin samoja henkilötietoja kuin huostaanotetuista. Valitettavasti tietoja ei kuitenkaan ole saatu kuin vain osasta tapauksia, ilmeisesti siitä syystä, että näistä lapsista ei ole pidetty yhtä tarkkaa kortistoa kuin huostaanotetuista. Seuraavassa esitetyt suhdeluvut koskevat näin ollen vain 1 047 suojelukasvatuksen tarpeessa olevaa lasta ja nuorta henkilöä.

Noin 33 % varoitetuista tai valvontaan joutuneista lapsista oli 7—12 vuoden ikäisiä, 43 % 13—15, 18 % 16—17 sekä 6 % 18 vuotta täyttäneitä. Suurin osa, runsaasti $\frac{9}{10}$, puheenaolevista lapsista oli avioliitossa syntyneitä. Noin 82 %:lla oli molemmat vanhemmat elossa. 14 %:lla oli vain äiti ja 3 %:lla vain isä elossa. Melkein kaikilla, jotka olivat syntyneet avioliiton ulkopuolella, oli äiti elossa ja isä kuollut tai tuntematon.

74 % suojelukasvatuksen tarpeessa olevista oli saanut varoituksen ja joutunut valvontaan rangaistavan teon vuoksi. 10 % oli laiminlyönyt koulunkäyntinsä ja 3 % oli käytöksellään rikkonut koulun järjestystä vastaan. 6 % oli tavattu juopuneina ja samoin 6 % irtolaisina, mistä syystä lautakunnan oli heihin nähden ryhdyttävä toimenpiteisiin.

i ett fåtal fall har endast föräldrarna varnats. Om varningen ej har haft önskad verkan, har barnet ställts under skyddsövervakning. Då 1954 är det första år, för vilket uppgifter insamlats om dessa fall, kan ännu ej med säkerhet sägas, huruvida dessa förebyggande åtgärder har använts endast i den omfattning, som det erhållna materialet ger vid handen.

Enligt de insända uppgifterna har år 1954 i endast 159 fall föräldrarna varnats på grund av försummad vård och åt värnlösa barn förordnats skyddsövervakare i 77 fall. För de barns del, som var i behov av skyddsuffostrar, är talen betydligt större; 1 188 barn eller unga personer har varnats, antingen dem själva eller föräldrarna, och skyddsövervakare har förordnats åt 361. Dessa tal innehåller ej de fall, i vilka barnet eller den unga personen har blivit omhändertagen under år 1954, även om vederbörande i början av året först skulle ha fått varning eller stått under övervakning. Av följande sammanställning framgår, hur varnings- och övervakningsfallen fördelade sig mellan städer, köpingar och landskommuner.

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	p.-g.	t.-fl.	p.-g.	t.-fl.	p.-g.	t.-fl.	p.-g.	t.-fl.
Varoitus — Varning	79	57	5	4	8	6	92	67
Suojeluvalvonta — Skyddsövervakning	14	21	5	6	15	16	34	43
Suojelukasvatusta tarvitsevat — I behov av skyddsuffostrar								
Varoitus — Varning	883	117	53	3	112	20	1 048	140
Suojeluvalvonta — Skyddsövervakning	212	53	24	—	63	9	299	62

De flesta fallen berörande värnlösa, 72,5 %, förekom i städerna, främst i Helsingfors, Åbo och Tammerfors. Likaledes fanns även de flesta skyddsuffostringsfallen i städerna, 81,7 % av samtliga, medan i köpingarna och landskommunerna fanns blott 18,3 %. Liksom majoriteten, inemot $\frac{4}{5}$, av de omhändertagna skyddsuffostrade var gossar och endast $\frac{1}{5}$ flickor, var 87 % av de till samma grupp hörande varnade och övervakade gossar och blott 13 % flickor.

Om de barn och unga personer, på vilka förebyggande åtgärder tillämpades, inbegärdes samma personuppgifter som om de omhändertagna. Tyvärr har uppgifter ej erhållits om mer än en del av fallen, uppenbarligen till följd av att om dessa barn ej har förts ett lika noggrant kartotek som om de omhändertagna. Följande procenttal berör sålunda endast 1 047 barn och unga personer i behov av skyddsuffostrar.

Omkring 33 % av de varnade eller övervakade barnen var i åldern 7—12 år, 43 % 13—15, 18 % 16—17 år samt 6 % 18 år fyllda. Största delen, drygt $\frac{9}{10}$, av de ifrågasvarande barnen var legitima. C:a 82 % hade bägge föräldrarna i livet; 14 % hade endast modern och 3 % endast fadern i livet. Så gott som alla utomäktenskapliga barn hade modern i livet, medan fadern var död eller okänd.

Av de barn, som var i behov av skyddsuffostrar, hade 74 % tilldelats varning eller blivit ställd under övervakning på grund av någon straffbar handling. 10 % hade försummat sin skolgång och 3 % hade med sitt uppförande brutit mot skolordningen. 6 % hade blivit föremål för åtgärder från nämndens sida på grund av att de påträffats berusade och likaledes 6 % på grund av lösdriveri.

IV. Irtolais- ja alkoholisti- sekä raittiushuolto.

Huollon alaisten henkilöiden luku.

Irtolais- ja alkoholistilakien 1 luvun 1 §:n edellyttämiä huoltoon joutuneita henkilöitä oli v. 1954 irtolaisia 26 kaupungissa, 16 kauppalassa ja 93 maalaiskunnassa yhteensä 1 795 sekä alkoholisteja 32 kaupungissa, 29 kauppalassa ja 271 maalaiskunnassa yhteensä 8 895. Raittiushuoltoa koskevan lain nojalla huollettiin kaikkiaan 2 921 henkilöä 26 kaupungissa, 20 kauppalassa ja 162 maalaiskunnassa. Erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa edellämääntuhtuja huollettuja henkilöitä oli seuraavasti.

	Kaupungit Städer	
	abs.	%
Irtolaisia — Lösdrivare	1 599	89.1
Alkoholisteja — Alkoholister	6 020	67.7
Raittiushuollon alaisia — Personer underkastade nykterhetsvård	1 770	60.6
Yhteensä — Summa	9 389	69.0

Sotavuosina sekä irtolaisten että alkoholistien luku aleni, mutta on v:sta 1945 lähtien vuosi vuodelta noussut. Vain irtolaisten luku on v:sta 1950 lähtien hieman vaihdellut. V. 1954 se nousi 5.6 %, mutta aleni jälleen v. 1954 3.1 %. Alkoholistien samoin kuin raittiushuollon alaisten henkilöiden luku on v. 1954 edelleen noussut, edellisten tosin vain 1 %:n, mutta jälkimmäisten 6.6 %. Verrattuna v:n 1954 alussa henkikirjoitettuun väkilukuun oli irtolaihuollon alaisia henkilöitä koko maassa 0.43 ‰, alkoholistihuollon alaisia 2.12 sekä raittiushuollon alaisia henkilöitä 0.69 ‰. Eri läänien kesken he jakaantuivat seuraavalla sivulla olevan taulukon mukaan.

Huolletuista irtolaisista 76.0 % oli Uudenmaan, Hämeen sekä Turun ja Porin lääneissä. Yksistään Helsingissä oli 966 eli 53.8 % koko maan irtolaisluvusta ja Tampereella sekä Lahdessa, kummassakin 114, joten näissä kolmessa kaupungissa oli jo 66.5 % kaikista. — Alkoholisti- samoin kuin raittiushuollon alaisia henkilöitä oli eniten Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä, edellisiä yhteensä 5 696 eli 64.0 % koko maan alkoholisteista ja jälkimmäisiä 1 713 eli 58.6 % kaikista raittiushuollon alaisista henkilöistä. Yksistään Helsingissä oli alkoholisteja 3 454 eli 38.8 % kaikista. Raittiushuollon alaisia oli Helsingissä 709 ja Tampereella 317.

Naispuolisia irtolaisia oli 1 108 eli 61.7 % ja miespuolisia 687 eli 38.3 %. Alkoholisteihin nähden suhde oli päinvastainen, naisia oli 524 eli 5.9 % ja miehiä 8 371 eli 94.1 %. Raittiushuollossa oli varsin vähän naispuolisia, vain 2.1 % eli 60 ja miespuolisia 2 861 eli 97.9 %. — Suu-

IV. Lösdrivar-, alkoholisti- och nykterhetsvård.

Antalet personer, som underkastats vård.

De enligt lösdrivar- och alkoholistlagarnas 1 kap. 1 § omhändertagna personernas antal utgjorde under år 1954 lösdrivarnas 1 795 i 26 städer, 16 köpingar och 93 landskommuner samt alkoholisternas 8 895 i 32 städer, 29 köpingar och 271 landskommuner. Enligt lagen om nykterhetsvård vårdades inalles 2 921 personer i 26 städer, 20 köpingar och 162 landskommuner. Särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna var antalet ifrågavarande vårdade personer följande.

Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet		
	abs.	%	abs.	%	
66	3.7	130	7.2	1 795	100.0
611	6.9	2 264	25.4	8 895	100.0
224	7.7	927	31.7	2 921	100.0
901	6.6	3 321	24.4	13 611	100.0

Under krigsåren nedgick antalet lösdrivare och alkoholister, men fr. o. m. år 1945 har det varje år stigit. Endast antalet lösdrivare har från år 1950 något varierat. År 1953 steg antalet med 5.6 %, men år 1954 nedgick det åter med 3.1 %. Antalet alkoholister och personer under nykterhetsvård har nu år 1954 fortfarande stigit, de föras antal endast med 1.0 %, men de senares med 6.6 %. I jämförelse med den i början av år 1954 mantalsskrivna folkmängden utgjorde de personer, som underkastats lösdrivarvård, i hela landet 0.43 ‰, de som underkastats alkoholistvård 2.12 samt nykterhetsvård underkastade personer 0.69 ‰ av befolkningen. Mellan de olika länen fördelade sig dessa enligt tabellen på följande sida.

Av de omhändertagna lösdrivarna kommo 76.0 % på Nylands, Tavastehus samt Åbo och Björneborgs län. Enbart i Helsingfors funnos 966 eller 53.8 % av hela landets lösdrivare och i Tammerfors och Lahti, i bägge 114, alltså i dessa tre städer redan 66.5 % av alla. — Största antalet alkoholister såväl som personer under nykterhetsvård fanns i Nylands, Åbo och Björneborgs samt Tavastehus län, de förstnämnda till ett antal av 5 696 eller 64.0 % av landets alkoholister och de sistnämnda till ett antal av 1 713 eller 58.6 % av alla. Enbart i Helsingfors fanns 3 454 alkoholister eller 38.8 % av alla. Nykterhetsvård underkastade fanns i Helsingfors 709 och i Tammerfors 317 personer.

De kvinnliga lösdrivarna utgjorde 1 108 eller 61.7 % och de manliga 687 eller 38.3 %. Angående alkoholisterna var förhållandet tvärtom, de kvinnliga utgjorde 524 eller 5.9 % och de manliga 8 371 eller 94.1 %. Antalet kvinnor under nykterhetsvård var ganska ringa, endast 2.1 % eller 60 och

16. Irtolaisten, alkoholistien ja raittiushuollon alaisten henkilöiden luku. — Antal lösdrivare, alkoholister och personer under nykterhetsvård.

L ä ä n i — L ä n	Irtolaisia — Lösdrivare			Alkoholisteja — Alkoholister			Raittiushuollon alaisia Personer under nykterhetsvård		
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	984	17	1 001	3 634	178	3 812	748	29	777
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	100	10	110	734	180	914	290	93	383
Ahvenanmaa — Åland	—	—	—	4	—	4	—	—	—
Hämeen — Tavastehus	242	11	253	703	267	970	410	143	553
Kymen — Kymmene	142	12	154	312	141	453	217	88	305
Mikkelin — S:t Michels	15	15	30	122	192	314	59	105	164
Kuopion — Kuopio	45	25	70	295	570	865	90	177	267
Vaasan — Vasa	60	14	74	469	359	828	117	130	247
Oulun — Uleåborgs	62	22	84	196	232	428	30	141	171
Lapin — Lapplands	15	4	19	162	145	307	33	21	54
Koko maa — Hela landet	1 665	130	1 795	6 631	2 264	8 895	1 994	927	2 921
	‰ väestöstä — ‰ av befolkningen								
Koko maa — Hela landet	1.17	0.05	0.43	4.67	0.81	2.12	1.40	0.33	0.69

rin osa näistä huollon alaisista henkilöistä oli kaupungeissa, irtolaisnaisista 87.2 %, alkoholistinaisista 84.9 % ja raittiushuollon alaisista naisista 80.0 % miesten vastaavien lukujen ollessa 92.1, 66.6 ja 60.2 %.

Huollon alaisten henkilöiden ikä.

Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaiset henkilöt jakaantuivat ikänsä perusteella seuraavalla tavalla.

17. Huollon alaisten henkilöiden ikä. — Vård underkastade personers ålder.

Vård underkastade personers ålder.

De personer, som åtnjöt lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, fördelade sig enligt ålder på följande sätt.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit — Alkoholister			Raittiushuollon alaiset Personer under nykterhetsvård		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Alle 20 — Under 20	13	39	52	16	—	16	643	13	656
20—24	54	172	226	391	5	396	2 079	46	2 125
25—29	117	210	327	1 229	21	1 250	139	1	140
30—39	218	352	570	2 655	156	2 811	—	—	—
40—49	187	247	434	2 791	228	3 019	—	—	—
50—	98	88	186	1 283	114	1 397	—	—	—
Tuntematon — Okänd	—	—	—	6	—	6	—	—	—
Yhteensä — Summa	687	1 108	1 795	8 371	524	8 895	2 861	60	2 921
	%								
Alle 20 — Under 20	1.9	3.5	2.9	0.2	—	0.2	22.5	21.7	22.5
20—24	7.9	15.5	12.6	4.7	0.9	4.4	72.7	76.7	72.7
25—29	17.0	19.0	18.2	14.7	4.0	14.1	4.8	1.6	4.8
30—39	31.7	31.8	31.7	31.7	29.8	31.6	—	—	—
40—49	27.2	22.3	24.2	33.3	43.5	33.9	—	—	—
50—	14.3	7.9	10.4	15.3	21.8	15.7	—	—	—
Tuntematon — Okänd	—	—	—	0.1	—	0.1	—	—	—
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Alkoholistihuollon alaiset henkilöt näyttävät yleensä edustavan vanhempia ikäluokkia kuin irtolaisuhuollon alaiset. 40 vuotta täyttäneitä oli alkoholisteista 49.6 %, mutta irtolaisista vain 34.6 %. Lähes $\frac{2}{3}$, 65.3 % naisalkoholisteista oli 40 vuotta vanhempia, jota vastoin irtolaisnaisista 38.0 % oli 18—29 vuotiaita. — 140 raittiushuollon alaista, jotka sisältyvät ikäryhmään 25—29 vuotta, olivat kaikki 25 vuotiaita.

De personer, som åtnjöt alkoholistvård, synas i allmänhet företräda äldre årsklasser än de, som underkastats lösdrivarvård. Av alkoholisterna hade 49.6 % fyllt 40 år, men av lösdrivarna endast 34.6 %. Nära $\frac{2}{3}$, 65.3 %, av de kvinnliga alkoholisterna, var 40 år fyllda, då däremot 38.0 % av de kvinnliga lösdrivarna var mellan 18—29 år. — Alla de 140 under nykterhetsvård underkastade, som ingår i åldersgruppen 25—29 år, voro 25 åriga.

25 vuotta nuorempien irtolaisten ja alkoholistien luku on v:sta 1953 alentunut huomattavasti, edellisten 15.5 % ja jälkimmäisten 31.4 %. Vastaavan ikäisten raittiushuollon alaisten luku on sensijaan noussut 7.1 %.

Antalet lösdrivare och alkoholister under 25 år har avsevärt minskats från år 1953, de förras antal med 15.5 % och de senares med 31.4 %. Antalet nykterhetsvård underkastade i motsvarande ålder har i stället stigit med 7.1 %.

Ikä — Ålder	Irtolaiset Lösdrivare		Alkoholister Alkoholister		Raittiushuollon alaiset Nykterhetsvård underkastade	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
18 vuotta — år	2	18	6	—	267	6
19 ” ”	11	21	10	—	376	7
20 ” ”	2	28	19	—	275	7
21 ” ”	9	20	22	1	319	8
22 ” ”	5	44	80	1	438	12
23 ” ”	17	36	110	1	500	6
24 ” ”	21	44	160	2	547	13
Yhteensä — Summa	67	211	407	5	2722	59

Siviilisäätty.

Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaisten henkilöiden siviilisäätty selviää seuraavasta taulukosta.

Civilstånd.

De personer, som voro underkastade lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt.

18. Huollon alaisten henkilöiden siviilisäätty. — Vård underkastade personers civilstånd.

Siviilisäätty — Civilstånd	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholister — Alkoholister			Raittiushuollon alaiset Nykterhetsvård underkastade		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Naimattomia — Ogifta	374	525	899	2 716	107	2 823	2 524	49	2 573
Naimisissa olevia — Gifta	185	306	491	4 784	249	5 033	327	10	337
Eronneita — Fränskilda	111	219	330	692	113	805	7	1	8
Leskiä — Änklingar och änkor	17	57	74	178	55	233	1	—	1
Tuntematton — Okänt	—	1	1	1	—	1	2	—	2
Yhteensä — Summa	687	1 108	1 795	8 371	524	8 895	2 861	60	2 921
				%					
Naimattomia — Ogifta	54.4	47.4	50.1	32.4	20.4	31.7	88.2	81.7	88.1
Naimisissa olevia — Gifta	26.9	27.6	27.3	57.2	47.5	56.6	11.4	16.7	11.5
Eronneita — Fränskilda	16.2	19.8	18.4	8.3	21.6	9.1	0.3	1.6	0.3
Leskiä — Änklingar och änkor	2.5	5.1	4.1	2.1	10.5	2.6	0.0	—	0.0
Tuntematton — Okänt	—	0.1	0.1	0.0	—	0.0	0.1	—	0.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Suurin osa irtolaisista, 50.1 %, oli naimattomia, josta vastoin alkoholisteista vain 31.7 %. Naispuolisista alkoholisteista oli melko paljon, 32.1 %, leskiä ja eronneita, miesten vastaavan suhdeluvun ollessa vain 10.4 %.

Största delen av lösdrivarna, 50.1 %, var ogifta, då däremot motsvarande tal för alkoholisterna var endast 31.7 %. Bland de kvinnliga alkoholisterna fanns det rätt mycket änkor och fränskilda, 32.1 %, medan motsvarande proportionstal för männen var 10.4.

Ammatti.

Ryhmittämällä irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaiset henkilöt samoihin 12 ammattiryhmään kuin köyhäinhoitotilastossa on käytetty, saadaan seuraavalla sivulla oleva taulukko. Jos naimisissa olevilla naisilla tai leskivaimoilla ei ole ollut omaa ammattia, on heidät tässäkin ryhmitetty miehen ammatin mukaan.

Samoin kuin muistakin yhteiskunnan huollon alaisista henkilöistä oli irtolaisista ja alkoholisteista sekä raittiushuollon alaisista suuri osa ammattitaidottomia, ns. muita työläisiä. Heidä oli vast. 40.1, 38.3 ja 41.7 %. Paitsi tehdas- ja ammattityöläisiä, joita oli 30.9, 39.3 ja 33.7 %, oli melko paljon myös itsenäisiä liikkeenharjoittajia samoin kuin liikeapulaisia ja työnjohtajia, yhteensä 10.5, 10.2 ja 6.3 %.

Yrke.

Genom att gruppera de personer, som underkastats lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, i samma 12 yrkesgrupper som använts i fattigvårdsstatistiken, erhålles tabellen på följande sida. Ifall gifta kvinnor eller änkor icke haft eget yrke, äro de även här grupperade enligt mannens yrke.

I likhet med övriga personer, som erhållit samhällsvård, var en stor del av lösdrivarna och alkoholisterna samt av nykterhetsvård underkastade icke yrkeskunniga s. k. övriga arbetare. Dessa utgjorde 40.1, 38.3 och 41.7 % av motsvarande grupper. Utom fabriks- och yrkesarbetare, vilka utgjorde 30.9, 39.3 och 33.7 %, fanns det rätt mycket även självständiga affärsidkare samt affärsbiträden och arbetsledare, tillsammans 10.5, 10.2 och 6.3 %.

19. Huollon alaisten henkilöiden ammatti. — Vård underkastade personers yrke.

Ammatti — Yrke	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit Alkoholister			Raittihuollon alaiset Nykterhetsvård underkastade		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	3	3	6	106	7	113	14	—	14
Talonomistajia, vuokraajia ja palstatilallisia — Gärdsägare, arrendatorer av lägenheter och parcellägare	—	2	2	348	4	352	25	—	25
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	22	36	58	242	5	247	97	—	97
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare	30	68	98	389	47	436	37	5	42
Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	29	60	89	425	43	468	133	10	143
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkesarbetare	187	368	555	3 281	211	3 492	960	26	986
Muita työläisiä — Övriga arbetare	388	332	720	3 254	154	3 408	1 209	9	1 218
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare	9	6	15	106	4	110	82	—	82
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	6	8	14	128	10	138	62	2	64
Yksityisten palvelijoita — Tjänare hos enskilda	—	177	177	—	24	24	1	5	6
Muun elinkeimon harjoittajia — Idkare av annan näring ..	3	2	5	15	2	17	3	—	3
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	10	46	56	77	13	90	238	3	241
Yhteensä — Summa	687	1 108	1 795	8 371	524	8 895	2 861	60	2 921
						%			
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	0.4	0.3	0.3	1.3	1.3	1.3	0.5	—	0.5
Talonomistajia, vuokraajia ja palstatilallisia — Gärdsägare, arrendatorer av lägenheter och parcellägare	—	0.2	0.1	4.1	0.8	3.9	0.9	—	0.9
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	3.2	3.2	3.2	2.9	0.9	2.8	3.4	—	3.3
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare	4.4	6.1	5.5	4.6	9.0	4.9	1.3	8.3	1.4
Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	4.2	5.4	5.0	5.1	8.2	5.3	4.6	16.7	4.9
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkesarbetare	27.2	33.2	30.9	39.2	40.2	39.3	33.6	43.4	33.8
Muita työläisiä — Övriga arbetare	56.5	30.0	40.1	38.9	29.4	38.3	42.2	15.0	41.7
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare	1.3	0.5	0.8	1.3	0.8	1.2	2.9	—	2.8
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	0.9	0.7	0.8	1.5	1.9	1.5	2.2	3.3	2.2
Yksityisten palvelijoita — Tjänare hos enskilda	—	16.0	9.9	—	4.6	0.3	0.0	8.3	0.2
Muun elinkeimon harjoittajia — Idkare av annan näring ..	0.4	0.2	0.3	0.2	0.4	0.2	0.1	—	0.1
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	1.5	4.2	3.1	0.9	2.5	1.0	8.3	5.0	8.2
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Irtolaishuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet.

Irtolaislain 1 luvun 1 § määrittelee irtolaiseksi sellaisen henkilön, joka työkykyisenä, mutta silti toimettomana kuljeksi paikkakunnalta toiselle ilman riittäviä elatusvaroja; lisäksi sellaisen työkykyisen henkilön, jolla on tapana vie-roksua työtä ja sen vuoksi joutuu köyhäinhoidon tarpeeseen tai tulee ylivoimaiseksi rasitukseksi toiselle henkilölle; samoin myös henkilön, jolla on tapana kerjätä tai käyttää toista kerjuuseen tai sallii hoidossaan olevan kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön kerjätä sekä vielä henkilön, jolla on tapana hankkia tuloja hyvien tapojen vastaisilla ja siveellisesti hylättävillä keinoilla ja siten tai muulla elämäntavallaan tuottaa ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle.

Tämän nojalla irtolaishuollon perusteet on tilastossa jaettu neljään ryhmään, nimittäin: kuljeksiva elämä, työn vieroksuminen, kerjuu ja ammattihaureus. Ne tapaukset, jolloin irtolaishuoltoon joutunut henkilö on muulla elämäntavallaan tuottanut ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle, on yhdistetty ryhmäksi „muu peruste”. Kuinka paljon henkilöitä oli kunkin perusteen nojalla v. 1954 otettu huoltoon, valaisee seuraavalla sivulla oleva taulukko. Tällöin on huomattava, että jos henkilölle on ilmoitettu useita huoltoperusteita, on tilastossa otettu vain tärkein huomioon.

Grunderna för lösdrivarvården samt vårdåtgärder.

Lösdrivarlagens 1 kap. 1 § karakteriserar som lösdrivare en arbetsför person, som sysslolös, utan tillräckliga medel till sitt uppehälle stryker omkring från ort till ort; ytterligare en sådan arbetsför person, som har för vana att skyarbete och fördenskull blir i behov av fattigvård eller blir en övermäktig börda för annan person; likaså även person, som har för vana att tigga eller använda annan till tiggeri eller som tillåter, att i hans vård befintlig person under aderton år tigger samt vidare person, som genom att vane-mässigt förskaffa sig inkomst på ett mot god sed stridande sätt och genom sedligt förkastliga medel sälunda eller genom sitt levnadssätt i övrigt medför uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet.

Med stöd härav ha grunderna till lösdrivarvården i statistiken indelats i fyra grupper, nämligen: kringstrykande liv, arbetsskygghet, tiggeri och prostitution. De fall, då person underställd lösdrivarvård genom sitt levnadssätt i övrigt medfört uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet, har förts till gruppen „annan orsak”. Huru många personer, som med stöd av varje orsak omhändertagits under år 1954, belyses av tabellen på följande sida. Härvid bör observeras, att ifall beträffande en person uppgivits flere vårdorsaker, har blott den viktigaste grunden beaktats i statistiken.

20. Irtolaishuollon perusteet. — Grunden för lösdrivarvården.

	Kuljeksiva elämä Kringstrykande liv		Työn viroksuminen Arbetskygghet		Kerjuu Tiggeri		Ammattihaureus Prostitution		Muu peruste Annan grund		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Kaupungit — Städer	136	100	308	185	19	1	—	634	170	46	633	966
Kauppalat — Köpingar	1	12	16	6	2	1	1	24	—	3	20	46
Maalaiskunnat — Landskommuner	11	27	20	12	1	—	—	53	2	4	34	96
Yhteensä — Summa	148	139	344	203	22	2	1	711	172	53	687	1108
	%											
Kaupungit — Städer	21.5	10.4	48.7	19.1	3.0	0.1	—	65.6	26.8	4.8	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	5.0	26.1	80.0	13.0	10.0	2.2	5.0	52.2	—	6.5	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	32.4	28.1	58.8	12.5	2.9	—	—	55.2	5.9	4.2	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	21.5	12.5	50.1	18.3	3.2	0.2	0.2	64.2	25.0	4.8	100.0	100.0

Irtolaishuollon perusteet näyttävät miehillä ja naisilla olevan varsin erilaiset. Kun naisista runsaasti $\frac{3}{5}$ oli joutunut irtolaisten kirjoihin ammattihaureuden vuoksi, olivat miehet pääasiassa, yli $\frac{7}{10}$ heistä, viroksumineet työtä tai viettäneet kuljeksivaa elämää.

Irtolaisperusteen yhteyteen kuuluu läheisesti kysymys, missä määrin irtolaisiksi havaitut henkilöt on aikaisemmin tuomittu rangaistukseen ja missä määrin he ovat aikaisemmin olleet irtolaishuollon alaisia. Näitä seikkoja valaisee seuraava yhdistelmä.

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Irtolaisia, jotka aikaisemmin — Lösdrivare, som tidigare ovat olleet irtolaishuollon alaisina — varit under lösdrivarvård	307	664	6	28	15	56	328	748
on tuomittu rangaistukseen — dömts till straff	291	301	1	1	2	14	294	316

Kaikista v:n 1954 irtolaisista 59.9 % on aikaisemmin ollut irtolaishuollon alaisena, 47.7 % miehistä ja 67.5 % naisista. Aikaisemmin rangaistukseen tuomittuja oli 34.0 % kaikista, miehistä 42.8 % ja naisista 28.5 %.

Irtolaislain 1 luvun 2 ja 5 §:ien mukaan on irtolaisiksi havaittuihin henkilöihin nähden sovellettava seuraavia toimenpiteitä: varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi ja, ellei tämä riitä, määrättävä irtolaisvalvonnan alaiseksi; ellei heitä senkään avulla saada palautetuiksi säännölliseen ja kunnialliseen elämäntapaan tai jos he ovat vaaraksi itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi yleiselle järjestykselle tai siveellisyydelle, on heidät määrättävä työlaitokseen tai pakko-työhön.

Jos irtolaisiksi havaittu henkilö on toispaikkakuntalainen, ovat muutamat kunnat ilmoittaneet lähettäneensä tällaiset henkilöt kotikuntaansa siellä käsiteltäviksi antamatta heille sitä ennen varoitusta. Tilastossa tällaiset tapaukset on yhdistetty ryhmään „muu toimenpide”. Ne tapaukset, jolloin irtolaiset laitoksesta päästyään on asetettu jälki-
valvontaan, muodostavat oman ryhmän. Aikaisempina vuosina ne ovat sisältyneet joko ryhmään irtolaisvalvonta tai muu toimenpide. Missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavasta taulukosta.

Orsakerna till lösdrivarvården synas vara mycket olika bland män och kvinnor. Medan drygt $\frac{3}{5}$ av kvinnorna hade antecknats som lösdrivare på grund av prostitution, hade männen för det mesta, över $\frac{7}{10}$ av dem, skytt arbete eller fört ett kringstrykande liv.

I nära samband med orsaken till lösdriveriet står frågan, i vilken mån personer, som befunnits vara lösdrivare, tidigare blivit dömda till straff och i vilken mån de tidigare varit under lösdrivarvård. Följande sammanställning belyser dessa frågor.

Av hela antalet lösdrivare under år 1954 hade 59.9 % varit tidigare under lösdrivarvård, 47.7 % av männen och 67.5 % av kvinnorna. 34.0 % hade tidigare blivit dömda till straff, av männen 42.8 % och av kvinnorna 28.5 %.

Enligt lösdrivarlagens 1 kap. 2 och 5 § bör ifråga om personer, som befunnits vara lösdrivare, tillämpas följande åtgärder: varning, då sådan anses nödvändig och om detta ej är tillräckligt, ställande under lösdriverövervakning; om de icke ens med denna åtgärd kunna återföras till ett ordentligt och hederligt levnadssätt eller om de äro till fara för sig själva eller för andras personliga säkerhet eller till uppenbar våda för allmän ordning och sedlighet, böra de förordnas till intagning i arbetsanstalt eller hållande i tvångsarbete.

Ifall en person, som befunnits vara lösdrivare, är från annan ort, ha somliga kommuner uppgivit, att de sânt sådana personer till sin hemkommun för behandling utan att dessförinnan tilldela dem varning. I statistiken har dylika fall sammanförts till gruppen „annan åtgärd”. De fall, då lösdrivarna efter anstaltsvård ställts under övervakning, bilda en särskild grupp. Tidigare ha de ingått antingen i gruppen lösdrivarövervakning eller annan åtgärd. I vilken utsträckning de olika vårdåtgärderna vidtagits i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av följande tabell.

21. Huoltotoimenpiteet. — Vårdätgärder.

	Varoitus Varning		Irtolaisvalvonta Lösdriveri- övervakning		Työlaitoshuolto Intagning i arbetsanstalt		Pakkotyö Tvångsarbete		Jätkivalvonta Efteröver- vakning		Muu toimenpide Annan åtgärd		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Kaupungit — Städer	113	123	237	231	141	355	6	33	96	196	40	28	633	966
Kauppalat — Köpingar ...	3	16	6	9	7	9	1	4	3	8	—	—	20	46
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	9	8	5	16	10	45	2	2	5	20	3	5	34	96
Yhteensä — Summa	125	147	248	256	158	409	9	39	104	224	43	33	687	1 108
	%													
Kaupungit — Städer	17.9	12.7	37.4	23.9	22.3	36.8	0.9	3.4	15.2	20.3	6.3	2.9	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar ...	15.0	34.7	30.0	19.6	35.0	19.6	5.0	8.7	15.0	17.4	—	—	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	26.5	8.3	14.7	16.7	29.4	46.9	5.9	2.1	14.7	20.8	8.8	5.2	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	18.2	13.3	36.1	23.1	23.0	36.9	1.3	3.5	15.1	20.2	6.3	3.0	100.0	100.0

Niiden irtolaisten luku, jotka ovat saaneet varoituksen tai joutuneet valvontaan, on runsaasti $\frac{2}{5}$ kaikista; —selontekovuonna sai varoituksen 15.2 % ja valvonnan alaisia oli 28.1 %, minkä lisäksi jätkivalvonnassa oli vielä 18.3 %. Työlaitoshuoltoon on käytetty melko runsaasti, 31.6 % määrättiin työlaitoksiin. Pakkotyötä huoltomuotona on sovellettu varsin vähän, vain 2.7 %:iin irtolaisista. *Miehiin* nähden on yleensä sovellettu suhteellisesti katsoen lievempiä huoltomuotoja kuin *naisiin*. Varoituksen saaneita ja valvonnassa olevia miehiä oli 54.3 % kaikista miesirtolaisista naisten vastaavan luvun ollessa 36.4 %.

Alkoholistihuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet.

Alkoholistilain 1 luvun 1 §:n mukaan on juopottelevaa elämää viettävä henkilö alkoholisti ja häneen nähden on ryhdyttävä määrättyihin toimenpiteisiin, jos hän on vaarallinen itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleen. Sama on asianlaita, jos henkilö laiminlyö niiden eläntönsä ja hoidon, joista hän lain mukaan on velvollinen pitämään huolta, tahi joutuu hänelle läheisen henkilön rasitukseksi taikka köyhäinhoidon tarpeeseen. Jos juopottelevaa elämää viettävä henkilö on päihtymyksen takia kolmasti tai useammin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana joutunut pidätetyksi, on häneen nähden alkoholistina myös ryhdyttävä lain edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn nojalla on *alkoholistihuollon* perusteet tilastossa jaettu 6 ryhmään ja niistä käytetty seuraavia nimityksiä: 1. vaarallisuus, 2. häiriö tai pahennus, 3. elatusvelvollisuuden laiminlyönti, 4. joutuminen läheisen henkilön rasitukseksi, 5. köyhäinhoidon tarve sekä 6. juopumuspidätykset. Lisäksi on vielä käytetty ryhmää „muu” niitä tapauksia varten, jolloin asianomaiset ovat vapaaehtoisesti alistuneet alkoholistihuoltoon. Jos henkilö on joutunut alkoholistihuoltoon usean edellä mainitun perusteen nojalla, on hänet seuraavassa taulukossa, jossa alkoholistit on ryhmitetty huoltoperusteen mukaan, sijoitettu siihen peruserhmään, mikä on osoittautunut tärkeimmäksi.

Juopottelevaa elämää viettävät henkilöt ovat joutuneet alkoholistihuoltoon suurimmalta osalta sen vuoksi, että heidät vuoden kuluessa oli pidätetty kolmasti tai useammin tai sen vuoksi, että he olivat ilmeiseksi häiriöksi tai pahennukseksi.

Antalet lösdrivare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning var drygt $\frac{2}{5}$ av alla; under redogörelseåret erhöill varning 15.2 % och under övervakning var 28.1 %, vartill 18.3 % var under efterövervakning. Arbetsinrättningsvärd har begagnats ganska ofta, 31.6 % förordnades till intagning i arbetsinrättning. Tvångsarbete som vårdätgärd har använts ganska sällan, endast i fråga om 2.7 % av lösdrivarna. I fråga om *män* ha relativt taget tillämpats mildare åtgärder än i fråga om *kvinnor*. Antalet manliga lösdrivare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning, utgjorde 54.3 % av samtliga manliga lösdrivare, då motsvarande antal kvinnor var 36.4 %.

Grunderna för alkoholistvården och vårdätgärder.

Alkoholist är enligt alkoholistlagens 1 kap. § 1 en person, som för ett onyktert liv, och bör med avseende å honom vidtagas bestämda åtgärder, ifall han är farlig för sig själv eller annans personliga säkerhet eller uppträder på ett för omgivningen uppenbart störande eller förgelseväckande sätt. Detsamma är förhållandet, ifall en person uraktlåter att underhålla och vårda de personer, om vilka han enligt lag är skyldig att draga försorg, eller faller honom närstående till last eller blir i behov av fattigvård. Ifall en person, som för ett onyktert liv, tre eller flere gånger blivit anhållen på grund av fylleri under de senaste 12 månaderna, bör med avseende å honom som alkoholist även vidtagas de åtgärder, som förutsätts i lagen.

På grund av det ovan anförda äro *orsakerna till alkoholistvården* i statistiken indelade i 6 grupper, om vilka använts följande benämningar: 1. farlighet, 2. störande eller förgelseväckande uppträdande, 3. försummande av underhållningsplikt, 4. fallit närstående till last, 5. behov av fattigvård samt 6. anhållen för fylleri. Därutöver har ännu använts gruppen „annan” för de fall, då vederbörande frivilligt har underkastat sig alkoholistvård. Om en person erhållit alkoholistvård till följd av flere av ovan nämnda orsaker, har han i följande tabell, där alkoholisterna äro grupperade efter orsaken, hänförs till den grupp, vilken visat sig vara viktigast.

Personer, vilka föra ett onyktert liv, ha oftast omhändertagits som alkoholister, emedan de under årets lopp blivit anhållna tre eller flere gånger eller därför, att de varit uppenbart störande eller förgelseväckande för sin omgivning.

22. Alkoholistihuollon perusteet. — Grunder för alkoholistvården.

	Vaarallisuus Farlighet		Häiriö tai pahennus Störande eller förargelse- väckande upp- trädande		Elatusvel- vollisuuden laimin- lyönti Försum- mande av underhåll- ningsskyl- dighet		Joutuminen läheisen henkilön rasitukseksi Fallit närstående till last		Köyhäin- hoidon tarve Behov av fattigvård		Juopumus- pidätykset Anhållen för fylleri		Muu Annan		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kaupungit — Städer	105	1	1 631	174	334	4	327	16	91	5	2 716	226	371	19	5 575	445
Kauppalat — Köpingar ...	17	—	87	7	84	2	42	1	25	1	278	7	57	3	590	21
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	104	—	698	30	349	7	139	2	154	3	691	16	71	—	2 206	58
Yhteensä — Summa	226	1	2 416	211	767	13	508	19	270	9	3 685	249	499	22	8 371	524
	%															
Kaupungit — Städer	1.9	0.2	29.3	39.1	6.0	0.9	5.9	3.6	1.6	1.1	48.7	50.8	6.6	4.3	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar ...	2.9	—	14.8	33.3	14.2	9.5	7.1	4.8	4.2	4.8	47.1	33.3	9.7	14.3	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	4.7	—	31.7	51.7	15.8	12.1	6.3	3.4	7.0	5.2	31.3	27.6	3.2	—	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	2.7	0.2	28.9	40.3	9.2	2.5	6.1	3.6	3.2	1.7	44.0	47.5	5.9	4.2	100.0	100.0

nukseksi ympäristölleen. Edellisiä oli v. 1954 44.2 % sekä jälkimmäisiä 29.5 % kaikista. Sellaisia alkoholisteja, jotka olivat laiminlyöneet oman tai läheistensä elatuksen, oli 17.8 %. Naispuolisista alkoholisteista suuri osa, 40.3 %, oli ollut häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleen, kun miespuolisista 28.9 % oli sen vuoksi joutunut huollon alaiseksi. Paitsi ryhmään „muu” sisältyvät 521 henkilöä oli vielä 29 miestä alistunut vapaaehtoisesti alkoholistihuoltoon, vaikka heidän kohdallaan on ilmoitettu muitakin huollon perusteita. Kaikkiaan oli siis näitä „vapaaehtoisia” v. 1954 550 eli 6.2 %.

Alkoholistilain 1 luvun 2 §:n mukaan ovat ne toimenpiteet, joihin alkoholiksi havaittuun henkilöön nähden on ryhdyttävä, raittiusvalvonta ja hoito yleisessä alkoholistihuoltolassa. 3 §:n mukaan on kuitenkin ennen näitä huoltotoimenpiteitä henkilöä varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi. Tämän nojalla on huoltotoimenpiteet tilastossa jaettu kolmeen ryhmään: varoitus, raittiusvalvonta ja alkoholistihuoltolaohoito. Samoin kuin irtolaisiin on alkoholisteihin nähden laitoksesta vapautuneiden jälkivalvonta erotettu eri ryhmäksi.

Seuraava taulukko osoittaa, missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty erikseen kaupungeissa, kauppalloissa ja maalaiskunnissa.

ning. De förra utgjorde år 1954 44.2 % och de senare 29.5 % av alla. Sådana alkoholister, vilka hade försummat sin underhållningsplikt mot sig själv eller närstående, utgjorde 17.8 %. De kvinnliga alkoholisterna voro till en stor del, 40.3 % av alla kvinnliga, sådana, vilka uppträtt störande eller förargelseväckande för sin omgivning, då 28.9 % av de manliga av samma orsak blivit föremål för vård. Utom de 521, som ingå i gruppen „annan”, ha ännu 29 män frivilligt underkastat sig alkoholistvård. För dessa har likväl även andra grunder för vård uppgivits. Inalles fanns det alltså år 1954 550 „frivilliga” eller 6.2 %.

Enligt alkoholistlagens 1 kap. § 2 äro de åtgärder, vilka skola vidtagas beträffande person, som befunnits vara alkoholist, nykterhetsuppsikt och vård i allmän alkoholistanstalt. Förrän dessa vårdåtgärder tillämpas, hör enligt § 3 personen likväl varnas, då sådant befinnes nödigt. På denna grund äro vårdåtgärderna i statistiken uppdelade i tre grupper: varning, nykterhetsuppsikt och vård i alkoholistanstalt. Såsom i fråga om lösdrivarna ha även här de som ställts under övervakning efter anstaltsvård särredovisats.

Följande tabell utvisar, i vilken utsträckning de olika åtgärderna tillämpats särskilt i städerna, köpingarna och i landskommunerna.

23. Huoltotoimenpiteet. — Vårdåtgärder.

	Varoitus Varning		Raittiusvalvonta Nykterhetsuppsikt		Alkoholistihuoltola- hoito — Vård i alko- holistanstalt		Jälkivalvonta Efterövervakning		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kaupungit — Städer	2 101	146	1 775	180	971	64	728	55	5 575	445
Kauppalat — Köpingar	314	8	121	4	113	6	42	3	590	21
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 508	31	352	19	275	6	71	2	2 206	58
Yhteensä — Summa	3 923	185	2 248	203	1 359	76	841	60	8 371	524
	%									
Kaupungit — Städer	37.7	32.8	31.8	40.4	17.4	14.4	13.1	12.4	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	53.2	38.1	20.5	19.0	19.2	28.6	7.1	14.3	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskom- muner	68.4	53.5	15.9	32.8	12.5	10.3	3.2	3.4	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	46.9	35.3	26.9	38.7	16.2	14.5	10.0	11.5	100.0	100.0

Yleisimmin käytettyjä toimenpiteitä oli v. 1954, kuten aikaisemminkin, varoituksen antaminen; sellaisen oli saanut 46.2 % alkoholisteista. Alkoholistihuolteluihin määrättyjen luku on noussut sodan jälkeen sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen v:een 1953 asti, jolloin heitä oli jo 1 539 eli 17.5 % alkoholisteista. V. 1954 huolteluihin määrättyjä oli hieman vähemmän, 1 435 eli 16.1 % alkoholisteista. Näistä on 527:n kohdalla ilmoitettu, että huoltola-hoito ei ole vielä täytäntöön pantu. Jälkivalvonnassa huoltalahoidon jälkeen oli $\frac{1}{10}$ eli 10.1 % kaikista alkoholisteista.

Raittiushuollon huoltotoimenpiteet.

Lain mukaan on raittiushuollon alaista henkilöä sopivalla tavalla varoitettava tai jos henkilö 12 viimeksi kulu-neen kuukauden aikana on tavattu ilmeisesti juopuneena julkisella paikalla tai julkisessa tilaisuudessa tai tullut juopumuksesta pidätetyksi kahdesti taikka useammin, on hänet, mikäli laissa mainitut muut toimenpiteet katsotaan riittämättömiksi, määrättävä raittiussuojeluun enintään yhdeksi vuodeksi.

Missä määrin raittiushuollon alaiset henkilöt ovat saaneet varoituksen tai heidät on määrätty raittiussuojeluun, selvää seuraavasta taulukosta.

En av de mest tillämpade vårdåtgärderna år 1954 var, såsom tidigare, varning; 46.2 % av alkoholisterna hade erhållit sådan. Antalet till alkoholistanstalt förordnade har efter kriget både absolut och relativt taget år för år stigit ända till år 1953 då deras antal var 1 539 eller 17.5 % av alkoholisterna. År 1954 var deras antal litet mindre, 1 435 eller 16.1 % av alkoholisterna. För 527 har uppgivits, att de ännu ej blivit intagna i anstalt under redogörelseåret. Under övervakning efter anstaltvård var $\frac{1}{10}$ eller 10.1 % av alla alkoholister.

Nykterhetsvårdens vårdåtgärder.

Enligt lagen skall den, som är underställd nykterhetsvård, på lämpligt sätt varnas eller om personen i fråga under de senast förflutna 12 månaderna anträffats uppenbart drucken på offentlig plats eller vid offentligt tillfälle eller har blivit anhållen för fylleri två gånger eller oftare, skall, för såvitt de i lagen nämnda andra åtgärderna anses otillräckliga, förordnande ges om hans ställande under nykterhetsskydd för högst ett års tid.

I vilken utsträckning personer under nykterhetsvård erhållit varning eller ställts under nykterhetsskydd, framgår av följande tabell.

24. Huoltotoimenpiteet. — Vårdåtgärder.

	Varoitus Varning		Raittiussuojelu Nykterhets- skydd		Yhteensä Summa		Varoitus Varning		Raittiussuojelu Nykterhets- skydd		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
	abs.						%					
Kaupungit — Städer	1 504	45	218	3	1 722	48	87.3	93.8	12.7	6.2	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	197	4	23	—	220	4	89.5	100.0	10.5	—	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	857	7	62	1	919	8	93.3	87.5	6.7	12.5	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	2 558	56	303	4	2 861	60	89.4	93.3	10.6	6.7	100.0	100.0

V. Huollon alaisten henkilöiden luku

vv. 1945—1954.

Huoltotilaston aikaisemmissa vuosikerroissa on esitetty katsaus köyhäinhoitoa saaneiden ja lastensuojelulasten lukumäärien vaihteluun 10 viimeksi kuluneen vuoden aikana. Näissä katsauksissa oli köyhäinhoidon kohdalta otettu huomioon vain n. s. varsinaiset avunsaajat. Seuraavassa 10-vuotisyhdistelmässä sisältyy köyhäinhoidon avunsaajiin kaikki, sekä n. s. tilapäiset että varsinaiset avunsaajat, siis riippumatta avustuksen laadusta tai määrästä. Lastensuojelulasten lukuun ei v. 1955 sisälly vielä varoituksen saaneita tai valvonnan alaisia lapsia, koska näistä lapsista kerättiin tietoja ensi kerran vasta mainittuna vuonna. Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaisten henkilöiden lukuun sisältyvät kaikki huoltotoimenpiteitten laadusta riippumatta.

V. Antalet vårdade personer åren

1945—1954.

I de tidigare årgångarna av vårdstatistiken har publicerats en översikt över växlingarna i antalet personer, som erhållit fattigvård eller omhändertagits av barnskyddsmyndigheterna under de föregående tio åren. I dessa översikter beaktades för fattigvårdens del endast s. k. egentliga understödstagare. I nedanstående tioårsstabla ingår i fattigvårdens siffra samtliga understödstagare, såväl de s. k. tillfälliga som de egentliga understödstagarna, alltså oberoende av understödets storlek eller art. Siffran för barnskyddsbarnen innefattar ännu ej år 1955 de barn, vilka tilldelats varning eller som ställts under övervakning, emedan uppgifter om dessa barn började insamlas först nämnda år. I siffrorna över lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård ingår samtliga vårdade personer oberoende av vårdätgårdens art.

Vuosi År	Köyhäinhoito Fattigvården	Lastensuojelu Barnskyddet	Irtolaishuolto Lösdrivarvården	Alkoholisti- huolto Alkoholist- vården	Raittiushuolto Nykterhets- vården
1945	83 929	17 382	1 487	3 413	—
1946	86 921	16 833	1 633	4 605	—
1947	90 038	16 064	1 652	5 928	539
1948	93 633	15 472	1 699	6 249	1 317
1949	109 542	15 112	1 790	6 903	1 861
1950	118 651	15 355	1 731	8 233	2 638
1951	117 156	15 306	1 820	8 054	2 278
1952	122 322	15 475	1 755	8 501	2 641
1953	133 673	15 866	1 853	8 811	2 739
1954	139 492	15 844	1 795	8 895	2 921

VI. Huoltotoiminnan kustannukset.

Huoltotoiminnan tulot samoin kuin menotkin on ilmoitettu siten, ettei tuloista ole vähennetty niitä kustannuksia, joita kunnilla on ollut niitä hankkiessaan, yhtä vähän kuin suoritetuista menoista on vähennetty niitä erinä, jotka mahdollisesti ovat tulleet korvatuiksi tuloilla. Sekä tuloettä menopuolella on otettu huomioon luontois- ja työsuoritukset. Niiden arvo on ilmoitettu eri paikkakunnilla vallinneiden hintojen mukaan. Tuloina on otettu huomioon kaikki, mitä vuoden kuluessa huoltotoimintaa varten on kannettu tai saatu, ja menoina kaikki, mitä huoltotarkoituksiin on maksettu tai käytetty, katsomatta siihen, onko osa tuloista ja menoista aiheutunut jonkin muun vuoden huoltotoiminnasta.

Huoltotoiminnan tuloja ja menoja selvitettäessä on pidetty erillään eri huoltolakien soveltamisesta aiheutuneet kustannukset. Näin ollen tehdään seuraavassa tarkemmin selkoa erikseen köyhäinhoidon, lastensuojelun, irtolais- ja alkoholistihuollon tuloista ja menoista. Hallintomenot ja tulot, jotka yleensä ovat koko huoltotoiminnan yhteisiä, muodostavat oman ryhmänsä.

Huoltotoiminnan kokonaismenot ja -tulot. V. 1954 nousivat huoltomenot koko maassa 9 773 milj. mk:aan ja tulot 2 909 milj. mk:aan, joten kunnat joutuivat huoltotoimintaan käyttämään 6 864 milj. mk. Kun sellaiset menoerät kuin korvaukset muille kunnille ja hoitomaksut vieraan kunnan kunnalliskodeissa tai lastenkodeissa olleista jo sisältyvät avustusta antaneiden kuntien avustusmenoihin, joskaan eivät aina saman tilikauden aikana, niin huollon kokonaiskustannukset, jos nämä menoerät vähennetään, olisivat selontekovuonna 9 159 milj. mk.

Miten menot ja tulot jakaantuivat eri huoltoalojen osalle erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavalla sivulla olevasta taulukosta.

Huoltomenoista suurimman osan, $\frac{7}{10}$ eli 70.3 %, muodostivat luonnollisesti köyhäinhoidon menot. Sen piiriin kuului myös noin 83 % kaikista huolletuista. Lastensuojelumenot nousivat $\frac{1}{5}$:aan eli 21.6 %:iin kokonaismenoista. Huollon hallintoon meni myös varsin suuri määrä, 751 milj. eli noin $\frac{1}{13}$. Sen sijaan irtolais- ja alkoholistihuolto ei muihin huoltoaloihin verrattuna tuottanut kunnille suuria kustannuksia, vain 44 milj. mk.

Kun huoltotoiminta yleensä on tehokkaammin järjestetty kaupungeissa kuin maaseudulla ja kun kaupungit olivat huoltomenonsa jakaneet enemmän huoltoalojen mukaan kuin

VI. Kostnaderna för vårdverksamheten.

Inkomsterna liksom även utgifterna för vårdverksamheten ha uppgivits så, att från inkomsterna icke subtraherats de kostnader, som kommunerna haft vid anskaffandet av dem, lika litet som från de erlagda utgifterna avdragits de summor, som eventuellt blivit ersatta genom inkomster. Säväl på inkomst- som utgiftssidan ha natura- och arbetsprestationer beaktats. Deras värde har uppgivits i enlighet med de på de olika orterna gällande prisen. Som inkomster har upptagits allt, som under årets lopp uppburits eller erhållits för vårdverksamheten och som utgifter allt, som erlagts för eller använts till vårdändamål oberoende därav, om en del av inkomsterna eller utgifterna förorsakats av vårdverksamheten under något annat år.

Vid klarläggandet av inkomsterna och utgifterna för vårdverksamheten ha de kostnader, som förorsakats av de olika vårdlagarnas tillämpning, avskilts från varandra. Sålunda redogöres i det följande närmare särskilt för inkomsterna och utgifterna för fattigvården, barnskyddet, lösdrivar- och alkoholistvården. Förvaltningsutgifterna och inkomsterna, som i allmänhet äro gemensamma för hela vårdverksamheten, bilda en grupp för sig.

Vårdverksamhetens totalutgifter och -inkomster. Under år 1954 stego vårdutgifterna i hela landet till 9 773 milj. mk och inkomsterna till 2 909 milj. mk, varigenom kommunerna kommo att till vårdverksamheten använda 6 864 milj. mk. Emedan sådana utgiftsposter som ersättningar till andra kommuner och vårdavgifter för personer, som vårdats i en främmande kommuns kommunalhem eller barnhem, redan ingå i de kommuners understödsutgifter, som beviljat understöden ehuru icke alltid under samma räkenskapsperiod, utgjorde totalkostnaderna för vården, om dessa utgiftsposter skulle avdragas, 9 159 milj. mk.

Huru utgifterna och inkomsterna fördelade sig på de olika vårdområdena särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av tabellen på följande sida.

Fattigvårdsutgifterna bildade naturligtvis den största delen av vårdutgifterna, $\frac{7}{10}$ eller 70.3 %. Till dess krets hörde även cirka 83 % av alla vårdade. Barnskyddsutgifterna stego till $\frac{1}{5}$ eller 21.6 % av totalutgifterna. Till vårdverksamhetens förvaltning åtgick även ett mycket stort belopp, 751 milj. eller cirka $\frac{1}{13}$. Däremot åsamkade icke lösdrivar- och alkoholistvården jämfört med kostnaderna för de övriga vårdgrenarna kommunerna stora kostnader, endast 44 milj. mk.

Emedan vårdverksamheten i allmänhet är effektivare organiserad i städerna än på landsbygden och då städerna mer än landsbygden fördelat sina vårdutgifter enligt vård-

25. Huoltotoiminnan menot ja tulot. — Vårdverksamhetens utgifter och inkomster.

Huoltoala — Vårdområde	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
<i>Menot — Utgifter</i>								
Hallinto — Förvaltning	345 559	8.4	53 540	8.0	352 175	7.1	751 274	7.7
Köyhäinhuolto — Fattigvård	2 290 247	55.6	451 937	67.5	4 123 280	82.7	6 865 464	70.3
Lastensuojelu — Barnskydd	1 446 627	35.2	160 691	24.0	505 210	10.1	2 112 528	21.6
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	11 455	0.3	797	0.1	2 105	0.0	14 357	0.1
Alkoholistihuolto — Alkoholistvård	22 039	0.5	2 626	0.4	4 758	0.1	29 423	0.3
Yhteensä menoja — Summa utgifter	4 115 927	100.0	669 591	100.0	4 987 528	100.0	9 773 046	100.0
<i>Tulot — Inkomster</i>								
Hallinto — Förvaltning	218	0.0	41	0.0	1 583	0.0	1 842	0.0
Köyhäinhuolto — Fattigvård	709 238	17.2	136 863	20.5	1 327 677	26.6	2 173 778	22.3
Lastensuojelu — Barnskydd	480 095	11.7	58 496	8.7	189 582	3.8	728 173	7.5
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	3 555	0.1	221	0.0	64	0.0	3 840	0.0
Alkoholistihuolto — Alkoholistvård	666	0.0	60	0.0	357	0.0	1 083	0.0
Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Av kom- munen använda medel till vårdverksamheten	2 922 155	71.0	473 910	70.8	3 468 265	69.6	6 864 330	70.2
Yhteensä tuloja — Summa inkomster	4 115 927	100.0	669 591	100.0	4 987 528	100.0	9 773 046	100.0

maalaiskunnat, muodostui erilaatuisten huoltomenojen osuus kokonaismenoista jossakin määrin erilaiseksi näissä kunnissa. Kaupungeissa köyhäinhuoltoon meni vähän yli 1/2 eli 55.6 % sekä maalaiskunnissa 4/5 eli 82.7 % huoltomenoista. Lastensuojelu maksoi 35 kaupungissa v. 1954 1 446 milj. mk eli 35.2 %, mutta 483 maalaiskunnassa vain 505 milj. eli 10.1 %. Hallintokustannusten kokonaismäärässä ei ollut suurtakaan eroa kaupunkien ja maalaiskuntien välillä, edellisissä 345 milj. ja jälkimmäisissä 352 milj. mk eli vast. 8.4 ja 7.1 %. Maan kaikista irtolais- ja alkoholistihuoltomenoista tuli kaupunkien osalle 76.5 %, mutta vastaavista huolletuista myöskin 69 %.

Huoltotoiminnan kustannukset peitettiin suurimmalta osalta kuntien tarkoitukseen myöntämällä varoilla. Köyhäinhuolto ja lastensuojelun omat tulot muodostivat vain lähes 3/10 eli 29.8 % kokonaismenoista. Kaupungeissa ja maalaiskunnissa vastaavat tulot olivat suhteellisesti katsoen melkein saman suuruiset.

V. 1953 huoltomenot olivat koko maassa 9 027 milj. mk. Näin ollen oli huoltotoimintaan v. 1954 käytetty 746 milj. mk eli 8.3 % enemmän kuin lähinnä edellisellä vuonna.

Suurimmat absoluuttiset huoltomenot olivat v. 1954 seuraavissa kaupungeissa: Helsingissä 1 733 milj. mk, Tampereella 438, Turussa 377, Porissa 152, Vaasassa 135, Lahdessa 130, Oulussa 115 sekä Kuopiossa 108 milj. mk. Pienimmät ne olivat Uudessakaarlepyyssä, 3.1 milj. mk, ja Kaskisissa, 4.3 milj. mk.

Maaseudulla huoltomenot kohosivat v. 1954 yli 20 milj. mk:n 65 maalaiskunnassa, ja 10—20 milj. mk:n välillä ne olivat 130:ssä. 10 ja 5 milj. mk:n välillä ne vaihtelivat 124 kunnassa sekä 5 ja 1 milj. mk:n välillä 147 kunnassa. 1 milj. mk pienemmät menot olivat 17 kunnassa.

Jos huoltotoiminnan kokonaiskustannukset, siis bruttokustannukset ja toiselta puolelta ne kustannukset, jotka saadaan, jos menoista vähennetään huoltotoiminnan tuottamat tulot, ts. nettokustannukset, jaetaan henkikirjoihin merkityllä asukasluvulla sekä koko maassa että erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, tulee kustannuksia keskimäärin asukasta kohden seuraavat määrät.

områden, blevo de olikartade vårdutgifternas andelar av totalutgifterna något olika i städerna och på landsbygden. I de förra åtgick till fattigvården drygt 1/2 eller 55.6 % och i de senare omkring 4/5 eller 82.7 % av vårdutgifterna. Barnskyddet kostade under år 1954 i 35 städer 1 446 milj. mk eller 35.2 %, men i 483 landskommuner endast 505 milj. mk eller 10.1 %. Angående förvaltningskostnaderna var skillnaden mellan städerna och landskommunerna ej särdeles stor, i de förra 345 milj. mk och i de senare 352 milj. mk eller resp. 8.4 och 7.1 %. Av landets alla utgifter för lösdrivar- och alkoholistvård kom 76.5 % på städernas andel men även 69 % av motsvarande antal vårdade.

I vårdverksamheten täcktes utgifterna till största delen med de medel kommunerna för ändamålet beviljat. Fattigvårdens och barnskyddets egna inkomster bildade blott nära 3/10 eller 29.8 % av totalutgifterna. I städerna och i landskommunerna voro motsvarande inkomster proportionsvis taget nästan lika stora.

År 1953 utgjorde vårdutgifterna i hela landet 9 027 milj. mk. Sälunda hade år 1954 för vårdverksamheten använts 746 milj. mk eller 8.3 % mer än närmast föregående år.

De absoluta vårdutgifterna voro under år 1954 störst i följande städer: i Helsingfors 1 733 milj. mk, i Tammerfors 438, i Åbo 377, i Björneborg 152, i Vasa 135, i Lahti 130, i Uleåborg 115 samt i Kuopio 108 milj. mk. Minst voro de i Nykarleby, 3.1 milj. och Kaskö, 4.3 milj. mk.

På landsbygden åter överstego vårdutgifterna år 1954 i 65 kommuner 20 milj. mk och mellan 10—20 milj. mk växlade de i 130 kommuner. Mellan 10—5 milj. mk voro de i 124 kommuner och mellan 5 och 1 milj. mk i 147 kommuner. I 17 kommuner voro utgifterna under 1 milj. mk.

Om de totala kostnaderna för vårdverksamheten, således bruttokostnaderna och å andra sidan de kostnader, som erhållas, om från utgifterna subtraheras de inkomster, som vårdverksamheten inbringat, m. a. o. nettokostnaderna, divideras med den mantalsskrivna folkmängden både i hela landet och särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, erhållas som genomsnittliga kostnader per invånare följande belopp.

Vuosi—År	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, mk — Brutto- och nettoutgifter per invånare, mk							
	Kaupungit — Städer		Kauppalat — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa—Hela landet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
1945	457	334	239	168	195	139	258	186
1946	698	531	404	296	326	246	422	319
1947	949	713	555	410	452	339	583	438
1948	1 436	1 077	818	635	699	532	893	677
1949	1 752	1 280	1 042	780	879	659	1 111	824
1950	2 045	1 496	1 198	888	993	734	1 274	938
1951	2 687	1 946	1 632	1 202	1 302	949	1 683	1 224
1952	3 074	2 169	1 938	1 404	1 528	1 097	1 960	1 398
1953	3 437	2 433	2 189	1 541	1 660	1 155	2 165	1 518
1954	3 631	2 578	2 342	1 658	1 791	1 246	2 325	1 633

Laskemalla huoltotoiminnan brutto- ja nettomenot v. 1954 asukasta kohden eri lääneissä sekä erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa saadaan seuraava yhdistelmä.

Genom att beräkna vårdverksamhetens brutto- och nettoutgifter år 1954 per invånare i de olika länen samt särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna erhålles följande sammanställning.

Lääni—Län	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, mk — Brutto- och nettoutgifter per invånare, mk							
	Kaupungit — Städer		Kauppalat — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko lääni — Hela länet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
Uudenmaan — Nylands	4 316	2 976	2 244	1 545	2 280	1 506	3 479	2 376
Turun ja Porin — Åbo- och Björneborgs	3 298	2 395	1 991	1 386	1 664	1 122	2 130	1 486
Ahvenanmaa — Åland	1 930	1 441	—	—	1 029	768	1 178	879
Hämeen — Tavastehus	3 645	2 674	2 191	1 565	2 060	1 346	2 567	1 784
Kymen — Kymmene	2 860	2 004	2 643	1 817	1 810	1 061	2 177	1 392
Mikkelin — S:t Michels	2 715	1 946	1 511	1 063	1 954	1 278	2 057	1 374
Kuopion — Kuopio	2 645	1 828	2 628	1 976	1 805	1 322	1 957	1 421
Vaasan — Vasa	3 388	2 329	2 410	1 722	1 455	1 078	1 803	1 304
Oulun — Uleåborgs	2 647	2 078	—	—	1 615	1 217	1 775	1 350
Lapin — Lapplands	3 585	2 979	2 423	1 887	2 150	1 688	2 402	1 911

Väkilukuun verrattuna huoltokustannukset olivat suurimmat Uudenmaan, Lapin ja Hämeen lääneissä, pienimmät taas, Ahvenanmaata lukuunottamatta, Vaasan ja Oulun lääneissä.

Kuten edellä jo on mainittu, olivat hallintomenot v. 1954 yhteensä koko maassa 751.3 milj. mk, köyhäinhuoltomenot 6 865.5 milj., lastensuojelumenot 2 112.5 milj. sekä irtolais- ja alkoholistihoitomenot yhteensä 43.8 milj. mk. Minkä laatuista köyhäinhoidon ja lastensuojelun menot olivat, selviää seuraavasta taulukosta.

I jämförelse med folkmängden voro vårdkostnaderna störst i Nylands, Lapplands och Tavastehus län, minst åter, med undantag av Åland, i Vasa och Uleåborgs län.

Såsom redan nämndes, utgjorde förvaltningsutgifterna år 1954 i hela landet sammanlagt 751.3 milj. mk, fattigvårdsutgifterna 6 865.5 milj., barnskyddsutgifterna 2 112.5 milj. samt utgifterna för lösdrivare och alkoholister sammanlagt 43.8 milj. mk. Av följande tabell framgår arten av fattigvårdens och barnskyddets utgifter.

26. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menot. — Utgifterna för fattigvården och barnskyddet.

Menojen laatu—Utgifternas art	Köyhäinhuolto Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
	Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande socialnämnden	2 949 026	42.9	1 374 875	65.1	4 323 901
Muu laitoshoito — Övrig anstaltsvård	1 528 510	22.3	225 763	10.7	1 754 273	19.5
Kotiaivustus — Hemunderstöd	1 617 575	23.5	—	—	1 617 575	18.0
Yksityishoito — Utackordering	66 402	1.0	246 453	11.7	312 855	3.5
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar till andra kommuner	399 760	5.8	92 252	4.4	492 012	5.5
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	79 785	1.2	—	—	79 785	0.9
Avustukset yhdistyksille — Understöd åt föreningar	19 724	0.3	108 970	5.1	128 694	1.4
Muut menot — Övriga utgifter	204 682	3.0	64 215	3.0	268 897	3.0
Yhteensä — Summa	6 865 464	100.0	2 112 528	100.0	8 977 992	100.0

Suurimman menoerän, 4 323.9 milj. mk, muodostivat sosiaalilautakuntien alaisten laitosten kustannukset; niiden osuus kokonaismenoista oli melkein 1/2. Ennen sotia, v. 1939, niiden osuus kokonaismenoista oli vain 34.4 %. Suuri oli myös kotiaivustuksina jaettu erä, 1 617.6 milj. eli 18.0 %. Sairaaloissa, parantoloissa y. m. s. laitoksissa hoidettujen hoitomaksut nousivat 1 754.3 milj. mk:aan eli 19.5 %:iin kaikista menoista. Yksityishoitomaksut, jotka lastensuojelumennoista muodostivat 11.7 %, olivat köyhäinhoidon kokonaismenoista varsin vaatimaton erä, 1.0 %.

Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menoeriä keskenään verrattaessa on huomioon otettava, että sellaiset menoerät kuin muu laitoshoidon ja korvaukset muille kunnille eivät ole ehdottoman tarkkoja, sillä nimenomaan näissä kohdissa monet kunnat eivät ole voineet erottaa lastensuojelun menoja köyhäinhoidon menoista. Näin ollen nämä köyhäinhoidon menoerät ovat hieman liian suuret ja lastensuojelun vastaavasti liian pienet.

Jos eri menoerien suuruutta verrataan keskenään v. 1953 ja 1954, havaitaan, että menot ovat eri ryhmissä nousseet melko tasaisesti. „Muun” laitoshoidon menot ovat kasvaneet 10.0 %, kotiaivustuksina jaettu rahamäärä 15.5 % sekä yksityishoitomenot 13.5 %. Korvaukset muille kunnille ovat nousseet hieman enemmän, 17.5 %. Sosiaalilautakuntien alaisten laitosten menot ovat lisääntyneet 5.4 %:lla, mikä johtuu osaksi siitä, että on perustettu uusia kunnalliskoteja.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että kunnallisista kodinhoitajista aiheutuneet menot nousivat koko maassa v. 1954 179.8 milj. mk:aan, kaupungeissa ja kauppaloissa 65.9 milj. ja maalaiskunnissa 113.9 milj. mk:aan. Kun valtion avustukset ja kodinhoitajista saadut korvaukset tekevät 110.0 milj., lankesi kuntien maksettavaksi 69.8 milj. mk. Näitä kustannuksia ei kuitenkaan ole laskettu varsinaisiin köyhäinhoito- ja lastensuojelumenoihin kuuluviksi, minkä vuoksi niitä ei ole yhdistetty kuntien huoltomenoihin.

Mitä huoltotoiminnan tuloihin tulee, oli yleistuloja v. 1954 1.8 milj. mk, köyhäinhoidon tuottamia tuloja 2 174 milj. mk, lastensuojelun 728 milj. sekä irtolais- ja alkoholihuollon 5 milj. mk. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun tulot jakaantuivat seuraavan taulukon mukaisesti.

Det största utgiftsbeloppet, 4 323.9 milj. mk, bildade utgifterna för de anstalter, som underlydde socialnämnderna; deras andel av totalkostnaderna var nästan 1/2. Före kriget, år 1939, deras andel av totalkostnaderna var endast 34.4 %. Stort var även det belopp, som utdelats i form av hemunderstöd, 1 617.6 milj. eller 18.0 %. Vårdavgifterna för personer, som vårdats på sjukhus, sanatorier o. dyl. anstalter, stego till 1 754.3 milj. mk eller 19.5 % av alla utgifter. Utackorderingsavgifterna, som bildade 11.7 % av barnskyddets utgifter, utgjorde en mycket anspråklös del av fattigvårdens totalutgifter, 1.0 %.

Då fattigvårdens och barnskyddets utgiftsbelopp jämföras sinsemellan bör beaktas, att sådana utgiftsposter som annan anstaltsvård och ersättningar till andra kommuner icke äro absolut noggranna, ty speciellt på dessa punkter ha många kommuner icke kunnat särskilja utgifterna för barnskyddet och fattigvården. Sälunda äro dessa utgiftsposter för fattigvården något för stora och för barnskyddet i motsvarande grad för små.

Om under 1953 och 1954 de olika utgiftsposterna jämföras med varandra, observeras, att de olika utgiftsgrupperna ha stigit ganska jämnt. Kostnaderna för „annan” anstaltsvård ha stigit med 10.0 %, det penningbelopp, som utdelats i form av hemunderstöd, med 15.5 % och utackorderingskostnaderna med 13.5 %. Ersättningarna till andra kommuner har stigit något mera, med 17.5 %. Utgifterna i anstalter underlydande socialnämnderna ha ökats med 5.4 % beroende till en del därpå, att nya kommunalhem tillkommit.

I detta sammanhang må nämnas, att utgifterna för kommunala hemsystrar stego år 1954 i hela landet till 179.8 milj. mk, till 65.9 milj. för städer och köpingar och till 113.9 milj. för landskommunerna. Då statens bidrag och ersättningarna av hemsystrar utgjorde 110.0 milj., föll på kommunernas del 69.8 milj. mk. Dessa kostnader ha dock icke ansetts tillhöra de egentliga fattigvårds- och barnskyddsutgifterna, varför de icke sammanräknas med kommunernas värdkostnader.

Vad värdverksamhetens inkomster beträffar, utgjorde de allmänna inkomsterna under år 1954 1.8 milj. mk, inkomsterna genom fattigvården 2 174 milj. mk, inkomsterna genom barnskyddet 728 milj. samt inkomsterna genom lösdruvar- och alkoholistvården 5 milj. mk. Fattigvårdens och barnskyddets inkomster fördelades sig enligt följande tabell.

27. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun tulot. — Fattigvårdens och barnskyddets inkomster.

Tulojen laatu—Inkomsternas art	Köyhäinhoito Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Perunkirjoitusmaksut — Bouppteckningsprocenter	21 597	1.0	—	—	21 597	0.7
Korvaukset valtiolta — Ersättningar av staten						
köyhäinhoitolain perusteella — med stöd av fattigvårdslagen	107 136	4.9	18 106	2.5	125 242	4.3
sotasiirtolaisten huoltoa kosk. lain perusteella — med stöd av lagen ang. de krigsflyttades vård	272 897	12.6	16 794	2.3	289 691	10.0
Korvaukset muilta kunnilta — Ersättningar av andra kommuner	497 456	22.9	108 289	14.9	605 745	20.9
yksityisiltä — av enskilda personer	898 620	41.3	118 596	16.3	1 017 216	35.1
Lapsilisät — Barnbidrag	—	—	63 069	8.7	63 069	2.2
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande socialnämnder	263 757	12.1	395 741	54.3	659 498	22.7
Lahjoitukset ja rahastojen korot — Donationer och räntor av donationsfonder	1 233	0.1	3 190	0.4	4 423	0.1
Muut tulot — Andra inkomster	111 082	5.1	4 388	0.6	115 470	4.0
Yhteensä — Summa	2 173 778	100.0	728 173	100.0	2 901 951	100.0

Verrattaessa keskenään köyhäinhoidon ja lastensuojelun menojen ja tulojen nousua v:sta 1953 v:een 1954 havaitaan menojen kasvaneen 8.6 % ja tulojen 7.9 % lähinnä edellisestä vuodesta. Tulopuolella ovat jatkuvasti nousseet korvaukset yksityisiltä, 16.2 %, sekä muilta kunnilta 15.7 %. Sosiaalilautakuntien alaisten laitosten tulot ovat kasvaneet 10.8 %. Sen sijaan valtiolta saadut korvaukset ovat huomattavasti pienentyneet, kokonaista 18.1 %, johtuen osaksi siitä, että köyhäinhoitoa saaneiden sotasiirtolaisten luku vuosi vuodelta alenee. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menoista tuli 32 % korvatuksi vastaavien huoltomenojen tuloilla, siis hieman enemmän kuin ennen sotia, jolloin vastaava suhdeluku on noin 25.

Köyhäinhoitomenot. Köyhäinhoidon eri menoryhmät jakaantuivat kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken seuraavan taulukon osoittamalla tavalla.

28. *Köyhäinhoitomenot kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa. — Fattigvårdens utgifter i städer, köpingsar och landskommuner.*

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingsar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Kunnalliskodit y. m. sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinhoidolaitokset — Kommunalhem o. a. socialnämnder underlydande fattigvårdsanstalter	862 319	37.7	161 981	35.8	1 924 726	46.7	2 949 026	43.0
Muu laitoshoito — Övrig anstaltsvård								
aistivalliskouluissa y. m. s. laitoksissa — i abnormskolor o. a. dyl. anstalter	6 485	0.3	3 164	0.7	21 966	0.5	31 615	0.5
mielisairaaloissa — i sinnessjukhus	337 074	14.7	45 910	10.2	485 728	11.8	868 712	12.7
keuhkotautiparantoloissa — i lugnsotssanatorier	44 697	2.0	11 165	2.5	112 264	2.7	168 126	2.4
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	78 616	3.4	21 761	4.8	190 221	4.6	290 598	4.2
työlaitoksissa — i arbetsinrättningar	3 575	0.2	750	0.2	5 054	0.1	9 379	0.1
vieraan kunnan kunnalliskodeissa — i andra kommuners kommunalhem	11 500	0.5	12 816	2.8	81 314	2.0	105 630	1.5
muissa hoitolaitoksissa — i övriga vårdanstalter	40 042	1.7	1 909	0.4	12 499	0.3	54 450	0.8
Yksityishoito — Utackordering	1 121	0.1	464	0.1	64 817	1.6	66 402	1.0
Kotivastus — Hemunderstöd								
vakinaisille ja tilapäisille avunsaajille — till egentliga och tillfälliga understödstagare	605 279	26.4	139 346	30.8	773 963	18.8	1 518 588	22.1
avoimen köyhäinhoidon sairaanhoito — den öppna fattigvårdens sjukvård	30 081	1.3	7 938	1.8	60 968	1.5	98 987	1.4
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	107 841	4.7	30 880	6.8	261 039	6.3	399 760	5.8
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	18 885	0.8	6 293	1.4	54 607	1.3	79 785	1.2
Avustukset köyhäinhoitoa harjoittaville yhdistyksille — Understöd åt fattigvård utövande föreningar	19 390	0.8	35	0.0	299	0.0	19 724	0.3
Muut köyhäinhoitomenot — Övriga fattigvårdsutgifter	123 342	5.4	7 525	1.7	73 815	1.8	204 682	3.0
Yhteensä — Summa	2 290 247	100.0	451 937	100.0	4 123 280	100.0	6 865 464	100.0

Menojen jakaantumissa on havaittavana pieniä eroavaisuuksia kaupunkiin ja maalaiskuntiin nähden. Niinpä kaupunkien köyhäinhoitomenoista kunnalliskotien menot muodostivat 37.7 %, mutta maaseudulla vastaavasti 46.7 %. Korvaukset muille kunnille olivat kaupunkien menoista 4.7 %, maalaiskuntien taas 6.3 %. Yksityishoitomaksut nousivat 1.6 %:iin maalaiskuntien menoista, mutta kaupunkikuntien vain 0.1 %:iin. — Ryhmään muut köyhäinhoitomenot sisältyi 139.0 milj. mk ehkäisevään köyhäinhoitoon, 6.7 milj. mk elinkeinoihin ja ammatteihin valmistumista varten ja loput 59.0 milj. oli kuljetus-, hautaus- y. m. kuluja.

Sosiaalilautakuntien alaisten köyhäinhoidolaitosten menot olivat v. 1954 2 949.0 milj. mk. Tähän summaan sisältyvien kunnalliskotien menoihin nähden on otettava huomioon, että

Dä man jämför stegringen av utgifterna och inkomsterna för fattigvården och barnskyddet från år 1953 till år 1954 finner man, att utgifterna stigit med 8.6 % och inkomsterna med 7.9 % från närmast föregående år. På inkomstsidan ha fortfarande stigit ersättningar av enskilda personer, med 16.2 %, samt av andra kommuner, med 15.7 %. Inkomsterna av socialnämnder underlydande anstalter ha stigit med 10.8 %. Ersättningarna av staten ha däremot avsevärt minskats, med hela 18.1 %, beroende till en del därpå, att antalet krigsförflyttade, som erhållit fattigvård, år för år minskas. Av fattigvårdens och barnskyddets utgifter täcktes 32 % med inkomsterna av motsvarande vårdformer, alltså litet mera än före kriget, då motsvarande propositionstal var ca 25.

Fattigvårdsutgifterna. Fattigvårdens olika utgiftsgrupper fördelade sig mellan städerna, köpingsarna och landskommunerna såsom följande tabell utvisar.

Beträffande utgifternas fördelning kunna mindre skiljaktigheter mellan städerna och landskommunerna iakttagas. Sålunda bildade utgifterna för kommunalhemmen 37.7 % av städernas fattigvårdsutgifter, men på landsbygden 46.7 %. Ersättningarna till andra kommuner utgjorde 4.7 % av städernas och 6.3 % av landskommunernas utgifter. Utackorderingsavgifterna stego till 1.6 % av landskommunernas men endast till 0.1 % av stadskommunernas utgifter. — I gruppen övriga fattigvårdsutgifter ingick 139.0 milj. mk för preventiv fattigvård, 6.7 milj. för utbildning för yrke och näring samt resten 59.0 milj. för transport, begravning m. m.

Utgifterna för de socialnämnder underlydande fattigvårdsanstalterna stego under år 1954 till 2 949.0 milj. mk. Beträffande utgifterna för kommunalhemmen, som ingå i

yhden kunnan omistamien kunnalliskotien menot on otettu bruttomenoina, jota vastoin yhteisten kunnalliskotien kohdalta siihen sisältyvät vain ne menot, mitkä osakaskunnat ovat joutuneet yhteisille kunnalliskodeille maksamaan. Kunnalliskotien kokonaismenot olivat 2 955.9 milj. mk, ja jakaantuivat ne eri menoeriin seuraavan taulukon osoittamalla tavalla. Menot koskevat 368 kunnalliskotia.

denna summa, bör beaktas, att utgifterna för de kommunalhem, som ägas av en kommun, ha tagits som bruttoutgifter, varemot i fråga om de gemensamma kommunalhemmen däri ingå blott de utgifter, som de delägande kommunerna erlagt till det gemensamma kommunalhemmet. Kommunalhemmens totalutgifter voro 2 955.9 milj. mk och de fördelade sig på olika utgiftsposter på det sätt, som följande tabell utvisar. Utgifterna avse 368 kommunalhem.

29. Kunnalliskotien menot. — Kommunalhemmens utgifter.

Menojen laatu—Utgifternas art	Kaupungit—Städer Kauppalat—Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä—Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset—Avlöningar	453 884	44.2	712 533	36.9	1 166 417	39.5
Työnantajan lapsilisä- ja k. e.- sekä tapaturmavak. maksut — — Arbetsgivarens barnbidrags- o. f. p.- samt olycksfallsförs. premie	23 352	2.3	37 513	2.0	60 865	2.1
Ravinto—Kosthållning.....	230 053	22.4	550 391	28.5	780 444	26.4
Vaatetus—Beklädnad	26 084	2.5	69 548	3.6	95 632	3.2
Sairaanhoito ja lääkkeet—Sjukvård och läkemedel	20 301	2.0	40 218	2.1	60 519	2.0
Muut vuotuis-kustannukset hoidokeista—Övriga årsutgifter för internerna	33 224	3.2	41 234	2.1	74 458	2.5
Rakennusten kunnossapito—Underhåll av byggnader	42 864	4.2	109 439	5.7	152 303	5.2
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus—Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre	29 794	2.9	53 772	2.8	83 566	2.8
Lämpö ja valo—Värme och lyse	132 506	12.9	240 476	12.5	372 982	12.6
Palovakuutus—Brandförsäkring	3 924	0.4	15 082	0.8	19 006	0.6
Kasvi- ja puutarha, sikala, kanala—Trädgård, svin- och hönsgård	2 420	0.2	7 952	0.4	10 372	0.4
Sekalaismenot—Diverse utgifter	28 468	2.8	50 906	2.6	79 374	2.7
Yhteensä—Summa	1 026 874	100.0	1 929 064	100.0	2 955 938	100.0

Verrattaessa keskenään kunnalliskotien menoja kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa havaitaan, että palkkaukset edellisissä muodostivat v. 1954 44.2 %, mutta maalaiskunnissa vain 36.9 % kokonaismenoista. Verrattuna kunnalliskotien ja hoidokkien lukumäärään oli palkkauksiin mennyt rahaerä maalaiskunnissa suhteellisesti paljon pienempi kuin kaupungeissa ja kauppaloissa. Sen sijaan ravintomenot olivat edellisissä 28.5 % kokonaismenoista, mutta jälkimmäisissä vain 22.4 %. Edelliseen vuoteen verrattuna palkkausmenot ovat nousseet 10.9 %, johtuen osaksi siitä, että kunnalliskotien lukumäärä oli suurempi kuin edellisenä vuonna ja että monin paikoin henkilökuntaa on lisätty. Lämpö- ja valomenot ovat kohonneet vain 4.9 % sekä ravintomenot 5.5 %. Vaatetusmenot sen sijaan ovat alentuneet kokonaista 14.0 %.

Jotta saataisiin selville hoidokkien kustannukset hoitopäivää kohden, on kunnalliskotien kokonaismenot jaettu hoitopäivien luvulla. Täten hoitopäiväkustannukset olivat kaupungeissa ja kauppaloissa keskimäärin 511 mk, maalaiskunnissa 345 mk sekä koko maassa 389 mk. Suurimmat nämä kustannukset olivat Uudenmaan läänissä, keskimäärin 528, sekä pienimmät Mikkelin läänissä 298 mk. Palkkausmenot hoitopäivää kohden nousivat kaupunki- ja kaupalakunnissa keskimäärin 226 mk:aan, maalaiskunnissa 127 mk:aan ja koko maassa 154 mk:aan sekä ravintomenot hoitopäivää kohden vastaavasti 115, 98 ja 103 mk:aan.

Lastensuojelumienot. Seuraava taulukko osoittaa, miten lastensuojelun menot jakaantuivat eri menoryhmiin kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa.

Då kommunalhemmens utgifter i städerna och köpingarna samt landskommunerna jämföras sinsemellan observeras, att avlöningarna i de förstnämnda år 1954 bildade 44.2 %, men i de senare endast 36.9 % av totalutgifterna. I jämförelse med kommunalhemmens och internernas antal var det penningbelopp, som åtgätt till avlöningar, proportionsvis mycket mindre i landskommunerna än i städerna och köpingarna. Däremot voro utgifterna för kosthållning i de förra 28.5 % av totalutgifterna, men i de senare endast 22.4 %. Från föregående år ha utgifterna för avlöningar stigit med 10.9 %, beroende dels därav, att antalet kommunalhem nu är större än föregående år och att i många fall personalen ökats. Utgifterna för värme och lyse ha stigit endast med 4.9 % och utgifterna för kosthållet med 5.5 %. Utgifterna för beklädnad ha däremot nedgått med hela 14.0 %.

För att få reda på kostnaderna per intern och dag i kommunalhemmen ha kommunalhemmens totalkostnader dividerats med värddagarnas antal. Sålunda erhöles som genomsnittliga kostnader per värddag i städerna och köpingarna 511 mk, i landskommunerna 345 mk och i hela landet 389 mk. Störst voro dessa kostnader i Nylands och Lapplands län, i medeltal 528 och minst i S:t Michels län, 298 mk. Löneutgifterna per värddag stego i städerna och köpingarna i medeltal till 226 mk, i landskommunerna till 127 mk och i hela landet till 154 mk samt utgifterna för kosthållning per värddag i genomsnitt till 115, 98 och 103 mk.

Barnskyddsutgifterna. Följande tabell utvisar, huru barnskyddets utgifter fördelade sig på olika utgiftsgrupper i städerna, köpingarna och landskommunerna.

30. Lastensuojelumenot kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa. — Barnskyddets utgifter i städer, köpingar och landskommuner.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Lastenkodit y. m. sosiaalilautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Barnhem o. a. socialnämnder underlydande barnskyddsanstalter	1 076 297	74.4	116 155	72.3	182 423	36.1	1 374 875	65.1
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård								
aistivillialis- y. m. s. kouluissa ja laitoksissa — i abnorm- o. a. dyl. skolor och -anstalter	15 633	1.1	2 769	1.7	16 835	3.3	35 237	1.7
mielisairaaloissa — i sinnessjukhus	3 397	0.2	254	0.2	3 397	0.7	7 048	0.3
keuhkotautiparantoloissa — i lungotsanatorier	12 107	0.8	91	0.1	2 640	0.5	14 838	0.7
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	3 359	0.2	626	0.4	5 682	1.1	9 667	0.4
vieraan kunnan lasten- ja koulukodeissa — i främmande kommuners barn- och skolhem	3 922	0.3	2 078	1.3	10 726	2.1	16 726	0.8
valtion koulukodeissa — i statens skolhem	9 000	0.6	1 706	1.1	8 034	1.6	18 740	0.9
yksityisissä koulukodeissa — i privata skolhem	4 763	0.3	2 338	1.4	9 070	1.8	16 171	0.8
yksityisissä lastenkodeissa ja muissa huoltolaitoksissa — i privata barnhem och andra vårdanstalter	63 331	4.4	4 821	3.0	39 184	7.8	107 336	5.1
Yksityishoido — Utackordering	80 435	5.6	12 829	8.0	153 189	30.3	246 453	11.7
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	35 680	2.5	6 167	3.8	50 405	10.0	92 252	4.4
Ammattiopetus — Yrkesutbildning	6 420	0.5	1 213	0.7	6 204	1.2	13 837	0.6
Avustukset lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille — Understöd åt barnskydd utövande föreningar ..	92 867	6.4	7 517	4.7	8 586	1.7	108 970	5.1
Muut menot — Övriga utgifter	39 416	2.7	2 127	1.3	8 835	1.8	50 378	2.4
Yhteensä — Summa	1 446 627	100.0	160 691	100.0	505 210	100.0	2 112 528	100.0

Suurimman menoerän, 74.4 %, kaupunkien lastensuojelumenosta muodostivat lastenkodit ym. sosiaalilautakuntien alaiset laitokset. Yksityishoitomaksut olivat vain 5.6 %. Maalaiskunnissa yksityishoidon kustannukset olivat huomattavasti suuremmat, ne nousivat 30.3 %:iin ja lastenkotien vain 36.1 %:iin lastensuojelun kokonaismenoista. Tämä johtui siitä, että 2/3 maaseudun lastensuojelulapsista oli sijoitettu yksityisiin perheisiin ja vain noin 1/6 kuntien omiin lastenkoteihin. Sen sijaan kaupungeissa lähes 1/2 oli lastenkodeissa ja 1/3 yksityiskodeissa. Muihin lastensuojelumenoihin sisältyy mm. lasten kesävirikistyksen aiheuttamia menoja 36 milj. mk, joista suurin osa, 35 milj., lankeaa kaupunkien osalle. Kaikki kunnat eivät kuitenkaan ole tätä menoerää erikseen ilmoittaneet, koska se kuntien kirjanpidossa on sisällytetty „muihin menoihin“.

Den största utgiftsposten, 74.4 %, av städernas barnskyddsutgifter bildade barnhemmen o. a. socialnämnderna underlydande anstalter. Utackorderingsavgifterna voro endast 5.6 %. I landskommunerna voro kostnaderna för utackorderingen märkbart större, de stego till 30.3 % och utgifterna för barnhemmen till 36.1 % av barnskyddets totalutgifter. Detta berodde därpå, att drygt 2/3 av landsbygdens barnskydds barn ha placerats i privata familjer och endast ca 1/6 i kommunernas egna barnhem. Däremot värdades i städerna nära 1/2 i barnhemmen och 1/3 i privata hem. Bland övriga barnskyddsutgifter ingår bl. a. utgifterna för barnens sommarrekreation, 36 milj. mk, varav största delen, 35 milj., faller på städernas del. Alla kommuner ha dock icke uppgivit denna utgiftspost särskilt, då densamma i kommunernas budget ingår bland „övriga utgifter“.

31. Lastenkotien menot. — Barnhemmens utgifter.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	200 004	50.3	73 870	42.0	273 874	47.8
Työnantajan lapsilisä- ja k. e.- sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barnbidrags- och f. p.- samt olycksfallsförs. premier	10 307	2.6	3 863	2.2	14 170	2.5
Ravinto — Kosthållning	68 461	17.2	42 242	24.0	110 703	19.3
Vaatus — Beklädnad	20 961	5.3	12 990	7.4	33 951	5.9
Sairaanhoito ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	3 076	0.8	1 676	1.0	4 752	0.8
Muut vuotuis-kustannukset hoidokeista — Övriga årsutgifter för internerna	6 890	1.7	2 992	1.7	9 882	1.7
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	28 705	7.2	9 350	5.3	38 055	6.6
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre	13 717	3.5	5 820	3.3	19 537	3.4
Lämpö ja valo — Värme och lyse	33 919	8.5	15 149	8.6	49 068	8.6
Palovakuutus — Brandförsäkring	658	0.2	1 191	0.7	1 849	0.3
Kasvi- ja puutarhamenot — Trädgård	760	0.2	1 224	0.7	1 984	0.4
Sekalaismenot — Diverse utgifter	9 889	2.5	5 376	3.1	15 265	2.7
Yhteensä — Summa	397 347	100.0	175 743	100.0	573 090	100.0

Sosiaalilautakuntien alaisista lastensuojelulaitoksista lastenkotien menot nousivat v. 1954 573.1 milj. mk:aan, koulukotien menot 70.5 milj. mk:aan sekä lastentarhojen menot 503.2 milj. mk:aan. Miten lastenkotien menot jakaantuivat menoryhmiin kaupungeissa ja kauppalloissa sekä maalaiskunnissa, selviää edellisellä sivulla olevasta taulukosta. Lastenkotien lukumäärä oli v. 1954 116.

Samoin kuin kunnalliskotien kohdalla olivat lastenkotien palkkausmenot maalaiskunnissa pienemmät kuin kaupungeissa ja kauppalloissa. Maaseudun lastenkodeissa palkat nousivat v. 1954 42.0 %:iin kokonaismenoista, kun kaupunkien ja kauppalain lastenkodeissa vastaava suhdeluku oli 50.3. Hoitopäiväkustannukset olivat keskimäärin koko maassa 639 mk, kaupunkien ja kauppalain lastenkodeissa 768 mk sekä maalaiskuntien lastenkodeissa 463 mk. Tällöin lastenkotien kokonaismenot on jaettu hoitopäivien luvulla.

Koulukotien samoin kuin lastentarhojen menot selviävät seuraavasta taulukosta. Seuraavassa esitetyt luvut koskevat 3 kaupungin koulukotien sekä 21 kaupungin, 8 kauppalan ja 3 maalaiskunnan lastentarhojen menoja.

Bland de socialnämnderna underlydande barnskyddsanstalterna stego utgifterna för barnhemmen under år 1954 till 573.1 milj. mk, utgifterna för skolhem till 70.5 milj. mk och utgifterna för barnträdgårdarna till 503.2 milj. mk. Huru barnhemmens utgifter fördelade sig på olika utgiftsposter i städerna och köpingarna samt landskommunerna framgår av tabellen på föregående sida. Antalet barnhem var år 1954 116.

Likasom beträffande kommunalhemmen voro barnhemmens utgifter för avlöningar mindre i landskommunerna än i städerna och köpingarna. I barnhemmen på landsbygden stego lönerna år 1954 till 42.0 % av totalutgifterna, medan motsvarande proportionstal i städernas och köpingarnas barnhem var 50.3. De genomsnittliga kostnaderna per vård dag stego i hela landet till 639 mk, i städernas och köpingarnas barnhem till 768 mk och i landskommunernas barnhem till 463 mk. Barnhemmens totalutgifter ha då dividerats med antalet vård dagar.

Skolhemmens samt barnträdgårdarnas utgifter framgå av följande tabell. Följande siffror innefatta skolhemmens utgifter i 3 städer samt barnträdgårdarnas utgifter i 21 städer, 8 köpingar och 3 landskommuner.

32. Koulukotien sekä lastentarhojen menot. — Skolhemmens samt barnträdgårdarnas utgifter.

	Koulukodit Skolhemmen		Lastentarhat Barnträdgårdarna	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%
<i>Menot — Utgifter</i>				
Palkkaukset — Avlöningar	28 227	40.0	328 022	65.2
Työnantajan lapsilisa- ja k. e. sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barn- bidrags- och f. p.- samt olycksfallsförs. premier	1 474	2.1	16 580	3.3
Ravinto — Kosthållning	6 863	9.7	56 936	11.3
Vaatetus — Beklädnad	2 920	4.1	1 504	0.3
Sairaanhoito ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	290	0.4	406	0.1
Muut vuotuis-kustannukset hoidokeista — Övriga årsutgifter för internerna	832	1.2	3 954	0.8
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	3 342	4.7	36 324	7.2
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Komplettering och reparation av inventarier och lösöre	2 315	3.3	22 722	4.5
Lämpö ja valo — Värme och lyse	3 510	5.0	22 800	4.5
Palovakuutus — Brandförsäkring	126	0.2	690	0.1
Maanviljelys- ja puutarhamenot — Jordbruks- och trädgårdsutgifter	18 710	26.5	—	—
Sekalaismenot — Diverse utgifter	1 936	2.8	13 283	2.7
Yhteensä menoja — Summa utgifter	70 545	100.0	503 221	100.0

VII. Työlaitokset.

Kuten aikaisemmin on mainittu, oli v. 1954 toiminnassa 9 työlaitosta, joista 7 oli kuntayhtymien omistamia, 1 Helsingin kaupungin ja 1 valtion.

Kuntayhtymien omistamissa työlaitoksissa oli osallisina 508 kuntaa eli 93.0 % maan kaikista kunnista. Hoitopaikkojen luku näissä työlaitoksissa oli selontekovuonna 670. Helsingin kaupungin omistamassa työlaitoksessa Tervalammella oli hoitopaikkoja 157 sekä valtion omistamassa työlaitoksessa Ilmajoella 125.

Hoidokkien lukumäärää ilmoittaessaan muutamit työlaitokset ovat aikaisempina vuosina merkinneet vain läsnäolevien luvun, toiset taas kirjoissa olevien. Kun selontekovuonna on käytetty yksinomaan kirjoissa olevien lukua, eivät seuraavassa esitetyt luvut ole täysin verrattavissa edellisten vuosien vastaaviin lukuihin.

VII. Arbetsinrättningarna.

Såsom tidigare nämnts, voro under år 1954 9 arbetsinrättningar i verksamhet, av vilka 7 ägdes av kommunsammanslutningar, 1 av Helsingfors stad och 1 av staten.

I de arbetsinrättningar, som ägdes av kommunsammanslutningar, voro år 1954 508 kommuner delaktiga eller 93.0 % av alla kommuner i landet. Antalet vårdplatser i nämnda arbetsinrättningar var under redogörelseåret 670. I Helsingfors stads arbetsinrättning i Tervalampi var antalet vårdplatser 157 och i statens arbetsinrättning i Ilmajoki 125.

Vid uppgivandet av antalet interner ha några arbetsinrättningar under tidigare år antecknat endast antalet närvarande, några åter antalet inskrivna. Då under redogörelseåret beaktats endast de sistnämnda, äro följande siffror inte direkt jämförbara med motsvarande siffror från föregående åren.

33. Kirjoissa olevien hoidokkien ja hoitopäivien luku. — Antalet inskrivna interner och vård dagar.

Työlaitos Arbetsinrättning	Hoidokkeja, jotka on määrätty työlaitokseen seuraavien lakien nojalla Internier, som förordnats till arbetsinrättning med stöd av													
	laki avioliiton ulkop. synty- neistä lapsista		köyhäinhoitolaki lagen om fattigvården				laki lästen clatusavun turvaamisesta		alkoholistilaki -lagen om alkoholister		irtolaislaki lagen om lösdriivare		yhteensä summa	
	lagen om barn utom äktenskap		56 §		31 §		lagen om tryggande av underhållsbidrag åt barn							
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Uudenmaan läänin kun- tain työlaitos	1	—	18	4	22	5	52	—	—	—	97	78	190	87
Länsi-Suomen työlaitos	—	—	73	2	12	2	201	—	—	—	—	106	286	110
Hämeen työlaitos	—	—	82	6	13	4	214	—	202	14	—	86	511	110
Itä-Suomen työlaitos ..	—	—	101	5	26	14	238	1	—	—	—	69	365	89
Keuruun työlaitos	9	—	47	—	18	6	120	—	—	—	151	—	345	6
Arbetsinrättningen i Kronoby	—	—	19	—	13	4	41	—	—	—	—	—	73	4
Pohjolan työlaitos	—	—	60	—	8	3	122	1	42	—	—	47	232	51
Tervalammen työlaitos	—	—	58	—	34	—	377	—	364	—	—	—	833	—
Ilmajoen työlaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	231	—	231
Yhteensä — Summa	10	—	458	17	146	38	1 365	2	608	14	248	617	2 835	688
	Hoitopäiviä — Vård dagar för													
	köyhäin- hoitoalaisten fattigvårds- internier		n. s. perhe- pinnarien tredskande underhålls- pliktiga		alkoholistien alkoholister		irtolaisten lösdriivare		yhteensä summa		Jäsenkuntia Antal medlems- kommuner		Hoitopaikkoja Antal vårdplatser	
Uudenmaan läänin kun- tain työlaitos	5 224		4 062		—		19 738		29 024		29		57	
Länsi-Suomen työlaitos	1 347		20 882		—		13 470		35 699		106		112	
Hämeen työlaitos	9 613		17 116		12 419		11 209		50 357		66		120	
Itä-Suomen työlaitos ..	19 681		23 616		—		12 374		55 671		111		144	
Keuruun työlaitos	7 631		10 464		—		14 198		32 293		68		101	
Arbetsinrättningen i Kronoby	5 815		3 965		—		—		9 780		56		40	
Pohjolan työlaitos	8 490		9 248		3 596		6 704		28 038		72		96	
Tervalammen työlaitos	8 225		22 873		22 196		—		53 294		1		157	
Ilmajoen työlaitos	—		—		—		32 075		32 075		—		125	
Yhteensä — Summa	66 026		112 226		38 211		109 768		326 231		509		952	

Hoidokkeja oli v:n 1954 aikana työlaitosten kirjoissa kaikkiaan 3 523, joista kuntayhtymien työlaitoksissa 2 459, Helsingin kaupungin 833 ja valtion Ilmajoen työlaitoksessa 231. Nämä hoidokit on ryhmitetty kuten edellisellä vuonna köyhäinhoidollisiin, alkoholisteihin ja irtolaisiin sekä ns. perhepinnareihin, joilla tarkoitetaan lasten elatusavun turvaamista koskevan lain nojalla työlaitoksiin määrättyjä. Edellisellä sivulla oleva taulukko osoittaa, minkä lain nojalla nämä hoidokit ovat joutuneet työlaitokseen, samalla kun siitä selviää hoitopäivien lukumäärä eri työlaitoksissa.

Työlaitosten hoidokkikunnasta 38.8 % oli perhepinnareita, 24.5 % irtolaisia, 19.0 % köyhäinhoidollisia hoidokkeja ja 17.7 % alkoholisteja. Miehistä suurin osa, 48.1 %, oli perhepinnareita, naisista sen sijaan 89.7 % irtolaisia. Kaikista työlaitosten hoidokeista 19.5 % oli naisia ja 80.5 % miehiä. Hoitopäivien kokonaishuvusta tuli kuitenkin naisten osalle 29.3 %, mistä johtuu, että kutakin naista kohden tuli keskim. 139 hoitopäivää, jota vastoin kutakin miestä kohden vain 81 päivää. Köyhäinhoidollisilla hoidokeilla vastaava luku oli 99 hoitopäivää, perhepinnareilla 82, alkoholisteilla 61, mutta irtolaisilla kokonaista 127 päivää.

Eri hoidokkiryhmiä vaihtumista selontekovuoden kuluessa valaisee seuraava taulukko.

34. Hoidokkien vaihtuminen vuoden 1954 aikana. — Omsättningen av interner under år 1954.

	Köyhäinhoidollisia hoidokkeja Fattigvårdsinterner		N. s. perhepinnareita Tredskande underhållspliktiga		Irtolaisia Lösdrivare		Alkoholisteja Alkoholister	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Vuoden alussa — I början av året	214	30	510	—	96	283	343 ¹⁾	8
Uusia vuoden kuluessa — Nyintagna under året	400	25	855	2	152	334	265	6
Poistettuja vuoden kuluessa — Utskrivna under året	373	34	748	—	134	337	304	5
Vuoden lopussa — I slutet av året	241	21	617	2	114	280	304	9

¹⁾ Korjattu luku — Rättad siffra.

V:n 1954 alussa oli työlaitoksissa läsnä 915 hoidokkia, 81 oli karkutiellä, 177 lomalla ja 311 ehdollisesti vapautettuja, vankilassa tai muualla. Vuoden lopussa vastaavat luvut olivat 874, 180, 278 ja 256.

Totalantalet inskrivna interner i arbetsinrättningarna var 3 523, av vilka 2 459 i arbetsinrättningarna tillhörande kommunsammanslutningar, 833 i Helsingfors stads och 231 i statens arbetsinrättning i Ilmajoki. Ifrågakvarande interner ha såsom föregående år indelats i fyra grupper, interner under fattigvårdslagen, lösdrivare och alkoholister samt s. k. tredskande underhållspliktiga, varmed avses sådana interner, som enligt lagen om tryggnad av underhållsbidrag åt barn blivit beförade till arbetsinrättning. Föregående tabell visar med stöd av vilka lagar intagningen på arbetsinrättning skett och samtidigt antalet värddagar i de olika arbetsinrättningarna.

38.8 % av antalet interner i arbetsinrättningarna var tredskande underhållspliktiga, 24.5 % lösdrivare, 19.0 % fattigvårdsinterner och 17.7 % alkoholister. Största delen, 48.1 % av männen var tredskande underhållspliktiga, av kvinnorna däremot 89.7 % lösdrivare. Av hela antalet interner vid arbetsinrättningarna var 19.5 % kvinnor och 80.5 % män. Av totalantalet värddagar var det oaktat kvinnornas andel hela 29.3 %; beroende härav var antalet värddagar i medeltal per kvinna 139, men per man endast 81. Motsvarande siffra för fattigvårdsinternerna var 99 värddagar, för tredskande underhållspliktiga 82, för alkoholister 61, men för lösdrivare hela 127 värddagar.

Omsättningen av interner i de olika grupperna belyses av följande tabell.

I början av år 1954 var i arbetsinrättningarna 915 närvarande interner, 81 på rymmarsträt, 177 permitterade och 311 villkorligt frigivna, i fängelse eller annorstädes. I slutet av året voro motsvarande siffror 874, 180, 278 och 256.

Summary.

Organization of Social Welfare Work and Welfare Institutes. For the Social Welfare Work prescribed by law Finland was divided in 1954 into 547 Social Welfare communities. In 531 communes there was a special Social Welfare Board acting centrally or divided into sections. In 16 rural communes only, the Local Government authority acted simultaneously as a Social Welfare Board. Two cities had an additional special Child Welfare Board. The number of Communal Homes was 369 in all; of these 44 were owned jointly by two or more communes. 207 Communal Homes had a separate department for sick persons and 147 Homes had a department for the insane. The number of communal Children's Homes was 116 in all, owned by 92 communes; 3 cities had 4 communal School Homes.

Poor Aid and Child Welfare. The number of actual recipients of poor aid, i. e. persons cared for in institutes or private homes or in receipt of home relief amounting to 2 500 marks or more, was 126 270. Of this number 35.6 % lived in cities and boroughs and 64.4 % in rural communes. The number of children under welfare care was 15 844 and the corresponding ratios for them were 45.7 and 54.3 %. Of these 14 376 were subject to public assistance and 1 468 under the charge of reform training. Of the actual recipients of poor aid, 39.4 % were men, 54.7 % women and 5.9 % children under 16 years. Children under welfare care calculated as a percentage of the total population equalled 0.1; the corresponding figure for actual recipients of poor aid was 3.0 %. If however, the so-called temporary recipients, 13 222 in number, i. e. persons in receipt of home relief amounting to less than 2 500 marks, are included, the entire group of poor aid recipients amounts to 3.3 % of the whole population. The number of husbands, wives and children entitled to poor aid was 70 166.

Of the actual recipients of poor aid, 59.6 % were cared for in public institutes, 1.2 % were placed under private care and 39.2 % were in receipt of home relief. Of the children under care, 52.8 % were looked after in public institutes and 47.2 % were privately placed. Of all persons

cared for in public institutes 32 008 were, within a year, admitted to Communal Homes and 5 005 to Children's Homes. The average number of days of care per inmate was 237 in Communal Homes and 193 in Children's Homes.

The age of recipients is shown in the table below.

Age in years	Poor Aid	Child Welfare
		%
— 7	3.4	37.7
7—15	2.6	51.6
16—19	2.4	10.2
20—39	26.7	0.4
40—54	24.2	—
55—	40.6	—

The majority of the recipients, 45.5 % of recipients of poor aid and 68.0 % of children under care, were born in the commune providing the aid, 53.1 % and 31.0 % in other communes and 1.3 % and 0.6 % abroad. 81.2 % of the recipients of poor aid and 73.7 % of the children being cared were domiciled in the commune providing the aid. Only 13.0 % and 19.1 % were in receipt of aid in other communes and for 2.4 and 2.1 % the costs of the care were borne by the State.

Of the 118 751 recipients of poor aid over 16 years, 37.8 % were unmarried, 33.5 % married and 28.6 % widowed or divorced. Of the 7 519 children under 16 years, 89.2 % were born in and 10.8 % out of wedlock, the corresponding percentages for the children under care being 63.1 and 36.9. Of the children under welfare care born in wedlock, 60.2 % had both parents alive, 30.4 % had one parent living and 9.4 % were orphans. The corresponding figures for children in receipt of poor aid were 87.8, 11.5 and 0.7 %. Of the children born out of wedlock, 89.3 % of children under welfare care and 98.8 % of recipients of poor aid had mothers living; in 10.7 and 1.2 % of the cases the mother was dead or unknown.

The occupational distribution of recipients of poor aid and of parents of children under welfare care is shown below.

	Recipients of poor aid over 16 years	The parents of the children receiving poor aid under welfare care	
Factory workers and craftsmen	19.3	22.2	28.6
Farm workers	11.9	12.1	9.8
Other workers	31.7	31.7	29.1
Persons in private service	6.4	3.5	11.2
Independent employers and self-employed workers	5.4	3.4	3.7
Others	25.3	27.1	17.6
Total	100.0	100.0	100.0

The most frequent reasons for granting aid were infirmity due to age, illness, insanity or mental deficiency of the recipient; 81.2 % of recipients of poor aid over 16 years had received aid from the commune for these

reasons alone. A numerous family, illness of the children, care of children born out of wedlock, or childbirth were the principal reasons in 4.9 % of all cases. 4.5 % of the cases were due to recipient's or his spouse's unwillingness

to work, negligence, the other spouse's drunkenness, abandonment of the family or imprisonment. The majority, 80.4 %, of the children receiving poor aid were placed under care because of their illness or physical deficiency. Illness or death of parents was the reason in 9.0 % of the cases and negligence of their responsibility by the father or mother was the reason for providing aid in 2.0 % of cases. The majority of the children under welfare care were placed under communal care after losing their natural guardian, father or mother, or both. The percentage proportion of these children was 26.5 %. Only in 7.1 % of all the cases the child was placed under Social Welfare care because of his own illness or some other deficiency and in 8.5 % of the cases the child was removed from his home because of his misconduct or criminality and placed under care elsewhere.

Illness, diminished capacity for work, the job or unemployment had, in 20.7 % of the cases, prevented parents from taking due care of their children, but 25.5 % of children were left without proper care because of negligence, drunkenness or vagrancy on the part of the parents or because the parents ill-treated the children or were otherwise unable to discipline and educate them.

Treatment of Vagrants. In 1954 the number of persons held under the Vagrancy Law was 1 795, of whom 92.8 % lived in cities or boroughs and only 7.2 % in rural communes. 61.7 % of the vagrants were women and 38.3 % men. One fifth or 15.5 % were under 25 years of age. 18.2 % were 25—29 years, 31.7 % 30—39 years and 34.6 % over 40 years of age. 50.1 % were unmarried and 27.3 % married.

The reasons for the treatment were quite different for men and women. Most of the men placed under treatment as vagrants, 50.1 %, had refused to work or were merely tramps, 21.5 %. The majority of the women, 64.2 %, on the other hand, were accounted vagrants because of prostitution; 18.3 % had refused to work and 12.5 % had been addicted to vagrancy.

As regards the measures taken with vagrants, a warning was issued to 15.2 % and 28.1 % were placed under supervision. 31.6 % were sent to a workhouse and 2.7 % were

given hard labor. 18.3 % were placed under supervision after their release from institutes.

Care of Chronic Drunkards. In 1954, the number of persons under care as chronic drunkards was 3 895, of whom only 5.9 % were women and 94.1 % men. Of this number 74.6 % were urban dwellers and 25.4 % rural dwellers. The percentage of young chronic drunkards, i. e. under 25 years, was only 4.6 %, that of persons of 25—29 years 14.1 % and of 30—39 years 31.6 %. Thus, nearly a half were 40 or more years old. Contrary to the case with vagrants, 56.6 % of the chronic drunkards were married and 31.7 % unmarried.

Persons addicted to drink were usually placed under care after having been detained not less than three times within a year for drunkenness, or for causing damage and creating a disturbance. The former group consisted of 44.2 % and the latter of 29.5 % of all chronic drunkards. The percentage of confirmed alcoholics who neglected to support their family or were unable to take care of themselves was 17.8 %. One of the commonest measures taken was to warn the person in question; a warning was issued to 46.2 % of all chronic drunkards, 27.6 % were under temperance supervision, 16.1 % were ordered to institutes for chronic drunkards and 10.1 % were placed under supervision after their release from institutes.

Temperance Supervision. In 1954 the number of persons under 25 years supervised for temperance was 2 921, 68.3 % of them from cities and boroughs and 31.7 % from rural areas. Of this group, only 2.1 % were women and 97.9 % men. These young people were warned, 89.5 %, or supervised for temperance, 10.5 %.

The Costs of Social Welfare Work. Social welfare expenditure in 1954 amounted to 9 773 million marks, of which 4 786 millions was spent by cities and boroughs and 4 987 millions by rural communes. 70.3 % of the total welfare expenditure was disbursed on poor aid. Child welfare costs amounted to 21.6 % of the total. Administrative expenses accounted for 7.7 %, the care of vagrants and chronic drunkards for 0.4 %.

The breakdown of expenditure on poor aid and child welfare is shown in the table below.

Item	Poor Aid		Child Welfare		Total	
	1000 marks	%	1000 marks	%	1000 marks	%
Institutes under Social Welfare Boards	2 949 026	42.9	1 374 875	65.1	4 323 901	48.2
Other care in institutes	1 528 510	22.3	225 763	10.7	1 754 273	19.5
Home relief	1 617 575	23.5	—	—	1 617 575	18.0
Private care	66 402	1.0	246 453	11.7	312 855	3.5
Compensations to other communes	399 760	5.8	92 252	4.4	492 012	5.5
Support to workhouses	79 785	1.2	—	—	79 785	0.9
Support to associations	19 724	0.3	108 970	5.1	128 694	1.4
Other expenses	204 682	3.0	64 215	3.0	268 897	3.0
Total	6 865 464	100.0	2 112 528	100.0	8 977 992	100.0

Workhouses. In 1954 there were 9 workhouses, of which 7 were owned jointly by several communes, 1 by the city of Helsinki and 1 by the State. The number of inmates in these workhouses was 3 523, of whom 80.5 % were men and 19.5 % women. Of all inmates 24.5 % were vagrants, 38.8 % persons sent to workhouses under the

Law On Responsibility For Support Of Children, 19.0 % poor aid inmates and 17.7 % chronic drunkards.

The total number of days of care was 326 231, of which vagrants accounted for 109 768, poor aid inmates for 66 026, persons who had neglected to support their children for 112 226 and chronic drunkards for 38 211.

Taulukkoja—Tables

- I. *Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1954. — Organization of social welfare and institutes under social welfare boards, in 1954.*
- Lääni — County
- Kaupungit, kauppalat — Cities, boroughs
  - Maalaiskunnat — Rural communes
  - Koko maa — Whole country
- Huoltoyhdyksuntia — Welfare community
- Huoltoyhdyksuntia, joissa oli — Welfare communities with a
- erityinen sosiaalilautakunta — special board of social welfare
  - jakamaton — central
  - 2-osastoinen — in 2 sections
- kunnalliskoteja — communal homes
- kaikkiaan — total
  - niissä osasto — with a separate department for
  - mielisairaille — insane persons
  - muille sairaille — other sick persons
  - osuus yhteiseen kunnalliskotiin — share in a communal home owned jointly by several communes
  - oikeus sijoittaa toisen kunnan kunnalliskotiin — right to place in a communal home in another commune
  - osuus työlaitokseen — share in a workhouse
  - kunnallisia kodinhoitajia — communal home sisters
  - kuntien luku — number of communes
  - kodinhoitajien luku — number of home sisters
  - lastenkoteja — children's homes
- II. *Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan v. 1954. — Persons in institutes under social welfare boards, classified according to institutes, in 1954.*
- Kunnalliskodit — Communal homes
- Köyhäinhoito — Poor aid
  - Lastensuojelu — Child welfare
  - Miehiä — Men
  - Naisia — Women
  - Lapsia — Children
  - Yhteensä — Total
  - Hoidokkeja — Persons
  - Hoitopäiviä — Days of care
- Lastenkodit — Children's homes
- III. *Köyhäinhoidon ja lastensuojelun eri huoltomuodot vuonna 1954. — Different forms of poor aid and child welfare in 1954.*
- Köyhäinhoito — Poor aid
- Suoranaisesti avustetut — Persons in receipt of direct aid
  - Laitoksissa olleet — Persons in institutes
  - Yksityishoidossa olleet — Persons placed privately
  - Kotiaavustusta saaneet — Persons in receipt of home relief
  - Avustuksen arvo vähintään 2 500 mk — Value of relief 2 500 marks or more
  - Avustuksen arvo vähemmän kuin 2 500 mk — Value of relief under 2 500 marks
  - Kaikkiaan — Total
  - Välillisesti vähintään 2 500 mk:n suuruisesta kotiaavustuksesta osallisiksi tulleet — Persons in receipt of indirect home relief to the value of 2 500 marks or more
  - Aviopuolisoja — Husbands and wives
  - Lapsia — Children
- Lastensuojelu — Child welfare
- Yhteensä turvattomia lapsia — Total number of children subject to public assistance
  - Yhteensä suojelukasvatusta tarvitsevia — Total number of persons under the charge of reform training
  - Poikia — Boys
  - Tyttöjä — Girls
- IV. *Huoltotoiminnan menot vuonna 1954. — Expenditure on social welfare work in 1954.*
- Hallinto — Administration
  - Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinhoitolaitokset — Communal homes and other poor aid institutes under social welfare boards
  - Muu laitoshoido — Other care in institutes
  - aistiviallis- y. m. sellaisissa kouluissa ja laitoksissa — in schools and institutes for deaf-mutes, blind etc.
  - mielisairaaloissa — in asylums
  - keuhkotautiparantoloissa — in tuberculosis sanatoriums

- muissa sairaaloissa — in other hospitals
- työlaitoksissa — in workhouses
- vieraan kunnan kunnalliskodissa — in communal homes of other communes
- muissa huoltolaitoksissa — in other welfare institutes
- Muu köyhäinhoito ja huolto — Other poor aid and care
  - Yksityishoito — Private care
  - Kotiavustus — Home relief
  - Korvaukset muille kunnille — Compensation to other communes
  - Kannatusmaksut yhteiseen työlaitokseen — Support to jointly-owned workhouse
  - Muut köyhäinhoitomenot — Other poor aid expenses
- Avustukset köyhäinhoitoa harjoittaville yhdistyksille — Support to poor aid associations
- Yhteensä köyhäinhoitomenoja — Total of poor aid expenses
- Lastenkodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Children's homes and other child welfare institutes under social welfare boards
  - vieraan kunnan koulu- ja lastenkodeissa — in children's homes in other communes
  - valtion koulukodeissa — in State children's homes
- Muu lastensuojelu — Other child welfare
  - Ammattiopetus — Vocational training
  - Muut lastensuojelumenot — Other child welfare expenses
  - Avustukset lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille — Support to associations for child welfare
  - Yhteensä lastensuojelumenoja — Total of child welfare expenses
- Irtolaishuolto — Treatment of vagrants
- Alkoholistihuolto — Care of chronic drunkards
- Kaikkiaan huoltomenoja — Total of welfare expenses
- V. *Huoltotoiminnan tulot vuonna 1954. — Social welfare work income in 1954.*
  - Huoltotoiminnan yleistulot — General income of social welfare work
  - Perunkirjoitusmaksut — Fees for estate assessment of deceased persons
  - Korvaukset — Compensation from
    - valtiolta köyhäinhuoltolain nojalla — the State under the poor aid act
    - valtiolta sotasiirtolaisista — the State for evacuees
    - muilta kunnilta — other communes
    - yksityisiltä — private persons
  - Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinhuoltolaitokset — Communal homes and other poor aid institutes under social welfare boards
  - Lahjoitukset ja rahastojen korot — Donations and interests from funds
  - Muut tulot — Other assets
  - Lapsilisät — Child allowances
  - Irtolais- ja alkoholistihuolto — Care of vagrants and chronic drunkards
  - Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Funds utilised by communes on social welfare work
- VI. *Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1954. — Income and expenditure of communal homes in 1954.*
  - Menot — Expenditure
    - Palkkaukset — Wages and salaries
    - Työnantajan lapsilisä- k. e.- ja tapaturmavak. maksut — Child allowance, national pension and accident insurance premiums paid by employers
    - Ravinto — Food
    - Vaatetus — Clothing
    - Sairaanhoido ja lääkkeet — Medical care and medicines
    - Muut vuotuiskestävien hoidokkeiden kustannukset — Other annual expenses on inmates
    - Rakennusten kunnossapito — Maintenance of buildings
    - Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Acquisitions and repair of furniture and other chattels
    - Lämpö ja valo — Heating and lighting
    - Palovakuutus — Fire insurance
    - Kasvi- ja puutarha, sikala ja kanala — Gardening, hog farm and hennery
    - Sekalaiset — Other expenditure
  - Tulot — Income
    - Hoidokkien valmisteet — Goods produced by inmates
    - Hoidokkien muu työ — Other work done by inmates
    - Yhteisten kunnalliskotien kannatus- ja hoitomaksut — Payments for support and treatment to communal homes owned jointly by several communes
    - Henkilökunnan luontoisedut — Payments in kind to employees
- VII. *Lastenkotien menot ja tulot vuonna 1954. — Income and expenditure of children's homes 1954.*
  - Tulot — Income
    - Yhteisten lastenkotien kannatus- ja hoitomaksut — Payments for support and treatment to children's homes owned jointly by several communes
    - Valtionapu — State support

TAULUKOITA
TABELLER
1954

I. Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1954.
Vårdverksamhetens organisation och socialnämnder underlydande anstalter år 1954.

Läni — Län	Huoltoyhdykskuntia Vårdsamhället	Huoltoyhdykskuntia, joissa oli — Vårdsamhället med												
		erityinen sosiaali- lautakunta särskild socialnämnd		kunnalliskoteja kommunalhem					osuus yhteiseen kunnallisis- osastoon andelen i gemensamt kommunalhem	osuus sijoittaa toisen kunnan kunnalliskotiin rätt att placera i annan kommuns kommunalhem	andelen i arbetsinriktning	kunnallisia kodin- hoitajia kommunala hemsystrar		lastenkoteja — barnhem
		jakamaton odelad	2-osastoinen 2-avdel- ningar	kalkkiaan inalles	niissä osasto med avdelning för			kuntien luku antal kommuner				kodinhoi- tien luku antal	kuntien luku antal	
					niel- sairaitte sinessutka	muille sairaille andra sjuk	muille sairaille andra sjuk							
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	46	26	17	37	5	22	2	7	46	37	135	10		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	12	4	7	9	1	6	—	3	12	12	92	3		
Maalaiskunnat — Landskommuner	34	22	10	28	4	16	2	4	34	25	43	7		
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	117	87	21	71	12	39	27	16	110	65	94	11		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	9	2	6	8	3	7	—	1	9	9	31	5		
Maalaiskunnat — Landskommuner	108	85	15	63	9	32	27	15	101	56	63	6		
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	16	14	—	1	—	—	14	—	3	5	6	—		
Kaupunki — Stad	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—		
Maalaiskunnat — Landskommuner	15	13	—	1	—	—	14	—	2	4	4	—		
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	65	38	24	54	23	33	5	3	65	55	126	23		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	9	—	6	7	1	7	2	—	9	9	48	7		
Maalaiskunnat — Landskommuner	56	38	18	47	22	26	3	3	56	46	78	16		
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	35	15	15	26	11	17	6	3	34	28	57	17		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	7	—	4	7	3	7	—	1	7	7	23	7		
Maalaiskunnat — Landskommuner	28	15	11	19	8	10	6	2	27	21	34	10		
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	33	21	12	29	15	19	—	2	33	24	50	7		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	4	—	4	3	1	2	—	1	4	4	9	2		
Maalaiskunnat — Landskommuner	29	21	8	26	14	17	—	1	29	20	41	5		
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	52	30	20	49	34	32	—	—	50	50	110	7		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	6	2	3	5	2	4	—	—	6	6	19	3		
Maalaiskunnat — Landskommuner	46	28	17	44	32	28	—	—	44	44	91	4		
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	102	71	28	56	27	27	20	8	92	43	82	9		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	10	3	7	8	2	4	1	—	9	9	29	4		
Maalaiskunnat — Landskommuner	92	68	21	48	25	23	19	8	83	34	53	5		
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	57	33	23	31	18	14	4	3	53	47	86	4		
Kaupungit — Städer	3	—	2	3	3	2	—	—	3	3	12	1		
Maalaiskunnat — Landskommuner	54	33	21	28	15	12	4	3	50	44	74	3		
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	24	18	5	13	2	4	4	1	20	20	47	4		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	3	1	1	3	—	1	—	—	3	3	11	2		
Maalaiskunnat — Landskommuner	21	17	4	10	2	3	4	1	17	17	36	2		
Koko maa — Hela landet	547	353	165	367	147	207	82	43	506	374	793	92		
Kaupungit — Städer	35	9	17	34	12	24	—	—	34	34	215	20		
Kauppalat — Köpingar	29	4	23	19	4	16	3	6	29	29	61	14		
Maalaiskunnat — Landskommuner	483	340	125	314	131	167	79	37	443	311	517	58		

¹⁾ Näistä 43 kahden tai useamman kunnan yhteisiä kunnalliskoteja. Lisäksi Rovaniemen kauppalassa sijaitseva Kolpeneen huoltolaitos, johon 21 kunnalla on osuus. — Härav 43 gemensamma kommunalhem för tvenne eller flere kommuner. Dessutom Kolpene vårdanstalt i Rovaniemi köping, i vilken 21 kommuner har andel.

²⁾ Vrt. ¹⁾ — Jfr. ¹⁾

³⁾ Näistä 5:lla oli sitä paitsi oma kunnalliskoti tai osuus sellaiseen. — Härav hade 5 kommuner dessutom ett eget kommunalhem eller andel i något annat.

II. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan v. 1954.
I socialnämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter år 1954.

L ä ä n i — L ä n	Kunnalliskodit — Kommunalhem						Lastenkodit — Barnhem					
	Köyhäinhoito — Fattigvård					Lastensuojelu Barnskydd		Köyhäin- hoito Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		
	Miehiä Män	Kvinnor Naisia	Lapsia Barn	Yhteensä Summa		Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vård dagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vård dagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vård dagar	
				Hoidok- keja Interner	Hoitopäiviä Vård dagar							
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	1 310	2 683	15	4 008	973 357	8	1 262	29	1 106	1 641	260 218	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	609	1 400	4	2 013	512 278	—	—	15	783	1 351	193 286	
Maalaiskunnat — Landskommuner	701	1 283	11	1 995	461 079	8	1 262	14	323	290	66 932	
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	1 528	2 811	51	4 390	1 112 307	33	5 748	18	1 393	651	148 108	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	471	834	10	1 315	337 412	4	899	9	776	535	114 149	
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 057	1 977	41	3 075	774 895	29	4 849	9	617	116	33 959	
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	19	34	—	53	14 206	—	—	—	—	—	—	
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Maalaiskunnat — Landskommuner	19	34	—	53	14 206	—	—	—	—	—	—	
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	1 831	2 993	38	4 862	1 114 046	17	1 518	47	1 414	939	202 267	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	524	1 050	4	1 578	318 672	4	180	13	476	616	116 719	
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 307	1 943	34	3 284	795 374	13	1 338	34	938	323	85 548	
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	1 032	1 586	25	2 643	607 727	10	966	32	1 658	502	113 596	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	417	639	7	1 063	244 086	2	206	27	1 631	256	48 209	
Maalaiskunnat — Landskommuner	615	947	18	1 580	363 641	8	760	5	27	246	65 387	
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	1 061	1 613	33	2 707	702 982	16	1 819	9	1 515	157	40 699	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	77	148	2	227	62 105	1	44	—	—	52	13 017	
Maalaiskunnat — Landskommuner	984	1 465	31	2 480	640 877	15	1 775	9	1 515	105	27 682	
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	2 050	2 811	101	4 962	1 130 245	57	6 983	29	1 595	222	48 084	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	252	373	11	636	138 083	3	585	23	1 244	101	22 883	
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 798	2 438	90	4 326	992 162	54	6 398	6	351	121	25 201	
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	1 839	2 574	60	4 473	1 047 712	36	7 497	31	2 226	368	77 678	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	329	636	6	971	215 814	3	500	19	1 608	239	49 714	
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 510	1 938	54	3 502	831 898	33	6 997	12	618	129	27 964	
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	1 209	1 444	45	2 698	630 207	28	3 873	28	2 090	150	29 770	
Kaupungit — Städer	144	227	1	372	93 285	3	430	1	4	57	6 503	
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 065	1 217	44	2 326	536 922	25	3 443	27	2 086	93	23 267	
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	495	489	8	992	232 259	15	3 337	25	1 569	127	31 515	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	173	183	6	362	82 721	3	719	20	1 319	57	14 657	
Maalaiskunnat — Landskommuner	322	306	2	630	149 538	12	2 618	5	250	70	16 858	
Koko maa — Hela landet	12 374	19 038	376	31 788	7 565 048	220	33 003	1) 248	14 566	4 757	951 935	
Kaupungit — Städer	2 322	4 415	28	6 765	1 593 854	10	1 147	41	2 295	2 866	482 211	
Kauppalat — Köpingar	674	1 075	23	1 772	410 602	13	2 416	86	5 546	398	96 926	
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 378	13 548	325	23 251	5 560 592	197	29 440	121	6 725	1 493	372 798	

1) Näistä 14 naista äiti- ja lapsikodeissa. — Härav 14 kvinnor i barn- och mödrahem.

III. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun eri huoltomuodot vuonna 1954. —

Lääni—Län	Köyhäinhoito														
	Suoranaisesti avustetut — Direkt understödda														
	Laitoksissa olleet I anstalt intagna				Yksityishoidossa olleet Utackorderade				Kotiaavustusta saaneet — I sina hem understödda						
									Avustuksen arvo vähintään 2 500 mk — Understödetts värde minst 2 500 mk			Avustuksen arvo vähemmän kuin 2 500 mk Understödetts värde mindre än 2 500 mk			
Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	
<i>Uudenmaan l. — Nylands l. . .</i>	4 526	7 349	689	12 564	34	69	103	3 256	6 038	102	9 396	624	664	493	1 781
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 742	4 902	383	8 027	4	4	8	2 282	4 139	68	6 489	419	462	472	1 353
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 784	2 447	306	4 537	30	65	95	974	1 899	34	2 907	205	202	21	428
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län . . . . .</i>	3 837	5 550	853	10 240	95	177	272	2 449	4 961	68	7 478	570	744	111	1 425
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 166	1 706	274	3 146	—	4	4	1 062	2 026	7	3 095	215	222	14	451
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 671	3 844	579	7 094	95	173	268	1 387	2 935	61	4 383	355	522	97	974
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland . . . . .</i>	105	114	8	227	3	10	13	47	97	—	144	4	7	2	13
Kaupunki — Stad	18	29	2	49	—	—	—	9	36	—	45	1	1	1	3
Maalaiskunnat — Landskom- muner	87	85	6	178	3	10	13	38	61	—	99	3	6	1	10
<i>Hämeen l. — Tavastehus l. . . . .</i>	3 963	5 875	855	10 693	42	117	159	2 608	4 241	118	6 967	749	839	214	1 802
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 525	2 551	377	4 453	1	4	5	1 282	1 890	25	3 197	328	316	76	720
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 438	3 324	478	6 240	41	113	154	1 326	2 351	93	3 770	421	523	138	1 082
<i>Kymen l. — Kymmene l. . . . .</i>	2 200	3 010	404	5 614	23	40	63	1 178	1 938	20	3 136	471	342	48	861
Kaupungit — Städer ¹⁾	839	1 159	170	2 168	1	3	4	681	1 084	4	1 769	307	186	21	514
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 361	1 851	234	3 446	22	37	59	497	854	16	1 367	164	156	27	347
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	2 012	2 767	444	5 223	24	25	49	1 084	1 502	32	2 618	389	433	102	924
Kaupungit — Städer ¹⁾	309	445	71	825	1	2	3	182	326	8	516	101	95	8	204
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 703	2 322	373	4 398	23	23	46	902	1 176	24	2 102	288	338	94	720
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	3 965	5 228	1 080	10 273	61	105	166	3 302	2 950	91	6 343	976	864	169	2 009
Kaupungit — Städer ¹⁾	638	914	216	1 768	4	2	6	771	591	4	1 366	182	90	5	277
Maalaiskunnat — Landskom- muner	3 327	4 314	864	8 505	57	103	160	2 531	2 359	87	4 977	794	774	164	1 732
<i>Vaasan lääni — Vasa län . . . . .</i>	4 006	5 095	944	10 045	137	178	315	2 674	3 717	95	6 486	933	947	223	2 103
Kaupungit — Städer ¹⁾	849	1 259	190	2 298	5	6	11	757	1 162	5	1 924	289	193	11	493
Maalaiskunnat — Landskom- muner	3 157	3 836	754	7 747	132	172	304	1 917	2 555	90	4 562	644	754	212	1 610
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län . .</i>	2 819	3 351	954	7 124	142	154	296	2 303	2 091	94	4 488	747	593	259	1 599
Kaupungit — Städer	429	587	105	1 121	—	—	—	538	408	8	954	133	57	29	219
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 390	2 764	849	6 003	142	154	296	1 765	1 683	86	3 534	614	536	230	1 380
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	1 309	1 256	617	3 182	57	53	110	1 439	993	51	2 483	406	206	93	705
Kaupungit — Städer ¹⁾	373	368	125	866	1	1	2	546	346	5	897	200	56	2	258
Maalaiskunnat — Landskom- muner	936	888	492	2 316	56	52	108	893	647	46	1 586	206	150	91	447
Koko maa — Hela landet	28 742	39 595	6 848	75 185	618	928	1 546	20 340	28 528	671	49 539	5 869	5 639	1 714	13 222
Kaupungit — Städer	7 235	11 478	1 348	20 061	13	17	30	6 431	9 491	111	16 033	1 740	1 354	591	3 685
Kauppalat — Köpingar	1 653	2 442	565	4 660	4	9	13	1 679	2 517	23	4 219	435	324	48	807
Maalaiskunnat — Landskom- muner	19 854	25 675	4 935	50 464	601	902	1 503	12 230	16 520	537	29 287	3 694	3 961	1 075	8 730

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat. — Städer och köpingar.

Olika vårdformer av fattigvård och barnskydd år 1954.

— Fattigvård					Lastensuojelu — Barnskydd															
Kaikkiaan — Inalles					Välillisesti vähintään 2 500 mk:n suuruisesta kotivastuksesta osallisiksi tulleet Indirekt delaktiga av hemunderstöd om minst 2 500 mk			Laitoksissa olleet I anstalt in-tagna		Yksityishoidossa olleet Utackorderade			Yhteensä turvattomia lapsia Inalles värnlösa barn			Yhteensä suojelukasvatusta tarvitsevia Inalles barn i behov av skyddsuffpostran			Kaikkiaan lapsia Inalles barn	
8 440	14 120	1 284	23 844	1 561	6 526	8 087	2 130	370	1 363	19	1 864	1 629	3 493	300	89	389	3 882			
5 447	9 507	923	15 877	960	4 226	5 186	1 726	328	934	15	1 419	1 241	2 660	269	74	343	3 003			
2 993	4 613	361	7 967	601	2 300	2 901	404	42	429	4	445	388	833	31	15	46	879			
6 951	11 432	1 032	19 415	1 477	6 888	8 365	783	255	1 103	3	1 012	874	1 886	207	51	258	2 144			
2 443	3 958	295	6 696	713	2 623	3 336	546	146	264	1	448	362	810	119	28	147	957			
4 508	7 474	737	12 719	764	4 265	5 029	237	109	839	2	564	512	1 076	88	23	111	1 187			
159	228	10	397	17	161	178	14	—	20	—	26	8	34	—	—	—	34			
28	66	3	97	3	45	48	12	—	3	—	10	5	15	—	—	—	15			
131	162	7	300	14	116	130	2	—	17	—	16	3	19	—	—	—	19			
7 362	11 072	1 187	19 621	1 733	7 763	9 496	1 150	192	1 062	12	1 263	949	2 212	168	36	204	2 416			
3 136	4 761	478	8 375	922	3 432	4 354	753	139	368	7	642	479	1 121	119	27	146	1 267			
4 226	6 311	709	11 246	811	4 331	5 142	397	53	694	5	621	470	1 091	49	9	58	1 149			
3 872	5 330	472	9 674	779	3 136	3 915	595	122	339	7	517	417	934	96	33	129	1 063			
1 828	2 432	195	4 455	474	1 605	2 079	299	90	151	4	253	197	450	70	24	94	544			
2 044	2 898	277	5 219	305	1 531	1 836	296	32	188	3	264	220	484	26	9	35	519			
3 509	4 727	578	8 814	675	3 221	3 896	299	76	564	7	472	391	863	68	15	83	946			
593	868	87	1 548	112	505	617	104	37	67	1	91	80	171	30	8	38	209			
2 916	3 859	491	7 266	563	2 716	3 279	195	39	497	6	381	311	692	38	7	45	737			
8 304	9 147	1 340	18 791	2 410	9 637	12 047	366	156	1 317	9	921	762	1 683	133	32	165	1 848			
1 595	1 597	225	3 417	614	1 930	2 544	116	58	136	2	145	107	252	50	10	60	312			
6 709	7 550	1 115	15 374	1 796	7 707	9 503	250	98	1 181	7	776	655	1 431	83	22	105	1 536			
7 750	9 937	1 262	18 949	1 745	8 265	10 010	484	102	917	9	760	641	1 401	86	25	111	1 512			
1 900	2 620	206	4 726	507	2 153	2 660	289	49	170	2	259	200	459	43	8	51	510			
5 850	7 317	1 056	14 223	1 238	6 112	7 350	195	53	747	7	501	441	942	43	17	60	1 002			
6 011	6 189	1 307	13 507	1 570	7 428	8 998	325	77	874	1	653	546	1 199	51	27	78	1 277			
1 100	1 052	142	2 294	413	1 376	1 789	134	24	97	—	121	110	231	15	9	24	255			
4 911	5 137	1 165	11 213	1 157	6 052	7 209	191	53	777	1	532	436	968	36	18	54	1 022			
3 211	2 508	761	6 480	935	4 239	5 174	344	49	327	2	362	309	671	41	10	51	722			
1 120	771	132	2 023	336	1 149	1 485	71	26	64	1	73	62	135	22	5	27	162			
2 091	1 737	629	4 457	599	3 090	3 689	273	23	263	1	289	247	536	19	5	24	560			
55 569	74 690	9 233	139 492	12 902	57 264	70 166	6 490	1 399	7 886	69	7 850	6 526	14 376	1 150	318	1 468	15 844			
15 419	22 340	2 050	39 809	3 878	14 549	18 427	3 547	771	1 893	29	2 980	2 460	5 440	629	171	800	6 240			
3 771	5 292	636	9 699	1 176	4 495	5 671	503	126	361	4	481	383	864	108	22	130	994			
6 379	47 058	6 547	89 984	7 848	38 220	46 068	2 440	502	5 632	36	4 389	3 683	8 072	413	125	538	8 610			

IV. Huoltotoiminnan menot vuonna 1954. —

Lääni — Län	Hallinto Förvaltning	Köyhäinhoito —					
		Kunnalliskodit ja muut sosiaalilaitosten alaiset köyhäinlaitokset Kommunahen och övriga socialämnder underlydande fäbörvårdsanstalter	Muu laitoshoidto — Övrig anstaltsvård i				
			alstivallis- y. m. sellaisissa koulutissa ja laitoksissa abnorm- o. a. dyl- skolor och -anstalter	mielenterveys- sairaalossa	keuhkotauti- parantolais- lainsuojanlaitokset	muissa sairaaloissa övrige sjukhus	työlaitoksissa arbetsanstalter
1 000 markkaa							
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	211 822	539 973	6 758	216 953	24 867	52 689	242
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	174 254	364 257	3 849	143 555	13 910	34 306	166
Maalaiskunnat — Landskommuner	37 568	175 716	2 909	73 398	10 957	18 383	76
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	106 940	396 567	2 632	156 663	20 636	29 031	344
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	54 804	123 069	315	59 383	6 390	10 105	116
Maalaiskunnat — Landskommuner	52 136	273 498	2 317	97 280	14 246	18 926	228
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	1 654	4 256	—	7 273	1 175	415	13
Kaupunki — Stad	710	—	—	768	170	38	13
Maalaiskunnat — Landskommuner	944	4 256	—	6 505	1 005	377	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	99 620	437 964	4 151	126 351	21 265	39 665	600
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	56 973	168 249	967	71 030	8 439	17 070	80
Maalaiskunnat — Landskommuner	42 647	269 715	3 184	55 321	12 826	22 595	520
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	53 116	231 934	4 298	83 453	6 576	20 347	1 421
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	29 867	100 520	2 687	23 098	3 562	6 610	807
Maalaiskunnat — Landskommuner	23 249	131 414	1 611	60 355	3 014	13 737	614
<i>Mikkelin lääni — St Michels län</i>	39 080	206 253	3 326	38 896	6 377	17 893	1 369
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	10 869	24 138	526	8 794	1 613	3 783	659
Maalaiskunnat — Landskommuner	28 211	182 115	2 800	30 102	4 764	14 110	710
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	76 737	392 354	4 290	64 868	12 221	41 793	1 341
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	22 270	75 419	915	13 232	1 247	11 190	850
Maalaiskunnat — Landskommuner	54 467	316 935	3 375	51 636	10 974	30 603	491
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	79 316	390 531	1 979	95 097	39 150	37 386	3 083
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	26 750	98 613	36	30 948	9 225	6 909	1 548
Maalaiskunnat — Landskommuner	52 566	291 918	1 943	64 149	29 925	30 477	1 535
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	51 005	216 147	3 628	54 606	16 899	34 070	447
Kaupungit — Städer	12 107	40 035	350	21 330	4 151	5 795	86
Maalaiskunnat — Landskommuner	38 898	176 112	3 278	33 276	12 748	28 275	361
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	31 984	133 047	553	24 552	18 960	17 309	519
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	10 495	30 000	4	10 846	7 155	4 571	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	21 489	103 047	549	13 706	11 805	12 738	519
Koko maa — Hela landet	751 274	2 949 026	31 615	868 712	168 126	290 598	9 379
Kaupungit — Städer	345 559	862 319	6 485	337 074	44 697	78 616	3 575
Kauppalat — Köpingar	53 540	161 981	3 164	45 910	11 165	21 761	750
Maalaiskunnat — Landskommuner	352 175	1 924 726	21 966	485 728	112 264	190 221	5 054

Vårdverksamhetens utgifter år 1954.

Fattigvård

Fattigvård		Muu köyhäinhoito ja huolto Övrig fattigvård och omvårdnad					Arvskäset köyhäinhoitoa hajoitettaville yllisvitsalle Uunderstöd åt fattigvård utövande föreningar	Yhteensä köyhäinhoitomenoja Summa fattigvårdensutgifter
Yhtään kunnan kunnalliskodissa främmande kommunens kommunallihen	muissa huoltokotoksissa andra vårdanstalter	Yksityishoito Utackordning	Kolavastus Hemunderstöd	Korvaukset muille kunnille Ersättning till andra kommuner	Kannatusakaut tyhjältoksen Uunderstödsavgifter till gemensam arbetsinrättning	Munt köyhäinhoito- menot Övriga utgifter för fattigvård		
8 677	32 629	4 187	390 822	82 791	10 022	99 446	15 201	1 485 257
3 538	31 839	348	293 398	44 303	3 303	94 659	15 176	1 046 607
5 139	790	3 839	97 424	38 488	6 719	4 787	25	438 650
12 821	4 226	10 510	242 036	63 674	20 272	12 317	116	971 845
1 033	3 171	—	121 569	21 309	6 335	3 713	103	356 611
11 788	1 055	10 510	120 467	42 365	13 937	8 604	13	615 234
153	891	670	5 327	779	275	496	26	21 749
153	813	—	2 485	237	100	77	26	4 880
—	78	670	2 842	542	175	419	—	16 869
14 320	3 908	5 736	226 325	64 412	11 829	31 424	741	988 691
3 308	2 705	49	118 067	23 894	5 968	23 727	665	444 218
11 012	1 203	5 687	108 258	40 518	5 861	7 697	76	544 473
9 039	1 083	2 117	99 088	27 086	6 335	5 364	2 375	500 516
4 675	680	135	59 553	10 771	1 834	2 450	2 375	219 757
4 364	403	1 982	39 535	16 315	4 501	2 914	—	280 759
10 532	1 548	1 554	72 136	25 553	3 221	5 061	220	393 939
4 607	838	128	17 165	7 051	657	713	220	70 892
5 925	710	1 426	54 971	18 502	2 564	4 348	—	323 047
4 302	1 656	5 710	167 753	39 698	6 352	14 835	540	757 713
1 039	234	294	39 455	6 259	1 162	2 083	540	153 919
3 263	1 422	5 416	128 298	33 439	5 190	12 752	—	603 794
21 191	4 119	15 417	191 680	43 825	11 661	16 271	80	871 470
2 936	1 313	549	66 524	10 905	3 621	2 022	80	235 229
18 255	2 806	14 868	125 156	32 920	8 040	14 249	—	636 241
16 886	3 470	13 222	134 328	32 255	7 068	12 552	160	545 738
203	358	—	31 125	5 575	1 298	635	—	110 941
16 683	3 112	13 222	103 203	26 680	5 770	11 917	160	434 797
7 709	920	7 279	88 080	19 687	2 750	6 916	265	328 546
2 824	—	82	33 303	8 417	900	788	240	99 130
4 885	920	7 197	54 777	11 270	1 850	6 128	25	229 416
105 630	54 450	66 402	1 617 575	399 760	79 785	204 682	19 724	6 865 464
11 500	40 042	1 121	635 360	107 841	18 885	123 342	19 390	2 290 247
12 816	1 909	464	147 284	30 880	6 293	7 525	35	451 937
81 314	12 499	64 817	834 931	261 039	54 607	73 815	299	4 123 280

— 1000 märk

Jatkoa.

Lääni — Län	Lastensuojelu —							
	Muu laitoshoidto — Övrig anstaltsvård i							
	Lastenkodit ja muut sosiaalilaitosten alaiset lastensuojelulaitokset Barnhem och övriga socialämnder underlydande barnskvårdsanstalter	alstivallits- y. m. sellaisissa kouluissa ja lasteissa abnorm- o. a. tyyl. skolor och -anstalter	mielisairaaloi- sinnessairaus	kehkoitanti- parantoloissa lungsovsanstalter	muissa sairaaloissa övrige sjukhus	vieraan kunnan koulu- ja lastenkodissa främmande kommuns skol- och barnhem	vallion koulu- i statens skolor	muissa huoltokotikassa andra vårdanstalter
								1 000 markkaa
Uudenmaan lääni — Nylands län	549 885	9 224	323	11 646	1 316	3 286	5 528	50 020
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	516 761	7 498	187	11 373	1 181	2 032	4 881	43 617
Maalaiskunnat — Landskommuner	33 124	1 726	136	273	635	1 254	647	6 403
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län	188 895	2 691	883	319	1 030	1 868	2 184	15 794
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	173 522	959	503	46	346	338	641	8 980
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 373	1 732	380	273	684	1 530	1 543	6 814
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	—	—	60	—	37	—	36	663
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	37	—	—	580
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	60	—	—	—	36	83
Hämeen lääni — Tavastehus län	254 382	5 906	2 572	519	1 422	3 521	2 750	7 685
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	213 543	2 980	1 898	314	901	1 675	1 693	5 679
Maalaiskunnat — Landskommuner	40 839	2 926	674	205	521	1 846	1 057	2 006
Kymen lääni — Kymmene län	105 122	3 097	234	208	644	3 887	1 918	4 570
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	72 356	1 691	106	147	199	1 297	1 407	2 986
Maalaiskunnat — Landskommuner	32 766	1 406	128	61	445	2 590	511	1 584
Mikkelin lääni — S:t Michels län	35 131	3 402	30	293	1 360	1 709	1 086	8 085
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	23 613	1 070	—	172	836	78	354	3 316
Maalaiskunnat — Landskommuner	11 518	2 332	30	121	524	1 631	732	4 769
Kuopion lääni — Kuopio län	58 521	3 052	532	432	1 001	559	2 000	7 886
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	43 932	1 030	—	2	235	267	493	2 015
Maalaiskunnat — Landskommuner	14 589	2 022	532	430	766	292	1 507	5 871
Vaasan lääni — Vasa län	128 217	3 071	1 124	557	699	789	1 768	3 339
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	115 817	1 589	509	95	171	74	649	2 069
Maalaiskunnat — Landskommuner	12 400	1 482	615	462	528	715	1 119	1 770
Oulun lääni — Uleåborgs län	25 455	2 901	858	595	1 002	302	957	9 280
Kaupungit — Städer	13 880	1 234	41	49	31	—	339	4 309
Maalaiskunnat — Landskommuner	11 575	1 667	817	546	971	302	618	4 971
Lapin lääni — Lapplands län	29 267	1 893	432	269	656	805	513	15 685
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	19 028	351	407	—	48	239	249	1 702
Maalaiskunnat — Landskommuner	10 239	1 542	25	269	608	566	264	13 983
Koko maa — Hela landet	1 374 875	35 237	7 048	14 838	9 667	16 726	18 740	123 507
Kaupungit — Städer	1 076 297	15 633	3 397	12 107	3 359	3 922	9 000	68 094
Kauppalat — Köpingar	116 155	2 769	254	91	626	2 078	1 706	7 159
Maalaiskunnat — Landskommuner	182 423	16 835	3 397	2 640	5 682	10 726	8 034	48 254

Barnskydd				Arysniskt lastensuojelu harjoittaville yhdistyksille Uudistod at barnavård utövande föreningar	Yhteensä lastensuojelumenoja Summa barnskyddsutgifter	Irtolishuolto Löschivård	Alkoholishuolto Alkoholisvård	Kaikkiaan huoltomenoja Inalles vårdutgifter
Muu lastensuojelu — Övrigt barnskydd								
Yksityishuolto Utsäckordning	Korvauskset muulle kunnille Erskättning till andra kommuner	Ammattiopeus Yrkesutbildning	Muut lastensuojelu- menot Övriga utgifter för barnskydd					
60 614	31 818	775	8 630	40 832	774 397	7 499	15 972	2 494 947
45 270	22 516	293	7 920	37 287	700 816	7 117	15 228	1 944 022
15 344	9 302	482	710	3 545	73 581	382	744	550 925
33 942	13 715	1 599	10 610	13 469	286 999	1 129	2 094	1 369 007
9 564	3 927	751	9 659	13 380	222 616	902	1 582	636 515
24 378	9 788	848	951	89	64 383	227	512	732 492
1 016	233	—	25	721	2 791	13	—	26 207
153	—	—	25	705	1 500	13	—	7 103
863	233	—	—	16	1 291	—	—	19 104
37 648	16 665	6 450	21 219	24 900	385 639	1 600	3 399	1 478 949
14 953	7 275	4 762	20 315	22 772	298 760	1 408	2 477	803 836
22 695	9 390	1 688	904	2 128	86 879	192	922	675 113
11 402	4 690	817	1 892	8 143	146 624	938	1 393	702 587
6 191	2 193	452	1 387	7 757	98 169	743	1 072	349 608
5 211	2 497	365	505	386	48 455	195	321	352 979
14 629	4 182	455	974	2 165	73 501	440	869	507 829
2 140	957	21	386	1 890	34 833	158	546	117 298
12 489	3 225	434	588	275	38 668	282	323	390 531
32 430	6 996	1 652	2 694	1 831	119 586	669	1 105	955 810
4 512	1 673	814	1 299	1 249	57 521	492	507	234 709
27 918	5 323	838	1 395	582	62 065	177	598	721 101
22 538	5 663	1 162	1 522	3 914	174 863	676	2 516	1 128 841
5 200	2 203	494	256	3 699	132 825	442	1 727	396 973
17 338	3 460	668	1 266	215	42 038	234	789	731 868
21 765	5 751	266	1 390	9 213	79 735	929	1 206	678 613
3 181	308	46	135	8 563	32 116	566	861	156 591
18 584	5 443	220	1 255	650	47 619	363	345	522 022
10 469	2 539	661	1 422	3 782	68 393	464	869	430 256
2 100	795	—	161	3 082	28 162	411	665	138 863
8 369	1 744	661	1 261	700	40 231	53	204	291 393
246 453	92 252	13 837	50 378	108 970	2 112 528	14 357	29 423	9 773 046
80 435	35 680	6 420	39 416	92 867	1 446 627	11 455	22 039	4 115 927
12 829	6 167	1 213	2 127	7 517	160 691	797	2 626	669 591
153 189	50 405	6 204	8 835	8 586	505 210	2 105	4 758	4 987 528

— 1000 mark

V. Huoltotoiminnan tulot vuonna 1954 —

Lääni—Län	Huoltotoiminnan yhteiset Värdverksamhetens allmänna Inkomster	Köyhäinhoito — Fattigvård							Lahjoitukset ja rahastojen korot Donationer och räntor av donationssfonder	Muut tulot Övriga Inkomster
		Perunkirjotusmaksut Bouppteckningsprocenter	Korvaukset — Ersättning av					Kunnalliskodit ja muut sosiaalilaitteiden alaiset Köyhäinholtoalokset Kommunalhem och övriga socialhämnen underlydande fattigvårdsanstalter		
			valtiolta köyhäinholtoain nojalta staten enligt fattigvårds- lagen	valtiolta sotaveteraanilain staten för de krigsförtyttade	muilta kunnilla andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer	valtiolta sosiaalilaitteista			
1000 markkaa										
<i>Uudenmaan l. — Nylands l. . . . .</i>	56	5 609	42 768	47 894	92 594	188 737	49 038	259	97 389	
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	3 960	37 040	4 680	51 415	133 489	34 743	134	97 215	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	47	1 649	5 728	43 214	41 179	55 248	14 295	125	174	
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län . . . . .</i>	461	4 766	11 269	48 003	78 184	129 780	28 775	359	1 483	
Kaupungit — Städer ¹⁾	4	2 068	5 954	9 182	24 511	41 574	8 596	45	1 406	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	457	2 698	5 315	38 821	53 673	88 206	20 179	314	77	
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland . . . . .</i>	60	121	1 235	—	845	3 556	—	—	21	
Kaupunki — Stad	60	31	420	—	412	640	—	—	11	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	—	90	815	—	433	2 916	—	—	10	
<i>Hämeen l. — Tavastehus l. . . . .</i>	180	3 449	13 314	36 444	81 847	142 174	38 999	367	9 198	
Kaupungit — Städer ¹⁾	25	1 415	6 286	6 721	28 657	64 454	13 167	—	9 198	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	155	2 034	7 028	29 723	53 190	77 720	25 832	367	—	
<i>Kymen l. — Kymmene l. . . . .</i>	165	1 301	8 513	51 322	40 134	76 670	19 671	4	68	
Kaupungit — Städer ¹⁾	25	522	4 308	7 588	18 373	36 416	6 372	4	16	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	140	779	4 205	43 734	21 761	40 254	13 299	—	52	
<i>Mikkelin lääni — St: Michels län</i>	255	1 124	6 140	12 910	33 064	65 012	20 114	156	492	
Kaupungit — Städer ¹⁾	47	169	1 617	1 821	5 181	9 878	1 912	126	492	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	208	955	4 523	11 089	27 883	55 134	18 202	30	—	
<i>Kuopion lääni — Kuopio län..</i>	395	1 664	5 686	28 013	40 670	95 292	43 998	13	803	
Kaupungit — Städer ¹⁾	44	312	1 224	5 537	9 812	17 864	9 002	—	485	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	351	1 352	4 462	22 476	30 858	77 428	34 996	13	318	
<i>Vaasan lääni — Vasa län . . . . .</i>	102	2 040	8 357	34 349	62 447	111 616	30 109	71	1 472	
Kaupungit — Städer ¹⁾	16	427	1 375	11 143	16 804	37 754	6 938	45	1 100	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	86	1 613	6 982	23 206	45 643	73 862	23 171	26	372	
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län . .</i>	122	1 168	5 917	7 149	46 948	54 367	26 664	2	138	
Kaupungit — Städer	—	382	1 205	657	7 738	8 480	7 367	2	59	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	122	786	4 712	6 492	39 210	45 887	19 297	—	79	
<i>Lapin lääni — Lapplands län..</i>	46	355	3 937	6 813	20 723	31 416	6 389	2	18	
Kaupungit — Städer ¹⁾	29	105	2 787	244	6 653	6 987	1 385	2	7	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	17	250	1 150	6 569	14 070	24 429	5 004	—	11	
Koko maa — Hela landet	1 842	21 597	107 136	272 897	497 456	898 620	263 757	1 233	111 082	
Kaupungit — Städer	218	8 299	56 676	34 888	125 981	294 177	79 561	358	109 298	
Kauppalat — Köpingar	41	1 092	5 540	12 685	43 575	63 359	9 921	—	691	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 583	12 206	44 920	225 324	327 900	541 084	174 275	875	1 093	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat. — Städer och köpingar.

Vårdverksamhetens inkomster år 1954.

Lastensuojelu — Barnskydd										
Korvaukset — Ersättning av					Tahjoitukset ja rahastojen korot Donationer och räntor av donationsfonder	Munt tulot Övriga inkomster	Tapsittat Barnbidrag	Irkola- ja alkoholstehuolto Lösdrivar- och alkoholstevård	Kuntien huoltokulmistaan Käytännät varat Av kommunerna använda medel för vårdverksamheten	Yhteensä Summa
valtiolta köyhäinhuoltoain- nojalla staten enligt fattigvårds- lagen	valtiolta sotavirtalalaisista staten för de krigsfördriftade	muilta kunnilla andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer	Lastenkodit ja munt sosiaal- lautekunnan alaiset lasten- suojeletoiset Barnhem och övriga social- nämnder underlytande barn- skyddsanstalter						
8 207	1 887	27 600	49 553	167 390	2 952	225	5 894	2 714	1 704 181	2 494 947
8 204	676	17 339	44 569	163 435	2 952	162	1 171	2 661	1 340 168	1 944 022
3	1 211	10 261	4 984	3 955	—	63	4 723	53	364 013	550 925
3 054	2 581	17 347	12 149	64 222	7	1 931	9 369	295	954 972	1 369 007
2 644	290	5 450	6 469	61 497	7	1 827	3 923	215	460 853	636 515
410	2 291	11 897	5 680	2 725	—	104	5 446	80	494 119	732 492
115	—	395	123	58	—	—	97	27	19 554	26 207
—	—	145	55	—	—	—	—	27	5 302	7 103
115	—	250	68	58	—	—	97	—	14 252	19 104
4 039	3 941	23 197	17 486	61 729	205	617	13 322	468	1 027 973	1 478 949
3 590	1 428	6 938	11 164	55 900	—	586	7 165	425	586 717	803 836
449	2 513	16 259	6 322	5 829	205	31	6 157	43	441 256	675 113
718	3 633	11 735	7 061	24 610	—	159	7 151	315	449 357	702 587
683	1 538	5 319	3 575	18 527	—	47	3 581	297	242 417	349 608
35	2 095	6 416	3 486	6 083	—	112	3 570	18	206 940	352 979
251	1 118	7 043	5 937	9 520	1	458	4 853	170	339 211	507 829
2	536	763	1 836	7 619	—	11	1 267	148	83 873	117 298
249	582	6 280	4 101	1 901	1	447	3 586	22	255 338	390 531
590	1 108	8 461	10 252	17 592	25	271	6 601	379	693 997	955 810
297	350	2 283	5 017	13 758	25	177	2 134	313	166 075	234 709
293	758	6 178	5 235	3 834	—	94	4 467	66	527 922	721 101
191	1 265	6 264	7 318	39 811	—	648	6 100	145	816 536	1 128 841
141	613	2 027	4 172	38 078	—	138	1 930	66	274 206	396 973
50	652	4 237	3 146	1 733	—	510	4 170	79	542 330	731 868
76	400	4 468	5 189	4 333	—	17	5 301	177	516 177	678 613
—	—	760	1 913	3 853	—	3	1 098	129	122 945	156 591
76	400	3 708	3 276	480	—	14	4 203	48	393 232	522 022
865	861	1 779	3 523	6 476	—	62	4 381	233	342 372	430 256
394	83	372	1 416	3 556	—	21	1 092	221	113 509	138 863
471	778	1 407	2 112	2 920	—	41	3 289	12	228 863	291 393
18 106	16 794	108 289	118 596	395 741	3 190	4 388	63 069	4 923	6 864 330	9 773 046
15 529	2 532	31 333	72 226	335 121	2 984	2 902	17 468	4 221	2 922 155	4 115 927
426	2 982	10 063	7 960	31 102	—	70	5 893	281	473 910	669 591
2 151	11 280	66 893	38 410	29 518	206	1 416	39 708	421	3 468 265	4 987 528

— 1000 mark

VI. Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1954 —

Lääni—Län	Menot — Utgifter								
	Palkkauskset Aviöningar	Työnantajan lapsilisä- ke- ja tapaturmaväl- maksut Arbetsgivarens barn- bidragss- f. p. - och oljvols- fallsfors. premier	Ravinto Kosthållning	Vaaketus Beklädnad	Sairaahoito ja häiketeet Sjukvård och läkemedel	Munt vuotuhakustan- nukset hoidokkeista Ovriga årsutgifter för internerna	Rakennusten kunnossapito Underhall av byggnader	Kaluston ja irtaimiston lisshankinta ja korjaus Komplettering och reparation av inven- tarier och lösöre	Lämpö ja valo Värme och lys
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	229 666	11 463	110 655	12 192	11 121	20 133	15 218	15 878	69 347
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	163 728	8 278	64 368	7 021	6 340	16 650	2 764	9 780	47 693
Maalaiskunnat — Landskommuner	65 938	3 185	46 287	5 171	4 781	3 483	12 454	6 098	21 654
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	159 402	8 482	107 545	12 930	7 807	9 927	24 859	11 475	52 622
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	57 801	3 129	35 183	3 595	2 580	5 390	7 347	3 186	17 563
Maalaiskunnat — Landskommuner	101 601	5 353	72 362	9 335	5 227	4 537	17 512	8 289	35 059
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	2 270	153	1 354	62	97	122	893	25	352
Kaupunki — Stad	2 270	153	1 354	62	97	122	893	25	352
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 270	153	1 354	62	97	122	893	25	352
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	173 933	8 833	112 696	14 579	9 478	9 853	26 260	13 110	54 137
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	65 411	3 276	35 406	4 557	3 113	3 709	12 605	5 459	18 579
Maalaiskunnat — Landskommuner	108 522	5 557	77 290	10 022	6 365	6 144	13 655	7 651	35 558
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	93 678	4 814	63 609	7 119	5 290	4 459	11 242	6 127	31 030
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	48 039	2 383	27 994	2 962	2 877	2 092	5 353	2 669	13 511
Maalaiskunnat — Landskommuner	45 639	2 431	35 615	4 157	2 413	2 367	5 889	3 458	17 519
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	77 569	4 155	62 723	8 153	3 560	4 224	11 483	4 241	26 192
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	10 193	528	6 023	966	474	257	1 798	385	2 580
Maalaiskunnat — Landskommuner	67 376	3 627	56 700	7 187	3 086	3 967	9 685	3 856	23 612
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	141 853	7 269	112 322	13 564	8 457	8 853	20 320	10 793	46 306
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	25 038	1 420	16 999	1 717	1 786	858	3 662	2 074	9 076
Maalaiskunnat — Landskommuner	116 815	5 849	95 323	11 847	6 671	7 995	16 658	8 719	37 230
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	154 461	8 597	108 794	13 684	8 090	8 617	23 581	12 492	50 338
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	41 400	2 046	21 973	2 745	1 695	1 803	5 668	4 401	8 902
Maalaiskunnat — Landskommuner	113 061	6 551	86 821	10 939	6 395	6 814	17 913	8 091	41 436
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	79 697	4 016	67 328	9 408	4 313	5 566	11 782	4 437	25 273
Kaupungit — Städer	15 790	812	10 328	1 566	490	1 742	2 631	351	5 171
Maalaiskunnat — Landskommuner	63 907	3 204	57 000	7 842	3 823	3 824	9 151	4 086	20 102
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	53 888	3 083	33 418	3 941	2 306	2 704	6 665	4 988	17 385
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	26 484	1 480	11 779	955	946	723	1 036	1 489	9 431
Maalaiskunnat — Landskommuner	27 404	1 603	21 639	2 986	1 360	1 981	5 629	3 499	7 954
Koko maa — Hela landet	1 166 417	60 865	780 444	95 632	60 519	74 458	152 303	83 566	372 982
Kaupungit — Städer	366 235	18 756	182 207	21 846	15 576	28 624	33 350	24 719	106 852
Kauppalat — Köpingar	87 649	4 596	47 846	4 238	4 725	4 600	9 514	5 075	25 654
Maalaiskunnat — Landskommuner	712 533	37 513	550 391	69 548	40 218	41 234	109 439	53 772	240 476

Kommunalhemmens utgifter och inkomster år 1954.

				Tulot — Inkomster							
Palovakuutus Brandförsäkring	Kasvi- ja puutarha siikala ja kanala Trädgård, svin- och hönsfärd	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa	Hoidokkien valmius- teet Av Internerna förfärdigade arbeten	Hoidokkien muu työ Internernas övriga arbeten	Kasvi- ja puutarha siikala ja kanala Trädgård, svin- och hönsfärd	Yhteisten kunnallis- kohen kannatus- ja hoikomaksut Uunderstöds- och varda- giltierna i gemensamma kommunalhenn	Valtionapu Statunderstöd	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa	
— 1000 mark											
1 270	1 723	16 088	514 754	7	459	4 073	4 446	25 935	714	3 607	39 241
203	513	10 691	338 029	—	5	908	—	15 735	—	2 844	19 492
1 067	1 210	5 397	176 725	7	454	3 165	4 446	10 200	714	763	19 749
2 911	2 529	11 469	411 958	580	2 778	6 661	90 218	25 428	2 863	8 469	136 997
924	115	3 625	140 438	474	589	1 087	27 300	8 264	—	2 549	40 263
1 987	2 414	7 844	271 520	106	2 189	5 574	62 918	17 164	2 863	5 920	96 734
18	—	116	5 462	—	55	—	5 048	359	—	—	5 462
18	—	116	5 462	—	55	—	5 048	359	—	—	5 462
2 611	1 644	10 918	438 052	2 040	1 721	6 831	25 639	25 229	3 049	2 036	66 545
418	599	3 775	156 907	1 730	21	2 305	—	7 910	—	1 201	13 167
2 193	1 045	7 143	281 145	310	1 700	4 526	25 639	17 319	3 049	835	53 378
1 776	1 293	6 993	237 430	15	2 873	3 326	34 895	14 685	5 723	763	62 280
839	576	3 363	112 658	—	1 521	685	28 992	7 468	3 313	459	42 438
937	717	3 630	124 772	15	1 352	2 641	5 903	7 217	2 410	304	19 842
1 810	869	5 095	210 074	—	1 640	2 916	6 908	13 181	1 803	1 363	27 811
134	119	681	24 138	—	—	177	—	1 733	—	2	1 912
1 676	750	4 414	185 936	—	1 640	2 739	6 908	11 448	1 803	1 361	25 899
2 712	863	8 616	381 928	29	4 384	3 094	—	25 707	6 467	2 162	41 843
515	196	1 652	64 993	—	266	445	—	5 283	—	853	6 847
2 197	667	6 964	316 935	29	4 118	2 649	—	20 424	6 467	1 309	34 996
2 788	947	10 537	402 926	—	4 066	2 794	49 403	26 813	600	7 130	90 806
374	269	1 917	93 193	—	223	639	—	6 046	—	30	6 938
2 414	678	8 620	309 733	—	3 843	2 155	49 403	20 767	600	7 100	83 868
2 150	289	5 601	219 860	238	4 886	4 698	13 865	14 053	4 185	4 187	46 112
140	4	1 010	40 035	202	80	3 760	—	2 985	—	340	7 367
2 010	285	4 591	179 825	36	4 806	938	13 865	11 068	4 185	3 847	38 745
960	215	3 941	133 494	—	594	305	40 665	8 440	—	460	50 464
377	29	1 754	56 483	—	100	50	31 085	4 277	—	2	35 514
583	186	2 187	77 011	—	494	255	9 580	4 163	—	458	14 950
19 006	10 372	79 374	2 955 938	2 909	23 456	34 698	271 087	179 830	25 404	30 177	567 561
2 917	1 004	21 603	823 689	2 406	1 130	7 897	—	45 222	—	5 501	62 156
1 007	1 416	6 865	203 185	—	1 675	2 159	87 377	14 479	3 313	2 779	111 782
15 082	7 952	50 906	1 929 064	503	20 651	24 642	183 710	120 129	22 091	21 897	393 623

VII. Lastenkotien menot ja tulot vuonna 1954 —

Lääni—Län	Menot — Utgifter								
	Palkkaukset Avioingar	Työnantajan lapsilisä, k.e. ja tapaturma- maksut Arbetsgivarens barn- bidrag, f.p.9 och olycks- fallsfors. premier	Ravinto Kosthalling	Vaatetus Beklädnad	Sairaanhoido ja Sukkrardi och Ikkemedel	Työ- och rengörings- samit transportutgifter	Pesu ja puhkaus sekä kullitus	Rakennuksen kunnossapito Underhåll av byggnader	Kaluston ja irtaimiston lisäankkita ja korjaus Komplettering och reparation av inven- tarier och lösöre
	1000 markkaa								
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	100 631	4 993	30 456	8 889	1 356	3 515	18 624	8 472	14 647
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	85 538	4 263	22 961	6 615	944	2 911	16 681	7 025	11 170
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 093	730	7 495	2 274	412	604	1 943	1 447	3 477
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	33 234	1 759	14 093	4 472	534	1 216	2 906	1 890	5 623
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	26 911	1 453	10 479	3 436	435	1 005	2 152	1 325	4 408
Maalaiskunnat — Landskommuner	6 323	306	3 614	1 036	99	211	754	565	1 215
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	53 570	2 826	26 349	8 957	1 111	1 924	7 121	3 962	9 067
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	38 436	2 031	15 924	5 651	723	1 248	4 877	2 708	5 461
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 134	795	10 425	3 306	388	676	2 244	1 254	3 600
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	28 168	1 435	12 346	3 905	384	641	2 340	1 569	6 773
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	15 313	772	6 017	2 096	254	380	1 189	1 009	4 508
Maalaiskunnat — Landskommuner	12 855	663	6 329	1 809	130	261	1 151	560	2 265
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	6 853	374	4 489	1 394	131	412	1 032	687	2 326
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	3 031	159	1 435	387	49	77	300	199	1 215
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 822	215	3 054	1 007	82	335	732	488	1 111
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	9 984	628	5 386	1 574	199	325	1 845	797	2 080
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	4 709	319	2 536	646	119	95	1 206	419	1 607
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 275	309	2 850	928	80	230	639	378	473
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	20 422	1 095	9 544	2 759	414	591	1 974	1 024	4 009
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	15 538	784	6 494	1 570	290	372	1 376	659	3 055
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 884	311	3 050	1 189	124	219	598	365	954
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	9 238	447	3 773	1 063	314	782	883	643	1 811
Kaupungit — Städer	3 027	151	1 021	286	66	555	162	168	651
Maalaiskunnat — Landskommuner	6 211	296	2 752	777	248	227	721	475	1 160
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	11 774	613	4 267	938	309	476	1 330	493	2 738
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	7 501	375	1 594	274	196	247	762	205	1 844
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 273	238	2 673	664	113	229	568	288	894
Koko maa — Hela landet	273 874	14 170	110 703	33 951	4 752	9 882	38 055	19 537	49 068
Kaupungit — Städer	170 407	8 824	56 817	17 450	2 437	5 849	26 578	12 252	25 988
Kauppalat — Köpingar	29 597	1 483	11 644	3 511	639	1 041	2 127	1 465	7 931
Maalaiskunnat — Landskommuner	73 870	3 863	42 242	12 990	1 676	2 992	9 350	5 820	15 149

Barnhemmens utgifter och inkomster år 1954.

Palovakantius Brandförsäkring	Kasvi- ja puutarha, sikala ja kanala, Trädgård, svin- och hönsgård	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa	Tulot — Inkomster						
				Hoidokkien työ Internernas arbeten	Kasvi- ja puutarha sikala ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Yhteisten lasten- kohen kannatus- ja hoitomaksut	Uudistamis- ja vält- ävytysmaksut ja vält- ävytysmaksut sääntä barnhem	Henkilökunnan lounasmaksut Personals naturaförändrar	Valtionapu Statuserstödet	Sekalaiset Diverse
211	241	3 913	195 948	—	413	4 475	12 091	10 681	1 606	29 266
47	49	2 875	161 079	—	126	—	9 520	8 568	1 552	19 766
164	192	1 038	34 869	—	287	4 475	2 571	2 113	54	9 500
170	336	1 826	68 059	36	217	—	6 452	4 328	295	11 328
91	201	1 315	53 211	—	35	—	5 193	3 298	96	8 622
79	135	511	14 848	36	182	—	1 259	1 030	199	2 706
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
438	597	4 283	120 199	77	1 273	—	8 444	4 308	173	14 275
221	312	3 047	80 639	—	461	—	5 766	2 724	8	8 959
217	285	1 236	39 560	77	812	—	2 678	1 584	165	5 316
279	203	2 224	60 267	—	394	—	4 955	3 246	307	8 902
189	39	1 442	33 208	—	141	—	2 886	2 166	116	5 309
90	164	782	27 059	—	253	—	2 069	1 080	191	3 593
115	100	622	18 535	—	188	—	1 565	1 000	30	2 783
27	—	138	7 017	—	—	—	585	267	30	882
88	100	484	11 518	—	188	—	980	733	—	1 901
98	206	596	23 718	—	280	—	2 585	1 564	6	4 435
26	103	246	12 031	—	78	—	1 216	809	2	2 105
72	103	350	11 687	—	202	—	1 369	755	4	2 330
156	174	970	43 132	—	184	—	4 031	2 149	210	6 574
21	56	517	30 732	—	—	—	2 967	1 741	133	4 841
135	118	453	12 400	—	184	—	1 064	408	77	1 733
218	111	433	19 716	—	132	4 681	1 918	1 068	581	8 380
2	—	64	6 153	—	—	—	702	—	—	702
216	111	369	13 563	—	132	4 681	1 216	1 068	581	7 678
164	16	398	23 516	—	—	—	1 344	2 108	600	4 052
34	—	245	13 277	—	—	—	491	987	—	1 478
130	16	153	10 239	—	—	—	853	1 121	600	2 574
1 849	1 984	15 265	573 090	113	3 081	9 156	43 385	30 452	3 808	89 995
464	432	7 958	335 456	—	203	—	24 186	16 295	1 847	42 531
194	328	1 931	61 891	—	638	—	5 140	4 265	90	10 133
1 191	1 224	5 376	175 743	113	2 240	9 156	14 059	9 892	1 871	37 331

— 1000 mark